

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

***Konkubinen
fra Ærø***

***Hesteslagteren
fra Olsker***

***Desertøren
fra Napoleons
slagne hær***

***og historier om
andre rødder
i min slægt***

Torben Lund

Kære familie og venner, og hvem der ellers kunne have lyst til at læse om min slægt.

Dette er historien om mine aner, altså mine forældre, bedsteforældre, oldeforældre, og så videre.

Jeg har valgt at begynde hver anehistorie så langt tilbage i tiden jeg kan komme. F.eks. i afsnittet min oldemor Jensine (min fars farmor) og hendes aner, har jeg valgt at begynde fortællingen med Jensines tip-9 oldefar Mads Jensen Kofoed født omkring 1481. Herfra fortsætter fortællingen indtil vi kommer til Jensine.

Vi skal rundt omkring i Danmark, til Bornholm, Ærø, Fyn, Sjælland, Holsten og København. Vi skal også en smut til udlandet - Ukraine.

Mine aner var bønder, husmænd, daglejere, fiskere, håndværkere, frimænd, sømænd, soldater og spillemænd, en husholderske, en konkubine, en tugthusfange, en jordemor, en desertør og flere præster og degne. Og så var der jo fabrikanten som byggede Danmarks første bil. De var fattige og rige. Gode og onde. Som mennesker er flest.

En bred vifte af danskere SOM BYGGEDE DET DANMARK VI KENDER I DAG.

Jeg håber I vil synes om min fortælling, som er skrevet på grundlag af min slægtsforskning.

Værs'go! læs!

De bedste hilsner

Torben Lund, Ballerup

mail: torben@tl-lund.dk

December 2016 og april 2020

Indhold

Indhold	3
Prolog <i>Da min far og mor blev gift på en omstigningsbillet</i>.....	4
Min far Harry's aner	5
Min oldefar Hans Peter min fars farfar og hans aner.....	6
Min oldemor Jensine Margrethe min fars farmor og hendes aner.....	9
Jensine og Hans Peter og deres familie min fars farfar og farmor.....	18
Min Oldefar Hans Morten Laurentius min fars morfar og hans aner	20
Min Oldemor Caroline Marie min fars mormor og hendes aner.....	24
Min farmor Olive Elisabeth	27
Min farfar og farmor Janus Martin og Olive Elisabeth.....	27
Min mor Grethe's aner	31
Min oldefar Rasmus Min mors farfar og hans aner Hans Pedersen og Marie Hansdatter Min mors farfars farsfars forældre.....	32
Min oldemor Henriette Jensine Georgine min mors farmor og hendes aner .	37
Mine oldeforældre Rasmus og Henriette Min mors farfar og farmor.....	39
Min oldefar Hans Urban Min mors morfar og hans aner	41
Min oldemor Ida Sophie Petrine min mors mormor og hendes aner.....	52
Min oldeforældre Hans Urban og Ida Sophie Petrine Min mors morfar og mormor.....	54
Min mormor Olga Johanne Ingeborg.....	57
Min morfar og mormor	59
Min mor Grethe's barndom og ungdom	64
Epilog.....	71
Litteraturliste og øvrige kilder	72
Anetavler – Harry og Grethe	74

Prolog

Da min far og mor blev gift på en omstigningsbillet

Lørdag den 16. oktober 1937 lidt over middag steg mine forældre på sporvogn linje 2 på hjørnet af Bellisvej og Godthåbsvej i Brønshøj.

De indløste hver en omstigningsbillet til 25 ører. Da de en halv time senere var på Rådhuspladsen stod de af og gik over pladsen til Rådhuset og op i Bryllupssalen. Her blev de gift af giftefoged Behnke sammen med 70 andre par. Kort tid efter steg de på linje 2 igen. Omstigningsbilletten kunne bruges igen og en halv time senere var de tilbage i Brønshøj.

Senere på dagen blev de gift igen, nu i Kristuskirken, Baggesens gade 7 på Nørrebro af kirkens præst og forstander Johannes Nørgaard, og senere på aftenen blev der holdt fest for dem hos min mors forældre på Bellisvej. Min mors onkel Kristian, familien vittigste person, skrev en sang som begyndte sådan: "Grethe vil du til din Harry/ lave kalvekød i karry."

Sådan begyndte deres samliv, som sluttede da min far døde 16. juni 1971 næsten 34 år senere.

Undervejs blev vores familie større: 1939 blev min søster Inge født, 1943 kom min anden søster Anni og i 1947 blev jeg født. Og meget hændte undervejs. Det vil jeg fortælle om senere.

Først vil jeg berette om min fars aner fra Bornholm.

Dernæst min mors aner, som kommer flere steder fra.

Anerne er mine forældres forældre, og deres bedsteforældre, oldeforældre, tip-1, tip-2 og så videre.

Først skal vi en tur til Bornholm.

Min far Harry's aner

Min oldefar Hans Peter

min fars farfar og hans aner

Hans og Karen - min fars farfars farfar og farmor

Historien om Hans Peters aner begynder med - Hans og Karen.

Både Hans og Karen blev født i Vestermarie og døbt i Vestermarie kirke.

Kirken og byen ligger 9 km øst for Rønne. Kirken var dengang en hvidkalket middelalderlig landsbykirke, som mange andre danske kirker fra 11-1200 tallet.

I 1880 blev den revet ned og der blev bygget en ny kirke.

Hans blev døbt den 7. maj 1775 og hans fulde navn var **Hans Pedersen**. Hans far var Peder Pedersen.

Karen Kirstine blev døbt i 16. december 1770 og hendes fuld navn var **Karen Kierstine Nielsdatter**. Hendes far hed Niels Valdemarsen.

Hans blev konfirmeret i 1792, Karen 1784, begge i Vestermarie Kirke.

2. juledag i 1800 den 26. december blev Hans og Karen Kirstine gift i Vestermarie Kirke på Bornholm. Kort tid efter deres bryllup flyttede de til Karen barndomshjem, et hus ved 16. selvejergård, "Dammegård", hvis ejer var Mons Henrichsen.

I efteråret 1802 fik Hans og Karen en lille pige, som fik navnet Karen - ligesom hendes mor - og hun blev døbt i Vestermarie Kirke den 5. december samme år. Gårdejer Mons Henrichsens kone var gudmoder.

Snart kom der flere børn til familien: Niels i 1804, Ellen i 1805, Peder i 1806, **Hans** i 1808 - min tipoldefar - og endelig Lisbet i 1810.

Hans og Karen og deres familie boede i mange år i samme hus ved Dammegård. Huset rummede også i mange år deres døtre Karen og Lisbet, og Karens 2 børn Jens Peter og Hans Theodor, som hun havde fået udenfor ægteskab, blev der også plads til.

I 1847 den 20. januar døde Karen Kierstine 76 år gammel. Hun blev begravet 27. januar 1847 i Vestermarie Kirke.

På det tidspunkt overtog datteren Karen huset, mens gamle far Hans blev boende som aftægtsmand. Hans, som nu også hed Klint altså Hans Pedersen Klint, døde den 26. december 1863. Hans blev 87 år. Han blev begravet i Vestermarie 1. januar 1864.

Hans og Ellen - min fars farfars forældre

Hans og Karens yngste søn **Hans** blev født 1. februar 1808 og døbt i Vestermarie Kirke den 21. februar. Hans fulde navn var **Hans Hansen**. I 1815 begyndte Hans i skole. Det var noget nyt at alle børn i Danmark skulle gå i skole. Den 20. september samme år blev han vaccineret mod den frygtelige og smitsomme sygdom

kopper. Det var også noget forholdsvis nyt. Det var noget kredslægen på Bornholm stod for. Alle børn skulle i skole og de skulle vaccineres mod kopper.

Hvad Hans foretog sig i sin barndom og ungdom ved vi ikke så meget om. Men den 19. april 1833, da hans var 25 år, rejste han først til Nylars og senere på året den 4. juni til København. Hvad skulle han dog der? Vi ved det ikke.

Den 6. juli 1835 kommer han tilbage til øen til Nylars Sogn, og den 22. august samme år bliver han gift med Ellen i Nylars Kirke. Og hvem var så lige Ellen.

Ellen Margrethe Madsdatter Lund blev født i Rønne omkring

1. september 1810. Hun blev døbt den 23. september samme år, sammen med sin tvillingsøster Kirstine Marie, som døde kort tid efter. I kirkebogen står der at Kirstine var 3 uger, da hun døde.

Ellen blev vaccineret mod kopper den 1. december 1814. Senere samme år flyttede familien til Nylars.

Nogle år efter i 1819 flyttede familien igen, denne gang til Aaker.

Den 3. oktober 1825 blev Ellen konfirmeret i Aa Kirke.

Og så var det hun blev gift med Hans. Inden vi fortsætter med Hans og Ellen skal vi lige beskæftige os med Ellens forældre - Mads og Kirstine.

Mads og Kirstine - min oldefar Hans Peters morfar og mormor

Ellens far var **Mads Jensen Lund**; den første med navnet Lund . Mads blev født i Aaker sogn den 12. maj 1782 og døbt i Aa Kirke den 20. maj samme år.

Ellens mor hed **Kirstine Andersdatter**. Vi ved ikke så meget om hende og hvor hun kommer fra.

Men Mads og Kirstine blev gift den 3. april 1803 i Vestermarie Kirke.

I 1806 boede familien i Rønne. Her blev deres 8 børn født og de blev alle døbt i Rønne Kirke. 5 af dem døde som spæde. Udover Ellen overlevede kun sønnerne Christian og Hans Peter børneårene.

I 1819 flyttede familien til Aaker, men Kirstine, som var gravid, døde kort efter i barselssengen den 18. august.

Mads giftede sig igen, den 11. december samme år med Karen Kirstine Larsdatter. De fik i 1821 en søn Hans Lund, som døde som 8 årig.

Ellens far Mads døde den 19. maj 1857 i Vestermarie og blev begravet fra Vestermarie Kirke den 24. maj samme år.

Hans og Ellen - fra bryllup til død

Nu vender vi tilbage til Hans og Ellen som blev gift den 22. august 1835 i Vestermarie. Hans blev fra da af kaldt **Hans Hansen Høj**.

Hans og Ellen fik sammen 6 børn. Den 3. december 1835 - 4 måneder efter deres bryllup blev deres først barn, datteren Hansandrine født; den 19. marts 1837 fik de endnu en datter Thorline Christine; den 6. oktober 1839 sønnen Hans Peter - min fars farfar; i 1842 fik de drengen Mads, men han døde samme år, han var født; i 1844 blev datteren Ellen Christine født; og i 1849 fik de en dreng, men han døde inden han fik navn.

Fredag den 12. maj 1848 efter solnedgang blev Hans og Ellen døbt i havet ved Sose strand, sammen med 3 andre. De var de første baptister, der blev døbt på Bornholm.

Dagen efter 13. maj dannede de 5 nydøbte Bornholms Baptistmenighed, i et lille hus ved Sose.

Det var ikke lovligt det de gjorde. Først året efter 5. juni 1849 fik Danmark sin første grundlov med religionsfrihed indskrevet.

I årene efter 1848 voksede baptistkirken på Bornholm. Omkring 1920 var der over 700 medlemmer.

80 år efter den første dåb på Sose strand i 1928, holdt Bornholms baptistmenighed en stor jubilæumsfest og i den forbindelse satte de indskriften "12-5-1848" på en stor sten på strandbredden ved Sose.

I 2013 fandt jeg stenen, men nu lå den ude i vandet 20-30 meter fra land. I den mellemliggende tid har havet ædt sig ind på klinten og stenen er derved blev oversvømmet. Snart skal man dykke for at se indskriften.

Hans Hansen Høj var daglejer, husmand, og hestehandler. På et tidspunkt mellem 1850 og 1855 flyttede familien til Aaker Sogn.

Omkring 1880 kom Hans og Ellen på aftægt hos datteren Hansandrine og hendes mand Ole Jensen Holm. De boede også i Aaker sogn. Senere blev Hans og Ellen aftægtsfolk hos sønnen Hans Peter i Olsker.

Her døde Hans den 31. januar 1886 og han blev begravet i Olsker den 6. februar samme år. Hans blev næsten 78 år.

Ellen døde den 21. oktober 1892 og blev begravet i Olsker den 28. oktober samme år. Ellen blev 82 år.

Hans Peter Lund (min fars farfar)

Hans Peter Lund Hansen, Hans og Ellens søn blev er født i Nylars Sogn, lidt sydvest for Rønne, søndag den 6. oktober 1839.

Han blev døbt i Nylars Kirke samme år søndag den 3. november, den dag vi kalder Alle Helgens dag.

Hans Peter var 8 år gammel, da hans far og mor blev døbt i havet ved Sose.

Fordi de blev baptister, blev Hans Peter ikke konfirmeret. Men den 13. november 1853, da Hans Peter var 14 år blev han døbt og blev baptist i Bornholms Baptistkirke.

Han boede hjemme hos sine forældre på husmandsstedet første i Nylars og senere i Aaker.

I 1865 blev Hans Peter gift med Jensine Margrethe Rønne. De var begge baptister så vielsen fandt sted på rådhuset i Rønne.

Inden jeg fortæller jer om Jensine og hendes slægt, som går langt tilbage i tiden - til begyndelsen af 15-1600 fra Nyker og Pedersker, og Christiansø, og om slægten Kofoed, som Jensine var en del af - vil jeg gerne lige fortælle jer mere om øens urolige tider.

Min oldemor Jensine Margrethe

min fars farmor og hendes aner

Jensines Kofoed-slægt

Historien om min fars farmors aner begynder med slægten Kofoed.

Familierne Kofoed havde fra omkring 1500 og mange år frem stor magt og fik stor betydning for Bornholm. Og de bredte sig ud over øen, og når der ikke syntes plads nok - ud i hele det øvrige Danmark.

Ud over at eje store gårde på øen, var de borgmestre, havde militær rang - typisk kaptajner - og et par af dem var landsdommere.

Selvom de ikke var rigtig adelige havde de dog våbenskjolde. Et for slægten i østlige del af øen - Østre Herred og et for slægten i den vestlige del - Vestre Herred.

Våbenskjoldet fra slægten i øst er kloven fra en ko - altså en *ko-fod*.

Våbenskjoldet fra slægten i vest som er hentet i Lybæk eller Sverige, er en sparre - toppen af et tag.

De to slægter - øst og vest - havde et stærkt sammenhold og i årenes løb blev mindst 3 døtre fra de to slægter giftet ind i henholdsvis vestre og østre slægt.

Fornavne som Mads og Hans var almindelige i begge familier. Til nogen forvirring for os.

Man mener at Kofoederne er indvandret fra nordtyskland og at flere af dem var købmænd, skibsredere og skipperne fra Lybæk. Langt tilbage i tiden var de kvægavlere. Heraf navnet KOFOED.

Navnet Kofoed staves forskelligt: Koefoed, Koefod, Kofoed, og Kofoed . Det mest anvendte er Kofoed. Men det er samme familie.

Poul Kofoed - 1.slægtled i Øst

Omkring 1543 hører man om en "sandeman" - en slags sognefoged - i Østermarie med navnet "Powijl Kaafodt", altså **Poul Kofoed**.

Poul Kofoed nævnes 1545 og senere 1554 som sandemand og oldermand i Østermarie sogn.

I 1572 sendte kong Frederik den 2. fire af sine kommissærer og en landsdommer til Bornholm, for at tage imod øen, som lybækkerne havde haft i 50 år. Landsdommeren skulle dømme imellem den lybske guvernør og bornholmerne. Parterne mødes den 1. december 1572 på Poul Kofoeds gård i Østermarie sogn. Poul Kofoed boede på 23.sejvejergård, som også hed "Kofoedsgård", en proprietærgård.

Vi ved ikke, hvornår Poul Kofoed blev født eller hvornår han døde. Men hans efterkommere boede i mange slægtled på Kofoedsgård i Østermarie.

Poul søn Peder overtog gården efter ham.

Peter Poulsen Kofoed - 2.slægtled i Øst og Inger Peder Hansdatter

Poul Kofoeds søn hed **Peter Poulsen Kofoed** og blev født 1548.

Foruden Kofoedsgården i Østermarie var han ejer af tre gårde med tilhørende huse i Poulsker sogn, og en gård med tilhørende hus i Aaker sogn. Endvidere var han ejer af Baggesgård med tilhørende mølle og hus, samt en gård i Klemensker sogn og en gård i Rutsker Sogn.

Hans første hustru hed Elisabeth Henningsdatter Gagge og de var gift i 10 år. De fik 5 børn, 1 søn og 4 døtre. Elisabeth døde i 1585 og deres børn døde alle som små. Et stærkt medtaget "epitafium" - en mindetavle - om Elisabeth og hendes og Peders børn findes i Østermarie Kirke.

Da de blev gift fik Peder noget jordegods til hende, men da hun var adelig af fødsel måtte han efter hendes og deres børn død ansøge kongen om tillade til at beholde det. Det fik han lov til.

Hans anden hustru var Inger Peder Hansens datter og med hende fik han 9 børn. Peder døde i oktober 1619 på Kofoedsgård og blev begravet den 19. oktober samme år fra Østermarie Kirke.

Mads Pedersen Kofoed 3.slægtled i øst og Karen Hansdatter (fra vest)

Mads Pedersen Kofoed blev født omkring 1600. I 1630 købte han Kofoedsgård af sin bror Oluf. Han blev gift med en fra Kofoedslægten i Vest, **Karen Hansdatter Kofoeds** datter af Hans Kofoed fra Blykobbegård i Nyker. Mads og Karen fik mindst 5 børn, 3 sønner og 2 døtre.

Den ældste søn Peder blev rådmand i Svaneke, den næste Poul blev borgmester i Svaneke. Datteren Elsebet blev gift med endnu en rådmand i Svaneke Anders Thiesen, som i øvrigt også var kaptajn. Karen døde 1643 i Svaneke, Mads døde 1646 ligeledes i Svaneke. Sikkert hos nogle af deres velbjergede børn i byen.

Yngste søn Hans overtog Kofoedsgård.

Hans Madsen Kofoed - 4. slægtled i øst og Karen Clausdatter Kjøller

Hans Madsen Kofoed blev født juleaften - 24.december - 1634. Udover stillingen som proprietær på Kofoedgård var han kaptajn i militsen.

I hans tid skete store omvæltninger på Bornholm og i Danmark.

Først magtkampe omkring, hvem der skulle være Christian den 4. s efterfølger som dansk konge. Så kom Svenskekrigene, hvor Bornholm bliver svensk og befriet. Endelig kom enevælden, som gav al magt til kongen.

Hans blev gift med **Karen Clausdatter Kjøller** og de fik 7 børn sammen. Blandt andet datteren Johanne, som blev gift med en fra Kofoed i vest og Jørgen som senere overtog Kofoedgård.

Jørgen Hansen Kofoed - 5.slægtled i øst og Kirstine Christoffersdatter

Jørgen Hansen Kofoed blev født 1677 på Kofoedgård i Østermarie, og omkring 1703 gift med **Kirstine Christoffersdatter** fra Rønne. Jørgen døde i 1737 og Kirstine i 1728. De fik 11 børn. Deres søn som også hed Jørgen overtog Kofoedsgård.

Jørgen Jørgensen Kofoed - 6. slægtled i øst og Margrethe Pedersdatter

Jørgen Jørgensen Kofoed blev født 1726 på Kofoedgård i Østermarie, og gift med **Margrethe Pedersdatter** fra Ibsker den 23. september 1750, enten i Ibsker eller i Østermarie. De fik 9 børn. Datteren Anne Margrethe blev gift med Mads Kofoed på Eskildsgård, altså en Kofoedslægten i Vest. Sønnen Jeppe overtog Kofoedgård, da Jørgen døde i 1778. Jørgen blev begravet den 10. november 1778 i Østermarie. Margrethe døde 1800 og blev begravet den 6.marts 1800 fra Østermarie kirke.

Jørgen er min sidste aner fra slægten i Øst. Hans børn og børnebørn boede i mange efterfølgende slægtled på Kofoedgård i Østermarie.

Mads Jensen Kofoed - 1. slægtled i vest

Nu fortsætter historien om Kofoed-annerne i Vest.

Mads Jensen Kofoed blev født i Hasle på Bornholm. Han var handelsmand og ejer af Lille Haslegård. Han blev gift med Elisabeth Olufsdatter. Og de fik fire børn, tre af dem døde som små. Den fjerde hed Jens Madsen Kofoed.

Jens Madsen Kofoed - 2. slægtled i vest

Jens Madsen Kofoed blev født 1481. Han kom i 1496 i tjeneste hos ærkebiskop Byrge i Lund, som adlede ham. I et adelsbrev fra 14.juni 1514 fremgår det at han "med adelige privilegier blev nobiliteret (adlet) for sin tro tjeneste, mandighed, forstand og udviste merieter". Han kunne altså et eller andet, som biskoppen værdsatte. Jens var gift med en kvinde, som vi kun har efternavnet på. Hun ved Tygesdatter. De fik 5 børn,

hvoraf de 3 døde som spæde. Nummer fire og fem var Oluf og Mads, som begge blev borgmestre i Rønne. Jens døde 1519.

Mads Jensen Kofoed 3. slægtled i vest

Mads Jensen Kofoed fik to børn, datteren Kirstine som døde ugift, og sønnen Hans. Mere ved vi ikke om denne Mads Jensen. Hans søn **Hans** fik Blykoppegård i Nyker Sogn.

Hans Madsen Kofoed - 4. slægtled Kofoed i Vest

Om **Hans Madsen Kofoed** som arvede på Blykobbegård i Nyker efter sin far Mads ved vi ikke så meget. Vi ved ikke hvornår han blev født eller hvad hans kone hed, men konen og Mads fik fem sønner og en datter. Sønerne var Peder, Mads, Jacob, Claus og Oluf, og datteren Karen.

Peder blev borgmester i Rønne.

Hans brødre var alle gårdejere.

Mads blev ejer af proprietærgårdene Vellensgård i Nyker og Eskildsgård i Pedersker.

Jacob havde Kyndegård i Nyker, ligeledes en proprietærgård.

Claus havde Ladegård, som var en almindelig selvejergård i Klemensker.

Den yngste søn Oluf arvede faderens gård Blykobbegård, som jo også var en proprietærgård.

Karen giftede sig med en anden Mads Kofoed, en fra slægten i øst på Kofoedgård i Østermarie.

Gamle far Hans Madsen Kofoed døde i 1623 i Nyker.

Mads Hansen Kofoed - 5. slægtsled i vest og Karen Jørgensdatter

Mads Hansen Kofoed, Hans Madsen Kofoeds' næstældste søn blev født omkring 1588 på Blykobbegård i Nyker.

Han var smart. Han giftede sig med **Karen Jørgensdatter**, hvis far Jørgen Pedersen og havde to proprietærgårde: Vellensgård i Nyker og Eskildsgård i Pedersker. Da Karens far Jørgen døde, overtog Mads og Karen begge gårde. De flyttede først til Eskildsgård i Pedersker, men da Mads gerne ville hen, hvor der skete noget, med andre ord tættere på Rønne og Hammershus, flyttede de til Vellensgård i Nyker.

Omkring 1610 blev Mads landsdommer for øen. Der havde tidligere været en landsdommer i Kofoedslægten, sikkert Mads' farbror, der hed Jens. Men nu var det Mads' tur. Han dømte forsigtigt og klogt.

Flere af de sager han dømte, blev appelleret til højere instans, altså kongen, som den gang hed Christian den 4., og her blev dommene stadfæstet. Kong Christian, satte Mads' arbejde meget højt, Mads var konges højst betroede medarbejder på Bornholm.

Men ak, i 1645 gik det galt for Mads. Danmark var igen i krig med Sverige. En dag landede en flåde svenske skibe ved Nexø. Øens milits blev kaldt sammen og Mads, der var leder af militsen fra Vestre Herred måtte i aktion for at gøre noget ved sagen. Han fik samling på tropperne, men i mellemtiden gik svenskerne i land i Nexø.

De plyndrede byen og de svenske soldater drak hvad der kunne drikkes i byen. Der blev sagt at de lå dødrukne i gaderne. Det ville være meget enkelt for Mads og de øvrige Bornholmere at gå imod svenskerne i den tilstand de var i.

Alligevel tøvede de med at komme af sted mod Nexø. Det lykkedes den svenske hærleder Carl Henrik Wrangel at få styr på sine soldater og få dem bragt ombord på de svenske skibe. Han havde dog den frækhed at bede om en stor sum penge for at undlade at plyndre mere på Bornholm, og Mads, som den fredens mand han var, hoppede på den og lovede at skaffe de mange penge, som bornholmerne skulle betale.

Uanset aftale om løsesum gik svenskerne alligevel i land, denne gang ved Sandvig. De indtog Hammershus og plyndrede borgen og omegnen. Så blev der pludselig fred, og svenskerne forsvandt igen. De tog det de havde plyndret med sig, og tog også løsesummen med, den de havde fået for ikke at plyndre.

Kong Christian var rasende. Han anklagede Mads og de øvrige militsledere for landsforrædderi. Mads og hans bror Peder, borgmesteren i Rønne blev dømt til døden.

Mads' bror, borgmesteren i Rønne, Peder Kofoed var i mellemtiden stukket af til Lybæk. Mens han var der fik han besøg af sin søn Jens. Ham vender vi tilbage til om lidt.

Mads døde i 1646 før dommen kunne gennemføres. Han slap for at blive halshugget. Hans kone Karen og deres børn fik lov at beholde deres ejendomme på Bornholm.

Mads Madsen Kofoed 6.slægtled vest og Anne Jensdatter

Landsdommeren Mads Hansen Kofoed og hans kone Karen Jørgensdatter havde to sønner Jørgen og Mads. Først fik Jørgen Eskildsgård, men da han døde i 1650 overtog Mads Eskildsgård i Pedersker.

Mads Madsen Kofoed blev født 1615 i Nyker. Han blev gift med **Anne Jensdatter**, som kom fra Østermarie. Hendes far Jens Bendtsen gårdejer på Store Gadegård i Østermarie.

Mads og Anne havde 4 børn. Mads døde 1665 på Eskildsgård i Pedersker. Da Mads døde i 1665 overtog hans søn Hans Eskildsgård.

Anne døde mange år senere 1695, 80 år gammel i 1695 og hun blev begravet fra Peders Kirke - Pedersker - 14.oktober 1695.

Hans Madsen Kofoed -7. slægtled i vest og Johanne Hansdatter Kofoed (fra øst)

Hans Madsen Kofoed blev født omkring 1640, og han blev gift med **Johanne Hansdatter Kofoed** fra Østermarie, samme by som Hans' mor - Anne.

Johanne var fra Kofoedsslægten og født på Kofoedsgård.

Hans var kaptajn i militsen og proprietær på Eskildsgård og en mand af betydning på øen.

I 1655 fik han til opgave at rejse til København sammen med en håndfuld andre frimænd fra øen. Opgaven bestod i hyldning af Frederik den 3.'s søn prins Christian, til kommende konge for riget.

Denne hyldning var fra gammel tid en opgave som tilkom adelen, og frimændene fra Bornholm. Det var sidste gang i Danmarkshistorien, at det skete på den måde. I 1660 indførte Frederik den 3. enevælden. Herefter var kongens ældste søn altid kongen efterfølger.

Hans og Johanne fik 4 børn.

Hans døde 1722 og blev begravet 1.november fra Peders Kirke.

Johanne Hansdatter Kofoed døde i august 1738 og blev ligeledes begravet fra Peders kirke den 23.august samme år. Herefter blev Eskildsgård overtaget af deres søn Hans.

I Hans' og Johannes levetid blev Bornholm igen invaderet af Sverige endda flere gange. Foruden det svenske røvertog i 1645, kom de igen hele to gange; i 1658-59 og 1678.

Hans Hansen Kofoed - 8. slægtled i Claudia Flyng

Hans Hansen Kofoed blev født den

7. november 1694. Han blev gift med Dorthea Claudia Flyng den 8.december 1730 vist nok i Aakirkeby.

Dorthea Claudia Flyng blev født i 1712 og døbt i kirken 10.januar 1712. Dorthea var datter af sognepræsten **Claus Flyng** fra Aakirkeby og **Dorothea Johansdatter von Alpen**.

Aa Kirke er Bornholms største og ældste kirke. Kirken er fra midten af 1100-tallet og ligger i Aakirkeby, der har navn efter kirken. Aa Kirke er sognekirke i Aaker Sogn. Ind imellem kaldes Aa kirke for Bornholms Domkirke.

Dortheas far Claus flyttede ind på præstegården i Aakirkeby den 22. juni 1705. Året efter blev han gift med Dorothea Johansdatter von Alpen, fra København. Hendes forældre var handelsmand **Johan von Alpen** og **Maren Claudatter Plum** fra København, datter af **Claus Pedersen Plum**, som var professor på universitetet.

Claus døde i 1719 i Åkirkeby. Dorothea døde mange år senere i 1747 i Rønne.

Hans Hansen Kofoed og Dorthea Claudia Flyng blev gift den 8.december 1730. De fik 9 børn. Yngste søn **Mads** overtog Eskildsgård, da Hans døde 1755. Hans blev begravet fra Peders kirke 19.december 1755. Dorthea døde i 1779 og blev begravet 31.marts samme år også fra Peders Kirke.

Mads Kofoed - 9.slægtled vest og Anne Margrethe Jørgensdatter Kofoed (fra øst)

Mads Kofoed blev født 12.okober 1753. Hans far - **Hans** - døde da Mads var 2 gammel. Derfor førte hans mor Dorothea gården videre indtil Mads var gammel nok til at kunne overtage gården. Det kom han til den 25. oktober 1776.

Den 31.januar 1777 blev han gift med Anne Margrethe.

Anne Margrethe Jørgensdatter Kofoed blev født i Østermarie i april 1761 på Kofoedsgård i Østermarie i Østermarie Kirke, endnu en Kofoed fra østslægten.

Mads og Anne fik 6 børn, men 3 af dem døde som ganske små.

En af de døtrene hed Margrethe, min fars farmors farmor. Hende vender vi tilbage til lidt senere.

Margrethes 3 søskende var broderen Hans som overtog Eskildsgård, og søstrene Dorthe og Georgine.

Anne Margrethe døde 14.maj 1789. Et par måneder senere samme år, gifte Mads sig igen. Hans nye kone var Anne Cathrine Riis. De fik 11 børn, men kun 3 af dem - Jørgen, Mads og Anne Cathrine nåede at blive voksne. De øvrige døde som små.

Som nævnt overtog Mads Hansen Kofoeds søn Hans Eskildsgård. Det skete i 1810, men han døde allerede 7 år senere. Hans enke Karen giftede sig med Hans Peter Rasch og denne overtog Eskildsgård. Da Karen døde giftede Hans Peder Rasch sig med Anne Cathrine - Mads og Catrines yngste datter. Hun blev den sidste Kofoed på Eskildsgård. Da hun døde 1833 - året efter sin far Mads - giftede Hans Peter Rasch sig igen.

Denne gang med Karen Kirstine Andersdatter fra Pedersker. Og så var der ikke flere Kofoeder på Eskildsgård i Pedersker.

Jens Hansen Rønne og Margrethe Kirstine Madsdatter Kofoed - 10.slægtled vest - (min fars farmors farfar og farmor)

Mads Kofoed og Anne Margrethe Jørgensdatter Kofoed' s datter **Margrethe Kirstine Madsdatter Kofoed** blev født på Eskildsgård i 1779, døbt den 30. maj i Peders kirke samme år.

Den 26. september 1801 blev hun gift med en ungersvend ved navnet Jens Hansen Rønne i Peders Kirke i Pedersker. **Jens Hansen Rønne** blev født omkring 1779. Navnet Rønne kommer nok af at han kom fra Rønne. Han var sømand og pottemager.

De boede først i Rønne og fik 3 drenge Mads, Hans Peter og Jørgen. Alle 3 fik efternavnet Kofoed. Omkring 1808 flyttede familien til Christiansø, som dengang var en vigtig del af det danske forsvar med en fæstning midt på øen.

I 1807 bombede englænderne København og tog vores flåde. Men englænderne syntes lige de ville markere sig yderligere. De jagtede de danske skibe, som blev kapret overalt i de danske farvande.

I 1808 blev Christiansø beskydt af engelske krigsskibe, men man svarede igen fra øen og flere engelske skibe blev hårdt medtaget. Men 7 døde og 10 blev såret på Christiansø.

Her på Christiansø blev Jens og Margrethes næste barn født i 1810. Han fik navnet **Jens** lige som sin far. Senere flyttede familien tilbage til Rønne, hvor far Jens slog sig ned som pottemager. Han døde kun 38 år gammel den 28.februar 1818 og blev begravet i Rønne 4.marts.

Margrethe var alene med en række børn. I 1822 den 9.marts blev hun gift igen. Hendes nye mand var Hans Andersen Marcher.

Margrethe levede i mange år endnu; kort før jul 21.december 1856 lukkede hun sine trætte øjne hos sine børn i Klemensker og blev begravet juleaften 24.december fra Sankt Clemens kirke i Klemensker.

Jens Hansen Rønne (min fars farmors far)

Jens Hansen Rønne søn af Margrethe og Jens Hansen Rønne blev som nævnt født på Christiansø 1810 og blev døbt i Christiansø Kirke den 1. oktober 1810.

Den 17. april 1825 blev han konfirmeret i Rønne Kirke.

Jens blev gift med Margaretha fra Nexø og de fik to børn Jens Peter og Karen. I 1835 døde Margaretha. Jens var nu enkemand med to små børn.

Der gik nogle år. Så var det, han kom til Klemensker og mødte Cicilia fra Rø.

Det møde medførte, at Cicilia blev gravid og fødte en lille pige den 1.maj 1842. Det var jo udenfor ægteskab, og det skrev præsten omhyggeligt ned i kirkebog med store bogstaver: UÆGTE. Det var selvfølgelig noget sludder.

Hun var lige så ægte barn og et menneske som alle andre. Den egentlige betydning af UÆGTE er uægteskabelig, altså født udenfor ægteskab.

Pigen blev døbt den 8. maj i Sankt Klemens Kirke og fik navnet **Jensine Margrethe Rønne**. Hun fik altså Jens' efternavn. Jensine blev min fars farmor.

Jens og Cicilia blev senere gift - men ikke med hinanden. Jens blev gift med Kirstine fra Pedersker. Sammen fik de 5 børn. Jens var skrædder. Senere blev han høker, altså købmand, og værtshusejer i Åkirkeby. Jens blev gammel 84 år. Han døde den 24.september 1894 og blev begravet den 1. oktober fra Aa Kirke i Aakirkeby.

Cicilia Margrethe Pedersdatter - Grete Hansdatter og Peder Jensen (min fars farmors mormor og morfar)

Cicilia Margrethe Pedersdatter blev født den 25. januar 1814 i Rø sogn på Nordbornholm. Hun blev døbt den 6. februar samme år i Rø kirke. I kirkebogen står der, at hun fik navnet Cicilia Margrethe Pedersdatter. Cicilia var uægte og det blev skrevet i kirkebogen. Hendes mor var **Grete Hansdatter** og faderen var skomager eller skytte **Peder Jensen** fra Østerlars.

Da Cicilia var 1½ år flyttede hun og hendes mor Grete sammen med ægteparret Lars Espersen og Karen Kirstine Pedersdatter til Klemensker.

En dag forsvandt Cicilias mor Grete Hansdatter til København. Cicilia kom herefter i pleje hos Lars Espersen og Karen Kirstine Pedersdatter. Cicilia og hendes plejefamilie flyttede senere til Nyker.

Her blev Cicilia konfirmeret den 3. maj 1829 i Ny Kirke. Kort efter kom Cicilia ud at tjene og så var det hun mødte enkemanden Jens Hansen Rønne og fik datteren Jensine udenfor ægteskab.

Men Cicilia blev gift med Jens Nielsen Marcher fra Vestermarie den 21. maj 1843 i Sank Klemens kirke. Sammen fik de 3 piger sammen, Magrete Cirstine i 1847, Elsesse Christine i 1849, og Caroline Wilmhelmine i 1854.

Både Jens og Cicilia blev døbt som baptister.

Cicilia døde den 2. september 1884 i Olsker hos sin datter Jensine og blev begravet den 9. september på Olsker Kirkegård.

Jensine Margrethe (min fars farmor)

Jensine blev om nævnt født i Klemensker og hendes mor var ugift. Kort tid efter Jensensine's 1 års fødselsdag fik hun en nye far Jens Nielsen Marcher.

Jensine havde 3 halvøster fra hendes mors ægteskab med Jens Nielsen Marcher og 7 halvøskende fra hendes biologiske far Jens Hansen Rønne to ægteskaber.

Så hun havde i alt 10 halvøskende. 19. marts 1858 blev Jensine døbt som baptist i Bornholms menighed.

Jensine og Hans Peter og deres familie min fars farfar og farmor

Hans Peter og Jensine **Min fars farfar og farmor**

Den 20. december 1865 blev Jensine gift med Hans Peter Lund. Det skete ikke i en kirke, men på ø,ens dommerkontor hos byfogeden i Rønne. Det var altså en borgerlig vielse. Både Hans Peter og Jensine var baptister.

De havde først deres hjem i Rønne og her blev det første af deres i alt ni børn født. Det var datteren Frederikke.

Nogle år efter i 1869 blev deres andet barn født, sønnen Hans Christian. Familien var i mellemtiden flyttet til Østermarie.

Senere i 1869 flyttede familien til Olsker på Nordbornholm, hvor de øvrige syv børn blev født. Det var sønnerne Andreas født i 1871, Julius født i 1873, Janus Martin - min fars far - født i 1875 og Signius født i 1878.

De tre yngste børn var døtrene Karoline født i 1880, Sandrine født i 1882, og endelig Julie født i 1884. Familien boede to steder i Olsker. Først i et hus ved 10.selvejergård "Sjellegård". Huset de boede i hed "Rottely". Gæt om de var rotter. Senere flyttede de til et andet et hus ved 9. selvejergård, " Bidskegård". Dette hus hed "Klippely" ligger høj oppe med udsigt til havet ved østkysten. Der er en hel del klipper omkring huset, og jorden må have været svær at dyrke, men deres geder og får, kunne godt finde føde i de omgivelser. De har måske også haft lidt grise og høns.

Hans Peter forsøgte at leve som husmand, men måtte også arbejde som daglejer på et teglværk i nærheden. Senere blev han hesteslagter.

På billede af ham og hans kone Jensine kan man se, at han er en høj mand og sikkert også stærk. Der skal kræfter til at være slagter

Hans Peter døde på Allinge Sygehus tirsdag 7.januar 1913 og blev begravet på Rønne Kirkegård tirsdag 14.januar.

Da Hans Peter døde i 1913 flyttede Jensine til Rønne til Almegade 40. Hun døde 19.juli 1919 og blev begravet fra Rønne Baptistkirke 24.juli 1919.

Min farfar - Janus Martin

Min farfar hed **Janus Martin Lund**, men han blev aldrig kaldt andet end Martin. Han er født den 11. november 1875 på Nordbornholm langt ude på landet få kilometer fra Nordeuropa største borgruin Hammershus og den højest beliggende af Bornholms fire rundkirker Ols Kirke, som ligger 112 meter over havet.

Min farfars barndomshjem var et lille husmandssted i Olsker Sogn. Stedet ligger højt 100 meter over havet. Omkring huset var der lidt marker, men også lyng med klipper.

For at kunne brødføde sin store familie måtte Martins far udover at dyrkede jorden omkring huset nødt til også at arbejde som daglejer på et teglværk eller som slagter. Familien bestod af 10 børn og i en periode boede Martins farfar og farmor og mormor også i huset. Martin havde, en storesøster og tre ældre brødre, en lillebror og tre yngre søstre. Børnene kom tidligt ud at tjene. Hans storebror Andreas var 6 år, da han blev sat til at vogte gæs, og Martin selv var 10 år, da blev sendt af sted som vogterdreng, hvis nok for at passe på får og geder. Her lærte han blandt andet at snitte pilefløjte, og mange år efter viste han mig, hvordan man gjorde. Der er en sørgelig sang om en bornholmsk vogterdreng: "jå va liginj horra, jå skjule vâuta får" (bornholmsk: "jeg var en lille dreng jeg skulle vogte får"). Fårene løb væk for ham, og så fik han prygl af bonden. Den sang tænkte jeg tit på som barn og tænkte på min farfar. Martin klarede sig nok bedre end drengen.

Det var almindeligt dengang at man på landet gik i skole hver anden dag. Så han har nok været vogterdreng hver anden dag.

Martins forældre var baptister og han gik derfor i baptisternes søndagsskole, muligvis i Allinge hos en mand der hed Kruse. Indimellem var der store møder i Rønne. Så stod familien op ved midnat og så gik de til Rønne. Der var møder flere gange om dagen. Mellem møderne tog de unge ud til Galløkken udenfor Rønne og legede.

I 1888 indviede Baptistmenigheden deres nye kirken på Lille Torv. Min farfar har fortalt, at det var en stor festdag. Kirken var fyldt til sidste plads og der kom fine præster fra baptistkirken i København.

Fastelavns søndag den 4. februar 1894 blev han selv døbt i kirken på LilleTorv.

I 1898 var min farfar soldat ved Fæstningsartilleriet ved Bornholms værn. Han fortalte, at det meste af tiden gik med at grave og deres vigtigste våben var en spade. Det syntes jeg som dreng lød ret skægt.

Den 8. juni 1900 klokken 4 om eftermiddagen gik Martin på Rådhuset i Rønne, sammen med en smuk ung dame, en fiskerpige fra Neksø - Olive Elisabeth Andersen.

De ville gerne giftes.

Men inden det kunne ske skulle de udfylde en del attester og svare på en masse spørgsmål:

- at de begge havde gået i skole,
- at de ikke var på fattighjælp,
- at Olives far gav sit samtykke til ægteskabet,

- at hun var konfirmeret, men nu udtrådt af Folkekirken og var blevet baptist.

Deres vidner var præsterne fra Baptistkirken Peter Andersen Holm og Skomagermester Didrik Funch Ipsen. Omsider blev de så gift.

Men hvem var Olive? Det handler næste afsnit om.

Vi skal have fat i anerne til Olive far Hans Morten Laurentius Andersen og hendes mor Caroline Holm.

Min Oldefar Hans Morten Laurentius

min fars morfar og hans aner

Johan Larsen Schlegel [Min fars morfars morfar](#)

Historien om min fars morfars aner begynder i København den 15. februar 1809.

Denne dag blev min fars morfars morfar og mormor, **Johan Larsen Schlegel** og **Elisabeth Margrethe Bendtsdatter** gift i København i Garnisonskirken.

Johan var sømand, matros men vi ved ikke så meget om ham. En folketælling fortæller om en "Landstreicher" på dansk "landstryger" altså en vagabond med navnet Johann Lausen Slegel - 19 år, som var indlagt på hospitalet i Haderslev i 1803. Hvis det var ham skulle han være født 1784.

Johan døde mellem 1831 og 1840. Hvor og hvornår ved vi intet om. Også det er et mysterium. Men jeg vender tilbage til ham senere når vi kommer til fortællingen om Elisabeth, som vi ved meget mere om.

Slægtshistorien forsætter med Aterne til Elisabeth Margrethe Bendtsdatter.

Vi skal tilbage til Bornholm til årene omkring 1635.

Niels Rytter

[Min fars morfars mormors farfars morfars far](#)

Den ældste ane er **Niels Rytter**. Det siges, at han er født omkring 1635.

Det var på den tid da Mads Kofoed var landsdommer på øen. Navnet "rytter" kommer måske af at Niels var rytter i militsen.

Hvem han var gift med ved vi heller ikke. Men hans søn var Peder Rytter.

Peder Nielsen Rytter og Ellen Andersdatter

[Min fars morfars mormors farfars morfar og mormor](#)

Niels Rytters søn - **Peder Nielsen Rytter** blev gift i 1675 med **Ellen Andersdatter** datter af **Anders Hansen** og **Signe Hansdatter** fra Arnager. Ellen er født i Arnager 1655.

Både Peder og Ellen døde på 26.selvejergård i Vestermarie, Ellen i 1692, Peder i 1717. De fik en datter Karen Pedersen Rytter.

Bendt Jacobsen og Karen Pedersen Rytter (min fars morfars mormors farfars forældre)

Peder og Ellens datter **Karen Pedersdatter Rytter** blev født i 1681 på 26.selvejergård i Vestermarie. Hun blev gift med **Bendt Jacobsen** fra Nyker omkring 1699.

Bendt blev født på 14.vornedgård "Bakkegård" i Nyker. Hans far var **Jacob Jensen** også fra Nyker var ejer af "Bakkegård".

Vi ved om Bendt at han fra januar 1724 var degn i Povlsker sogn.

Bendt døde 28.marts 1734 i Povlsker.

Karen døde omkring 1750 i Povlsker.

Deres søn var Nicolai.

Nicolai Bendtsen og Ane Hansdatter Min fars morfars mormors farfar og farmor

Nicolai Bendtsen blev født 1723. Han blev gift med Ane Hansdatter i Bodils Kirke den 3.november 1745.

Ane Hansdatter blev født i Bodilsker i 1716 og døbt i Bodils Kirke den 4.oktober 1716. Vi ved ikke, hvem hendes forældre var, men hendes far hed Hans.

Nicolai døde 1786 og blev begravet fra Bodils kirke 4.marts 1786. Ane døde 1790 og begravet fra Bodils Kirke 4.august 1790. De fik 6 børn bl.a. Bendt.

Bendt Nicolaisen og Inger Rasmussen Due Min fars morfars mormors forældre

Bendt Nicolaisen ældste søn af Nicolai og Ane blev født i 1748 i Bodilsker og døbt den 9.marts 1749 i Bodils Kirke. Han blev gift i Bodils Kirke den 28.maj 1777 med Inger Rasmusdatter Due.

Inger Rasmussen Due blev født i 1754 og døbt i Bodils Kirke den 17.marts 1754.

Ingers far var **Rasmus Monsen**.

Bendt og Inger fik en mindst 7 børn. Den yngste var Elisabeth.

Bendt var småhusmand, fisker og sømand (matros). I 1801 boede familien i Nexø. Bendt døde 1811 og blev begravet 24.april 1811 fra Nexø Kirke. Inger døde 22.januar 1823 og blev begravet 29.januar fra Nexø Kirke.

Elisabeth Margrethe Bendtsdatter

Min fars morfars mormor

Elisabeth Margrethe Bendtsdatter blev født 1785, og blev døbt i Bodils Kirke den 16. oktober samme år. Ved folketælling i 1801 var hun 16 år og bor hjemme. Og i 1809 var hun i København og blev gift med Johan Larsen Schlegel i Garnison Kirke i København.

Elisabeth og Johan fik mindst tre piger. I 1811 Karen Kirstine, i 1814 Agnete Sophie, og i 1819 Lisbeth. Sidstnævnte døde samme år 1819. Karen blev konfirmeret i 1826 og Agnete i 1831. Begge i Nexø Kirke.

Men efter 1831 forsvinder Johan ud af billedet. I 1840 var der folketælling i Nexø og ved den lejlighed står der om Elisabeth, at hun var enke. Altså døde Johan før 1840.

I 1843 den 10.maj blev Elisabeth dømt for tyveri og afsonede sin straf i Christianshavn Tugt-og forbedringshus fra den 6. juni 1843 til den 5. juni 1847. 4 år for tyveri.

I protokollen fra Tugt-og forbedringshuset over kvindefanger kan man finde nogle interessante oplysninger om Elisabeth. Hun var 59 1/4 tomme høj - det vil sig 154,9 cm. Middel af bygning, blå øjne, håret brunt, ansigtsfarve almindelig. Hun var spinnerske og bor i Nexø. Hun var lutheraner, hun var konfirmeret, kunne læse og skrive, og hendes sundhedstilstand ved ankomsten var god.

Efter 4 år kommer hun hjem igen til Nexø.

Hun levede den sidste tid af understøttelse altså fattighjælp. Elisabeth døde den 10.september 1867 og blev begravet den 15.september samme år fra Nexø Kirkegård.

Anders Andersen Min fars morfars far

Min fars morfars far hed **Anders Andersen** fra Rønne. Han var far til Hans Morten og til hans lillesøster Andrea.

Mere ved vi ikke om Anders. Han blev ikke gift med Hans Mortens mor Karen Kierstine.

Karen Kirstine Schlegel (min fars morfars mor)

Min farmors farmor hed **Karen Kierstine Schlegel**. Hun blev født i 1811, døbt den 28. april 1811 i Nexø Kirke. Hendes forældre var sømand, matros Johan Larsen Schlegel og hustru Elisabeth Margrethe Bendtsdatter.

Som alle børn på den tid blev hun vaccineret for kopper. Det skete den 18.august 1825 af kredslægen som hed Grove.

Karen blev som tidligere nævnt konfirmeret i Bodils Kirke i 1826. Hendes kundskaber og opførsel var temmelig gode.

Så alt pegede på at det ville gå hende godt i livet. I en periode var hun tjenestepige forskellige steder, blandt andet i Bodilsker og Ibsker og senere til København.

I 1831 flyttede hun til Aaker Sogn ved Åkirkeby.

I december 1836 fik Karen et barn uden for ægteskab. Han bliver døbt den 29. januar 1837 i Aa Kirke og fik navnet **Hans Morten Laurentius Andersen**. Hans far var Anders Andersen så han kom til at hedde Andersen. Hans Morten var min fars mors far.

I 1840 boede Karen og hendes søn Hans Morten Laurentius på 4 år i Nexø i Ferskesøgade. Karen lever af spinding.

I 1841 den 9. april fik Karen endnu et barn - en datter, som bliver døbt i Nexø kirke den 31. maj. Piger fik navnet Andrea Caroline Frederikke Schlegel. Igen er faren Anders Andersen.

I februar 1845 boede Karen og hendes to børn i Søndergade. I maj måned samme år fik Karen endnu en søn, som bliver døbt i Nexø kirke den 13. juli 1845 og fik navnet Martinus Johansen Schlegel. Karen er fortsat ikke gift, og hvem Johansen er ved vi ikke. Så det er atter et barn født udenfor ægteskab.

Karen og hendes 3 børn levede af understøttelse, sagt med andre ord på fattighjælp. Det har været hårdt. Når man fik barn nummer 3 udenfor ægteskab, risikerede man en hård straf, gabestok på byens torv. Men det er der dog ikke noget som tyder på, at hun er blevet straffet for dette.

I 1867 blev Karen fristet til at stjæle et øltræ, en stor dunk til øl. Hun blev pågrebet og straffet hårdt med 15 dage på vand og brød. Hun blev også hængt ud i avisen af brygger H. Berg, som advarede folk mod at stjæle hans øltræer. Annoncen lød:

"Til advarsel for Dem, som benytter mine Øltræer på ulovlig vis, underrettes herved vedkommende om, at fruentimmeret Karen Schlegel nylig er idømt straf af 15 dages vand og brød for en sådan brøde, og da jeg ofte savner de fornødne træer til brygning, anmodes herved de, som have sådanne, at indlevere samme snarest muligt, enten her eller på udsalgsstederne. Nexø den 20de januar 1867. H.Berg".

Læg mærke til at hun bliver kaldt "fruentimmer". Dermed menes, at hun var ugift og det var en nedsættende betegnelse. Så hermed en opfordring: køb aldrig øl af H.Berg.

Karen døde den 21. februar 1875 og begravet nogle dage efter den 27. februar.

Hans Morten Laurentius Andersen Min fars mors far

Hans Morten Laurentius Andersen blev født 18.december 1836 i Aaker. Sandsynligvis på en gård i Borrelyngen syd for Aakirkeby. Han blev døbt i Aakirke den 29.januar 1837. I kirkebogen står at hans mor var Karen Kierstine Schlegel og hans far var Anders Andersen. De var ikke gift.

I 1851 blev han konfirmeret i Nexø Kirke. Hvad han foretog sig i sin ungdom ved jeg ikke så meget om. Men han har sikkert været fisker. Det var han jo resten af livet.

I 1860 giftede Hans Morten sig med Caroline. Det var i Nexø kirke 11.marts.

Men inden vi går videre, skal vi høre om Carolines aner.

Min Oldemor Caroline Marie

min fars mormor og hendes aner

Jacob Holm og Karen Marie Jørgensdatter

Min fars mormors farfar og farmor

Jacob Holm blev født i 1783 og døbt den 13. oktober i Povls Kirke.

Jacobs forældre hed **Jens Jensen Holm** og **Karen Pedersdatter** født omkring 1747.

Karen Marie Jørgensdatter blev født i 1779 eller måske i slutningen af 1778, og blev døbt i Povls Kirke den 31. januar 1779.

Karens forældre hed **Jørgen Jacobsen** født omkring 1737 og **Karen Pedersen** fra 1746.

Jacob og Karen blev gift 8 november 1806 i Povls kirke.

De fik to sønner Jens Jørgen og Hans Peter.

Jacob var husmand og bødker. Karen var husmor og spinder.

Karen døde den 21. marts 1856 og begravet fra Povls Kirke.

Jacob døde samme år 1856 den 27. november og begravet fra Povls Kirke 3. december.

Ole Jørgensen og Malene Mons Pedersen Ulriksdatter

Min fars mormors mormors far

Ole Jørgensen blev født i Povlsker omkring 1722. Ole var gift med **Malene Mons Pedersen Ulriksdatter**, som blev født omkring 1731, muligvis i Rønne.

Ole og Malene blev først trolovet og nogen tid efter rigtigt gift i Rønne Kirke. Den 28. februar blev de trolovet og deres forlovere var Mons Pedersen Ulrich, sikkert Malenes far og Poul Robbertsen.

Den 4. april blev de gift og vidnerne den dag var Mogens Pedersen Ulrichs og Lisbeth Lauritzdatter.

Hvem Poul Robbertsen og Lisbeth Lauritzdatter var ved vi ikke. Men gift blev de - Ole og Malene.

I 1787 ved Folketælling i Povlsker Sogn var Ole udbygger og husmand på "Kongens Mark". Ole og Malenes deres datter hed Lisebeth.

Svend Hansen og Lisebeth Olsdatter

Min fars mormors morfar og mormor

Svend Hansen blev født 1772 Aakirkeby og døbt i Aakirke den 18. marts 1772. Hans far var **Hans Andersen**

Lisebeth Olsdatter blev født i 1777 Povlsker og døbt i Povls Kirke den 11. maj 1777.

Svend og Lisebeth blev gift den 1. juni 1799 i Povls Kirke og her boede de hele deres liv. Svend var husmand.

De fik mindst 4 børn: ElseCathrine, Hans, Elisabeth og Ane.

Lisebeth døde den 25. november 1843 og begravet fra Povls Kirke den 30. november.

Svend boede sine sidste år hos sin datter Ane Margrethe og døde den 13. april 1847 og begravet fra Povls Kirke den 19. april 1847. I skiftet efter hans død står: "han efterlod sig intet".

Jens Jørgen Jacobsen og Elisabeth Svendsdatter

(Min fars mormors forældre)

Jens Jørgen Jacobsen Holm blev født i Povlsker den 27. marts 1809 og døbt den 2. november samme år i Povls Kirke. Povlsker sogn er det sydligste sogn på øen med fiskelejet Snogebæk.

Jens Jørgens forældre var Jacob Jensen Holm og Karen Marie Jørgensdatter.

Jens Jørgen blev konfirmeret i Povls Kirken den 19. november 1823.

Elisabeth Svendsdatter blev født den 6. juni 1811 i Povlsker og døbt den 23. juni samme år i Povls Kirke. Elisabeths forældre var Svend Hansen og Lisebeth Olsdatter.

Elisabeth blev konfirmeret i Povls kirke 18. november 1825.

Den 23. november 1834 blev Elisabeth og Jens Jørgen Jacobsen Holm gift i Peders Kirke. Kirkebogen fortæller at Elisabeth var tjenestepige på 23 år fra 9. slægtsgård. Forloverne var Jens Jørgens far Jacob Jensen Holm og Elisabeths far Svend Hansen. Herefter blev Elisabeth kaldt Holm.

De boede forskellige steder både Pedersker, Bodilsker og i Povsker sogn i Snogebæk.

Sammen fik de 5 børn. Den ældste var Caroline min fars mormor. De øvrige børn var Anne Dorothea, Kirstine Margrethe og Hans Peter og Elise Katrine.

I folketællingerne fra 1834 til og med 1870 boede de i Povlsker, Pedersker og Bodilsker og i folketællingerne kan man følge, hvordan det gik familien.

Som sagt var Jens Jørgen fisker, men havde gennem tiden også et lille landbrug, et husmandssted. Og så var han ind imellem daglejer eller arbejdsmand og måtte finde arbejde tilfældige steder på gårdene omkring.

Dengang var der ingen havn i Snogebæk. Båden lå på stranden og man måtte skubbe båden i vandet ved håndkraft. Det første egentlige havneanlæg blev etableret af fiskerne i 1869, og blev bygget helt inde ved kysten, men havnen sandede hurtigt til. I 1889 byggedes en ny ø-havn med en ca. 100 m lang gangbroforbindelse. I dag er Snogebæk en livlig fiskeleje med dejlig iskiosk ved havnen og værtshus i redningshuset. Her er også en hel del turistboder. Brugsen i Snogebæk er rigtig god.

Men Jens Jørgen fik ingen glæde af den nye havn. Han døde i 1872 den 16.marts og blev begravet fra Povls Kirke den 23. marts.

Da Jens Jørgen døde flyttede Elisabeth til Nexø og boede hos sin søn Hans Peter og hans kone Julie. Men da Hans Peter døde engang i 1880 og Julie blev enke, blev det småt med penge og Elisabeth måtte få fattighjælp og blev "fattiglem".

Dengang var der ikke noget som hed folkepension; hvis man ingen havde penge til at forsørge sig med, måtte man leve af det andre ville give én. Elisabeths svigerdatter var sikkert heller ikke særlig rig.

Elisabeth døde den 13.september 1891 i Nexø og blev begravet den 20.september i Nexø.

Caroline Marie Holm

Min fars mormor

Caroline Marie Holm blev født i Pedersker sogn på Bornholm den 28.september 1835 og blev døbt i Peders Kirke, Pedersker den 18.oktober samme år. Hendes forældre var Jens Jørgen Jacobsen Holm og Elisabeth Svendsdatter.

Hans Morten og Caroline Marie

Min far morfar og mormor

Den 11.marts 1860 blev Hans og Caroline gift i kirken i Nexø. Hans Morten Laurentius var fisker, Hans og Caroline købte huset på Gåsetorvet 1 i Nexø. Et lille bitte hus, men der blev plads til en masse børn. 8 i alt.

Deres første barn Hans Peter Martinus blev født i 1861. Men døde allerede i 1865. Næste barn var endnu en søn blev født den 12.december 1864. Han fik det samme navn, som ham der døde, Hans Peter Martinus og blev døbt den 17.april 1865, lidt over en måned efter hans storebror døde. Måske ikke så mærkeligt, at han fik næsten det samme navn.

De næste børn var: Frederikke Wilhelmine fra 1869, Sinius Christian fra 1871, Jensine Christine fra 1874, Olive Elisabeth fra 1875, Otto Andreas fra 1878, og Jens Christian fra 1881.

Som sagt var Hans Morten fisker, lige som svigerfar Jens Jørgen og mange andre i Nexø, Bornholms største fiskeriby.

Hans Morten døde den 19.maj 1908 i sit hjem og blev begravet den 26.maj samme år fra Nexø Kirke.

Caroline døde den 27.april 1911 og blev begravet den 2.maj fra Nexø kirke.

Min farmor Olive Elisabeth

Min farmor - **Olive Elisabeth Andersen** - blev født 9.november 1875 i Nexø og blev døbt i Nexø kirke den 11.februar, året efter i 1876.

Min far har fortalt at hun kendte Martin Andersen Nexø, den senere så berømte danske forfatter, især kendt for romanserien Pelle Erobreren. Han var dog 6 år ældre end Olive, så det er måske begrænset, hvor meget de har leget sammen, og han boede også i den anden ende af byen. Martin Andersen Nexø boede i Nexø fra han var 9 til han blev 15, fra 1877 til 1884, hvor han som 15 år gammel kom i lære som skomager i Rønne.

Olive gik i skole og blev konfirmeret den 6. oktober 1889 i Bodils Kirke. Dog står oplysningerne om hendes konfirmation i kirkebogen for Nexø. Hendes kundskaber var gx, (godt med et x op), og opførsel mg (meget godt). Endnu i februar 1890 boede hun hjemme i Nexø, men hun har nok været ude at tjene.

I alle fald begyndte hun at komme hos baptisterne i Rønne, og her blev hun døbt med troendes dåb den 11. oktober 1896. Olive har fortalt min søster Inge, at hun var forlovet med sådan en pæn mand. Men desværre var han ikke medlem af baptistmenigheden, så det kunne ikke blive til noget mellem de to.

Lidt tragisk måske, men så mødte hun min farfar Janus Martin. Og han var medlem af baptistmenigheden, og ham gifte hun sig med.

Min farfar og farmor Janus Martin og Olive Elisabeth

Som tidligere nævnt blev Janus Martin og Olive Elisabeth gift den 8. juni 1900 klokken 4 om eftermiddagen på Rådhuset i overværelse af præsterne fra Baptistkirken Peter Andersen Holm og Skomagermester Didrik Funch Ipsen.

I begyndelsen af Janus Martin og Olive Elisabeths familieliv boede de i Rønne på Fru Stenbjergsvej. Her blev de første børn, Johannes, Dagny og Lilly født.

I en periode mellem 1905 og 1914 boede og arbejdede min farfar på Buskeværket i Knudsker lige udenfor Rønne. Her udvandt man kaolit, en hvid lerart, som blandt andet brugtes til fremstilling af isolerede ophæng til el-og telefonkabler. Min farfar var smed og fyrbøder. Han skulle holde fyrene i gang så produktionen ikke gik i stå. Et betroet job og så var det godt, at man boede lige i nærheden i en bolig, som hørte med i ansættelsen.

Her på Buskeværket blev min farbror Christian og min far Harry født.

I 1914 købte de hus Stengade 39, Rønne. Min farfar arbejdede da på Rabækkerværket lige i udkanten af byen. Huset i Stengade var ikke stort. Der var to stuer i underetagen, en til gaden og en til gården. I stuen til gaden blev indrettet et lille værelse, hvor min ældste onkel Johannes boede. Han skulle læse og havde brug

for ro. Syntes forældrene. Senere blev væggen mellem stuen og det lille værelse revet ned, og der var igen en stue. På loftet var to værelser, hvor de øvrige børn sov, Christian sammen med Lilly, min far Harry samme med Dagny. Mon ikke min farmor og farfar sov i stuen til gården. Køkkenet var en smal mellemgang, som man skulle igennem for at komme ind i huset. Under trappen til loftet var fadeburet. Køleskab kendte man ikke til.

I gården var der das, som blev tømt om natten af nattemændene. I gården vaskede de tøj og hængte det til tørre. Og så var der rotter.

Ind imellem kom mælkemanden forbi med hest for vognen. Når han ankom, ringede han med klokken. Ligesom "Hjemme-is" gør det i dag. På vognen var der en stor beholder med mælk. Fra en hane blev der tappet mælk ned i en kande, som man selv skulle have med sig.

Børnene gik i Østre Skole. Johannes og Christian kom i smedelære og min far i snedkerlære. Johannes uddannede sig som elektro-ingeniør og fik ansættelse i Post-og telegrafvæsenet i København. Christian arbejdede som smed, men ind imellem måtte han tage andet arbejde. På et tidspunkt var han damptromlefører.

Pigerne arbejdede på fabrik indtil de blev gift. Her efter de blev hjemmegående hustruer.

Johannes blev gift med Carla, og de flyttede til Frederiksberg Niels Ebbesvej. Johannes og Carla fik ingen børn. Johannes døde af kræft i 1955, hvorefter Carla flyttede tilbage til Rønne, hvor hun levede i mange år, alene men uden bekymringer om økonomien. Johannes var tjenestemand så hun fik enkepension i næste 50 år. Carla døde i 2002.

Dagny blev i Rønne og giftede sig med Charles og de fik to drenge, Hardy og Palle.

Lilly rejste også til København og blev gift med Robert Matschovsky. De fik 3 børn, Erik, Leif, og Kirsten. De boede i Nordvestkvarteret.

Christian blev i Rønne, hvor han blev gift med Anna. De havde en datteren Ibeth. Christian og Anna blev skilt og Christian boede i mange år på et lille værelse i Østergade. Da min far Harry døde blev han kæreste med min mor.

I maj 1945 blev Rønne bombet af russerne. Min fars far og mor måtte under første uvarslede bombardement søge ly i deres kolonihave, under rabarberne. Under andet bombardement, som blev varslet, blev de ligesom resten af Rønne evakueret. Deres hus blev ikke ramt direkte, men der røg sikkert nogle vinduer.

I 1949 døde Olive og Martin blev enkemand. Min faster Dagny og hendes familie flyttede herefter ind i Stengade. Min farfar fik stuen til gården, Dagnys familie havde resten af huset. Charles brød sig absolut ikke om min farfar, men han holdt ud. I 1958 søgte min farfar om at komme på "De gamles hjem", den tids plejehjem. Han fik her sit eget værelse, og befandt sig godt på stedet, hvor også hans to yngre søstre Sandrine og Julie boede.

Jeg husker min farfar ganske tydeligt. Han besøgte os i København flere gange.

Det var en fest, når han kom med færgen til Havnegade. Efter nogle dage var festen forbi. Han havde naturligvis sine særheder. Det lød ikke godt, når han spiste (havde gebis) og rigtigt slemt var det, når han forsøgte at synge. Men når han gik sine lange, lange ture fulgtes jeg med ham. Han gik rask til og var totalt "cool" overfor bilerne på Mørkhøjvej. Han løfte blot hånden, og så måtte bilerne stoppe for ham, så han

kunne komme over vejen. For som han sagde: "De kan vel se, at jeg skal over gaden". Han brugte meget tid til at læse bøger.

Når han blev kaldt til frokost eller aftensmad, så han på sidenummeret og lukkede bogen. Ikke noget med bogmærke og den slags. Når han genoptog læsningen, slog han lige op på den side, han var kommet til og læste videre.

Min farfar døde mens vi var på ferie på Bornholm i sommeren 1963. Han brækkede lårbenet ved et fald. Der stødte lungebetændelse til og den døde han af 87 år gammel. Vi var med, da han skulle køres fra kapellet til Rønne Baptistkirke. Jeg var med til at bære kisten fra kapel til rustvognen. Vi gik efter rustvognen hen til Baptistkirken på Lille Torv.

Anni og jeg var ikke med til begravelsen. Vi skulle tilbage til København og passe skole og arbejde.

Min far Harry's barndom og ungdom

Min far **Harry Peter Lund**, blev født den 14. august 1912 i Knudsker. Som tidligere nævnt var min far var yngste barn af i alt fem børn.

Han kom i skole da han var 7 år, Østre Skole i Pingels Alle. Det må have været i 1919.

Året efter (1920) oplevede han, at Sønderjylland kom tilbage til Danmark. Drengene jublede, men min far fortalte senere at de faktisk ikke var helt med på, hvad det betød, og hvorfor der var så meget at glæder sig over.

1. februar 1929 kom min far i lærer som snedker. Det var hos snedkermester Aage Dam i Storegade i Rønne. Min far ville vistnok have læst videre, ligesom hans ældste bror Johannes. Min mor har fortalt, at han havde højere karakterer end Johannes, men der var ikke råd til endnu et barn der skulle læse. Så han kom i møbelsnedkerlærer. Mon han var glad for det? Han havde ikke noget valg.

5. maj 1929 blev han døbt i Rønne Baptistkirke, sammen med en del andre unge mennesker, blandt andet Sven Aage Hagstrøm og måske Karl Nielsen. Det var nogle af hans rigtig gode venner. Samme dag kørte de tre sammen med Niels Anhøj på cykel til Hammershus. På billedet ser man hvordan de nyder at være kommet af cyklen og deres venskab.

Min far spillede trompet i Baptistkirkens Hornorkestet. Han var også aktiv i søndagsskolen og juniorarbejdet i Rønne Baptistkirke.

Da læretiden var gennemført i 1933, skulle min far aftjene sin værnepligt. Han valgte at blive militærnægter. Fra november 1933 til august 1934 aftjente han sin værnepligt i Grib Skov militærnægterlejr.

I sommeren 1934 blev han syg af rosen og blev indlagt på Esbønderup Hospital. Han blev hjemsendt og slette af lægdsrulle i august 1934.

Han kunne ikke få arbejde som snedker i Rønne og rejste derfor lidt frem og tilbage mellem København og Rønne.

I 1936 flyttede han fast til København. Han boede hos Johannes og Carla, hans bror og svigerinde, på Frederiksberg.

Han fik løse job som snedker men det blev ikke til så meget.

Han kom en del i Baptisternes Ungdomshjem i Øster Søgade.
Og en dag eller en aften mødte han min mor Grethe.

De blev forlovede i 1936.

I en periode i november-december 1936 fik han job som afløser for buddet, hos Bogbinder Toldam, samme sted, hvor min mor arbejdede som bogbinderske.

Fra den tid og senere, da han blev vægter og endnu senere som bygnings-snedker lærte han Københavns gader at kende - ud og ind - ofte bedre end de indfødte københavnere.

Den 16. oktober 1937 blev han, som tidligere nævnt gift med min mor Grethe Ida Ruth Henriette Nielsen.

Min mor Grethe's aner

Min oldefar Rasmus

Min mors farfar og hans aner

Hans Pedersen og Marie Hansdatter

Min mors farfars farsfars forældre

Hans Pedersen blev født i Hudevad i Rolfsted sogn på Fyn. Han blev døbt i Rolfsted kirke den 9. søndag efter trinitatis, det vil sige søndag den 13. august 1713.

Hans far hed **Peder Heinrichsen**.

Rolfsted ligger 15 kilometer sydøst for Odense.

Hans Pedersen blev fæstebonde i Sønder Nærå i 1743 på en gård under Torpegårds gods. I et fæstebrev, som er underskrevet af Hans Pedersen og ejeren af Torpegårds gods B. Simonsen, skulle Hans overtage fæste til en gård, fra Hans Knudsen. Denne kunne ikke længere klare gården. Hans var i øvrigt reserve soldat i Hans Kongelige Majsts Tjeneste. Gården lå i Nærå, Sønder Nærå sogn 18 kilometer sydøst for Odense eller 5 kilometer vest for Rolfsted.

Hans kone hed **Marie Hansdatter**.

Deres søn hed Heinrich Hansen.

Heinrich Hansen Tange og Sara Nielsdatter

Min mors farfars farfar og farmor

Heinrich Hansen er født i Sønder Nærå Sogn omkring 1753-55. I 1791 blev Heinrich fæstebonde i Trunderup i Kværndrup sogn, mod at han giftede sig med datteren på gården.

Kværndrup er i dag en landsby på midtfyn, 30 kilometer syd for Odense, 18 kilometer nord for Svendborg, og 26 kilometer fra Nyborg. Her er både kirke, forsamlingshus, og det nedlagte bibliotek er i 2016 ved at blive indrettet til indkvartering af 27 flygtningen fra Syrien.

1. marts 1791 overtog Heinrich gård og fæste efter **Niels Jensen Tange**, som døde i november 1790.

Gården var Tangegården, og fæstet på gården var igennem flere generationer gået fra far til søn. Niels Jensen Tange's bedstefar var **Niels Pedersen** og Niels' far **Jens Nielsen** (1681-1770. Jens var gift med **Apolone Rasmusdatter** (1701-1774) og hendes forældre var **Rasmus Pedersen** (1668-1713) og hendes mor var **Anne Madsdatter** (1675-1762). Rasmus' far hed **Peder Rasmussen** (1621-1699).

Alle fra Kværndrup.

Niels Jensen Tange var født i 1726 i Egeskov og døbt i Kværndrup Kirke.

Sara Pedersdatter blev født 1720 i Kværndrup. De blev gift i 1749 i Kværndrup.

Men Niels og hans kone Sara fik kun døtre og ingen sønner, som kunne overtage gården. Så da Niels døde i november 1790, måtte der gøre noget særligt. Enken Sara indså hurtigt, at hun ikke kunne køre gården videre uden en mand i huset. Og så kom datteren, som også hed Sara ind i billedet. Det hele endte med Heinrich Hansen giftede sig med datteren Sara og overtog Tangegården. Sara var 25 år, Heinrich 37 år.

Der blev udarbejdet en kontrakt, hvoraf det fremgik at Heinrich ud over at skulle gifte sig med datteren Sara, også skulle sørge for Niels Jensens enken, så længe hun levede.

Og sådan blev det.

Sara Nielsdatter blev født 1765, døbt i Kværndrup Kirke den 18. august samme år.

Heinrich og Sara Nielsdatter blev gift kort tid efter at fæstekontrakten var underskrevet. Brylluppet stod den

11. marts 1791 i Kværndrup Kirke.

De fik mindst 4 børn: 16. november 1791 en dreng med navnet Niels Henriksen, men han døde 15. december 1792 kun lidt over 1 år.

I 1793 fik de endnu en søn, som fik navnet Niels Henriksen; nogle år efter endnu en søn, Hans Henriksen og endelig en pige Mette Marie Henriksdatter.

Sara Nielsdatter døde den 10. april 1800.

Den 17. oktober 1800 giftede Heinrich sig igen. Hans brud var Sophie Pedersdatter født omkring 1781 i Kværndrup. De fik sammen mindst 3 sønner: Peder, Jens og Rasmus.

Heinrich døde den 7. april 1829 og blev begravet fra Kværndrup Kirke 14. april samme år. Sophie levede i alle fald til efter 1845 som gårdmandenke.

Niels Henriksen og Sara Nielsdatter Min mors farfars forældre

Niels Henriksen blev født 3. februar 1793 i Trunderup i Kværndrup Sogn. Han blev døbt fastelavns søndag 10. februar samme år.

Niels var først kusk ved postdiligencen.

Den 24. november 1827 blev Niels og Sara gift i Kværndrup Kirke.

Sara Nielsdatter, som var født 10. april 1803 i Kværndrup og døbt i kirken 8. maj samme år.

Hun var datter af **Niels Nielsen** og **Karen Knudsdatter**.

Bemærk Sara fik samme navn som sin svigermor og som en af hendes døtre også fik.

I 1828 overtog Niels et fæste i Åstrup mellem Fåborg og Svendborg. Det var Eskemosegård. Gården havde været fæstet af Hans Hansen Kusk, som døde i 1827 uden arvinger. Hans og Niels har nok kendt hinanden fra deres erhverv, de var begge kuske ved postdiligencen.

Gården lå samme med de øvrige gårdene i Åstrup omkring kirken inde i landsbyen. Jorden lå rundt om landsbyen i smalle striber.

Bønderne i Åstrup, som var fæstere under Holstenshus, blev på den tid enige om at udskifte altså flytte gårdene uden af landsbyen. Det fortælles af en dygtig landinspektør fik delt jorden i regulære firkanter, der blev nummeret og fordelt ved lodtrækning. Eskemosegård fik tildelt den sydligste lod i Eskemosegyden. Gården ligger på gammel havbund, men i dag er der ikke udsigt til vandet, for mellem gården og stranden er der en skov, som er fælles for en del bønder i Åstrup. Hver gård har sit skovlod.

Niels og Sara flyttede til Åstrup og byggede Eskemosegård i det dejlige småbakkede sydfyn.

Sammen fik de 11 børn - 4 drenge og 7 piger. Min mors farfar Rasmus var barn nummer 8 og dreng nr. 4.

De ældste drenge - Henrik, Niels og Peder blev alle bønder på sydfyn. Peder overtog Eskemosegård efter far Niels. Alle pigerne blev gift.

Mor Sara døde den 10. maj 1849 kun 46 år gammel. Hun blev begravet den 18. maj 1849. Det var kort tid efter sidste pige Else Marie blev født den 17. april 1849.

Niels Henriksen blev ikke gift igen. Det var ligesom ikke nødvendigt, med alle de piger i huset.

Frem til 1855 var gården et fæste under Holstedhus.

Men i 1855 købte Niels gården, Eskemosegård - matrikel 26 for 3500 rigsdaler.

Sønnerne Niels og Peder deltog begge i 1864 krigen, Niels fik tildelt en erindringsmedalje for sin indsats.

Da Peder vendte hjem efter krigen, overtog han Eskemosegård. Peder havde ellers haft plads som karl hos forpagter Makkesprang på Herregården Holstenshus. Men nu ville far Niels gerne beholde Peder på Eskemosegård. Far Niels var kørt træt og ville gerne have, at Peder overtog gården. Peder var energisk og fik gården i god drift igen. 1 januar 1869 blev skødet på gården underskrevet.

Samme år 1869 den 1. november rejste Rasmus til København. Han ville prøve lykken i storbyen, som så mange andre bønderdrenge på den tid.

I 1870 brændte Eskemosegård. Man havde slagtet gris og bagt brød, ville rave gløderne ud af ovnen, så kom en kat for nær. Der gik ild i katten, den løb ud i laden og så brændte gården. Peder fik bygget en ny Eskemosegård, en flot gård med rummelige bygninger.

Far Niels døde den 24. februar 1872, 79 år gammel. På billedet af ham kan man måske se, at han er gammel og mæt af dage. Gården er fortsat i familiens eje.

Gården brændte en gang mere. Det skete den 14. august 1955. Et lynnedslag antændte gården. Niels' tipoldebarn - Åse Nielsen har fortalt, at hun og nogle flere fra familien var i biografen for at se "Princessen holder fridag". Midt i forestillingen blev filmen stoppet. Åse og familien skulle skynde sig hjem. Det brændte på Eskemosegård.

Det lykkedes at redde stuehuset, de øvrige bygninger brændte. Gården blev bygget op igen.

Åse Nielsen som Niels Henriksens tipoldebarn er i dag (2016) ejer af gården og hendes datter Jette bor på gården.

Lisbeth og jeg besøgte hende på gården for nogle år siden.

Vi traf både hende, datteren Jette og Åses mand Axel på gården. De have familiefest og de skulle netop til

at spise. Men vi fik en lille snak og lov til at tage fotos af gården.

Senere besøgte vi Åse og Axel på deres gård ved Fåborg. Vi har fortsat kontakt, og jeg er på facebook med datteren Jette, som er ivrigt opdrætter af pony heste.

Rasmus min oldefar Min mors farfar

Rasmus Nielsen er født i Åstrup sogn, Sallinge Herred, Svendborg amt, den 23.januar 1841. Han blev døbt i Åstrup Kirke 14. marts 1841.

Rasmus var 8 år, da mor Sara døde.

Rasmus blev konfirmeret i 1855 i Åstrup Kirke, kundskaber var gode og opførsel god.

I 1856 blev Rasmus indskrevet til soldatertjeneste i Lægdsrullen. Her står der, at han var 164 cm høj og 13 år. Fra 1864-65 var han soldat som hestepasser eller køresvend. Men tilsyneladende var han ikke direkte involveret i krigen 1864, som hans brødre var det. I lægdsrullen står der også, at han havde nogen "rygradskrumning".

November 1869 flyttede Rasmus til København. Han var på det tidspunkt 29 år og karl ifølge afgangslisten fra Åstrup sogn.

Rasmus' første familie i København

Rasmus blev gift med Tine Wilhelmine Thule fra Christiansø i Helligåndskirken i København den 15.oktober 1871. I kirkebogen står der følgende:

*" 125. Ungkarl Stentrykker Rasmus Nielsen, 30 år, Dronningensgade 63,
Jomfru Tine Vilhelmine Thule, 25 år, i Helliggeiststræde 8
Vidner: hører Niels Nielsen, Dronningsgade 21, Værtshusejer Peder Rasmussen, Gothersgade 81,
Vielsesdag 15.oktober 1871"*

Tine blev født 3. september 1846.

Sammen fik de to døtre, Henriette Elisabeth, som blev født den 27. august 1872 og Emma Marie den 9. august 1874. Begge i Vor Frelser Sogn, København.

De fik også en søn. Han hed Carl Frederik Vilhelm Nielsen født 1.september 1875 og døbt i Vor Frue Kirke 23.september. På det tidspunkt boede familien i Dronningensgade 38. Men han blev indskrevet i Vor Frelser Sogns kirkebog.

Senere flyttede de til Fælledvej 4, Nørrebro. Tine døde på Kommunehospitalet i oktober 1877 og blev begravet den 31. oktober 1877 på Assistens Kirkegård.

Da Tine døde kom Carl i pleje hos sin faster Maren Dorthea og hendes mand Niels Jacobsen i Ulbølle ikke langt fra Åstrup. Maren og Niels har ikke selv børn. Her voksede Carl op. Han kom ikke tilbage til sin far Rasmus i København.

I folketællingerne for 1880 og 1890 bor Carl fortsat hos Maren og Niels. Han blev konfirmeret 6.oktober 1889 og blev indskrevet i lægdsrullen i Ulbølle 1893. Lægdsrulleoplysningerne fortæller han i 1894 er han

flyttet til Fraugde lidt sydøst for Odense og i 1897 til Egense nordøst for Odense. Han var gartner og blev kasseret som soldat på grund af synet.

I 1900 er han flyttet til Jylland Grauballe i Svostrup sogn ved Viborg. Han var ansat som gartner på en proprietærgård.

Indtil videre er det hvad jeg ved om Carl Frederik Vilhelm Nielsen.

Henriette Elisabeth Nielsen Rasmus og Tina's ældste datter blev konfirmeret 10.oktober 1886 i Sankt Johannes Kirke. Hun blev gift med Arent Henrik Christiansen og de fik 5 børn, Einar Henrik f. 1897, Elly Asti f. 1899, Otto Helmuth f. 1904, Christian Adolf d. 1906, Carl Henri f. 1912.

Emma Marie Nielsen næstældste datter blev gift med Mads Christian Koldberg 16.oktober 1898 i Sankt Johannes kirke.

De fik tre børn Gerda Inger Alexandra f. 1899, Caja Elsa Johanne f. 1904, Alfred Vilhelm Carlo f.1907.

Så var Rasmus alene med de to små piger.

I 1880 var der folketælling i landet, og på det tidspunkt boede Rasmus på Østerbrogade 6 i kælderen. Han betalte 80 kr. i husleje pr. ½ år for 2 værelser. Men han boede alene, står der.

Hvad var der sket med hans to døtre Henriette og Emma? Vi ved det ikke. Mon ikke de kom i pleje et sted.

I 1880 boede der i samme opgang som Rasmus på adressen Østerbrogade 6, men på 3.sal en ung dame: tjenestepigen Henriette Eichen fra Roskilde.

Han blev gift med Henriette Eichen nogle år efter.

Min oldemor Henriette Jensine Georgine

min mors farmor og hendes aner

Chresten Samsøe

Min mors farmors farfars far

Henriette ældste ane er **Chresten Samsøe**. Han kom - tror jeg - fra Samsø, øen i Kattegat. Vi har ikke så mange data om ham. Vi ved at han var gartner fra Vejby i Nordsjælland. Måske arbejdede han for eller sammen med Adam Hendrich Eichen, som var en gartner og hotelforvalter på gården Marienlyst ved Helsingør. Et gæt.

Under alle omstændigheder spiller navnet **Eichen** ind i den videre fortælling om Chrestens familie.

Chresten var far til Christian og Sidsel Marie. Begge født 1803 og på samme dag, altså tvillinger. Vi ved ikke hvad hans kone og tvillingernes mor hed, og vi ved ikke i hvilket kirke børnene blev døbt.

Tvillingernes far Chresten og deres mor døde inden disse blev konfirmeret i Sankt Mariæ Kirke i Helsingør. Konfirmationen foregik den 13. april 1817 og i kirkebogen for St. Mariæ Kirke står der om Christian: "*søn af afdød gartnersvend Chresten Samsøe i Weybyen, Kronborg Amt*". Som mor til dem begge står der: "*plejemor madame Eichen på Marienlyst*".

Madam Eichen var Sidsel Marie Eichen født Jensdatter. Hun var gift med gartner og slotsforvalter på slottet Marienlyst i Helsingør Adam Heinrich Eichen. Denne døde i 1816. Sidsel og Adam havde ikke selv børn, men her var tvillingerne Christian og Sidsel altså plejebørn. Madam Eichen blev boende på Marienlyst og døde først i 1836. I skiftet efter Sidsel Marie Eichen er plejedatter Sidsel Marie og hendes børn nævnt. Men tvillingerne fik navnet Eichen, som efternavn fra deres plejemor.

Christian Samsøe Eichen og Marie Christiane Busch

Min mors farmors farfar og farmor

Christian Samsøe Eichen og hans søster Sidsel blev døbt 24. august 1803. Måske i Helsingør, måske i Vejby i Nordsjælland. Men de ældste kirkebøger for Vejby sogn eksisterer ikke længere. Vejby præstegård brændte 14. maj 1871 og med den hele præstens arkiv maj 1871 og med den hele præstens arkiv.

Som nævnt blev tvillingerne Christian og Sidsel konfirmeret 13. april i Sankt Mariæ Kirke, Helsingør. Og knap ét år efter konfirmationen blev Sidsel gift, blot 14½ år gammel. Det var den 8. januar 1818. Hendes mand var endnu en gartner Frederik Christian Høyelsen. Han var 40 år ældre end hende, nemlig 55 år. Noget af en aldersforskel. De fik en stor familie - 6 børn. Frederik døde i 1844. Sidsel døde først 1887 - 84 år gammel.

Christian var først møllersvend. Senere blev han gartner ligesom sin far.

Han var blot 18 år da han blev gift med 22årige **Marie Christiane Busch** fra Frederiksberg den 10. marts 1822 i Frederiksberg Kirke. Marie blev født omkring 1802.

Den 5. juni 1822 fik Christian og Marie sønnen Adam Peter. Det hastede nok med at blive gift. Adam blev døbt i Frederiksberg Kirke den 20. september samme år.

I 1826, den 1. oktober blev deres anden søn Christian Ferdinand født. Han var min mors farmors far, og han får et særligt kapitel senere.

Christian og Marie Christiane fik i alt 7 børn, men to piger og en dreng var dødfødte.

Datteren Georgine Jensine blev født 1833 og døbt i Frederiksberg Kirke den 2. februar 1834 og hendes lillesøster Julie Marie Johanne blev født den 27. december 1839 og døbt i Trinitatis den 1. maj 1840. Familien boede de første år på Frederiksberg, men omkring 1839 boede de på Blegdamsvej 81, Nørrebro.

I 1841 dukker endnu en søn op: Georg Theodor født den 27. juli 1841 i Nazaret sogn i København. Hvornår Marie døde ved vi ikke.

Folketælling i 1850 for tæller at Christian bor i Hørby ved Holbæk. Der er en ny kone Petrea Dorthea Lovise Østrand eller Orstrand fra København. Deres søn er Georg Theodor 9 år gammel.

Ved folketælling i 1855 bor Christian og Petrea Dorthea Lovise i Søllerød.

Ved folketælling i 1860 bor Christian på Rolighedsvej, Frederiksberg på en gård der hedder Lille Svanemose. Han har her en ny kone: Louise Christine fra København.

Indtil videre ved jeg ikke, hvornår Christian Samsøe Eichen døde.

Christian Ferdinand Eichen og Mette Marie Nielsdatter Min mors farmors forældre

Christian Ferdinand Eichen blev, som tidligere nævnt, født den 1. oktober 1826. Han blev døbt i Trinitatis Kirke i København den 21. januar året efter altså 1827. Christian blev konfirmeret i Trinitatis Kirke 11. oktober 1840. På det tidspunkt boede familien på Blegdamsvej Nørrebro.

Christian Ferdinand gjorde krigstjeneste under 1. slesvigske krig 1848-1850. 20. maj 1849 til 1. april 1851 i 3. reservebataljon og deltog i slaget ved Isted Hede i 1850. Han blev tildelt en erindringsmedalje. Jeg har gennempløjet litteratur om 3. årskrigen. Kun et enkelt sted blev 3. reservebataljon involveret i kampe. Og vigtigt: han overlevede.

13. april 1852 blev han gift med Mette Marie Nielsdatter i Roskilde.

Mette Marie Nielsdatter blev født i Sankt Jørgensbjerg Sogn ved Roskilde.

Hendes far hed **Niels Jensen** og han var fisker. Han døde allerede, da Mette Marie var 4 år i januar 1834.

Mette Maries mor var **Inger Sørensdatter**.

Både Niels og Inger var fra Sankt Jørgensbjerg.

Udover Mette Marie havde de 3 sønner - Christian, Peter og Søren.

I 1837 blev Inger gift igen. Hendes nye mand hed Søren, som blev Mette Maries stedfar.

Onsdag den 13. april 1852 blev Christian Ferdinand og Mette Marie gift i Roskilde Domkirke. Samme dag og i samme kirke blev deres første barn Georg Niels Peter døbt.

Christian og Mette Marie fik i alt 4 børn. I 1853 blev deres første datter Henriette født; i 1855 kom Julie Inger Marie til verden og Frederik Søren Ferdinand i 1856.

Børnene flyttede til København, og efterlod Christian og Mette i Roskilde. I 1880 boede de i Bredgade i det centrale Roskilde. Christian var først møllersvend senere blev han arbejdsmand.

I 80erne flyttede Christian og Mette Marie også til København og boede på Kalkbrænderivej 34, på Østerbro.

Her døde først Mette Marie den 1. december 1888. Hun blev begravet fra Sankt Jacobs Kirke den 7. december til Vestre Kirkegård. 60 år gammel.

Knap 3 år efter, den 14. september 1891, døde også Christian. Han blev også begravet fra Sankt Jacobs Kirke til Vestre Kirkegård. Det skete den 18. september 1891.

Jeg ved det ikke, men håber, at de begge nåede at hilse på Henriettes søn Viggo min morfar, som blev født i 1887.

Henriette - Min mors farmor

Min morfars mor hed Henriette. Men i mors familie hed hun aldrig andet end "Bedste". Hendes fulde navn var **Henriette Jensine Georgine Eichen**.

Henriette blev født torsdag den 4. marts 1853 i Roskilde. Hun blev døbt i Roskilde Domkirke 3. søndag efter Trinitatis den 10. juli 1853. Henriette blev navngivet: Henriette Jensine Georgine Eichen.

Henriette flyttede til København i 1871. Da hun var 18 år. Den 1. februar 1880 ved folketælling boede hun på adressen: Østerbrogade 6, 3.sal, København.

Rasmus hendes kommende mand boede i samme hus, men nede i kælderen. De har jo nok stødt på hinanden omkring det tidspunkt. Men det er et gæt.

Den 24. juli 1883 blev Henriette gift med Rasmus.

Mine oldeforældre Rasmus og Henriette

Min mors farfar og farmor

Rasmus og Henriette blev gift den 24. juni 1883 i Sankt Johannes Kirke, København.

I 1885 var der folketælling i København. Rasmus, Henriette og de to børn Henriette og Emma boede i Ryesgade 49.

Rasmus og Henriette fik to børn sammen min morfar **Viggo** i 1887 og Thora i 1891.

Henriette arbejdede sammen med Rasmus i deres kælderbutik med syning og salg af tøfler og træsko.

Min moster Clara har fortalt at hun og bedstefar Rasmus hente træskosåler på hjørnet af Vestervoldgade og Sankt Peders stræde i det centrale København. Transporten skete med trillebør.

Efter Rasmus død i 1921 flyttede Henriette med Viggo's familien til Bellisvej 10 i Brønshøj. Børnene kaldte hende "Bedste". Her boede hun sammen med datteren Thora, som gik under navnet "faster" eller "Baba".

Min mor og hendes søskende omtalte altid "Bedste" og "Baba" som en hel naturlige medlemmer af familien. Min mors karakterbog er ind imellem underskrevet af de to damer.

"Bedste" var en sød gammel dame, som onkel Charles - min moster Claras mand - udtrykte det. Det synes man også at kunne fornemme når man ser på billederne af hende.

Henriette døde den 1. marts 1937 og blev begravet på Assistents Kirkegård den 6. marts 1937.

Faster eller "Baba" - Thora Marie døde den 9. august 1955 Kommune hospitalet i København og blev begravet den den 13. august 1955. Thora blev aldrig gift.

Henriette og Rasmus havde 5 regenter i deres levetid: Christian den 8., Frederik den 7., Christian den 9., Frederik den 8., og Christian den 10. Rasmus blev født, da der var enevælde i Danmark under Christian den 8., 8 år gammel oplevede han, at grundloven blev indført og hans far, som var selvejerbonde, fik stemmeret. Rasmus har oplevet krigene 1848-50, da han var 8-10 år.

Både Henriette og Rasmus har begge oplevet krigen 1864, da Danmark tabte Slesvig og Holsten. De levede mens 1. verdenskrig 1914-1918 rasede i Europa, og de oplevede da Sønderjylland blev forenet med Danmark i 1920.

Og de oplevede at begge at alle kvinder i Danmark fik stemmeret i 1915.

I deres levetid oplevede de industrialiseringen i København og at København blev en storby med elektriske sporvogne og biler i gaderne.

Min mors far Viggo Kristian

Min mors far **Viggo Kristian Eichen Nielsen**.

blev født 15.april 1887 i København. Han blev døbt lidt over en måned efter sin fødsel, i Sankt Johannes Kirke i København den 22. maj 1887.

Han var eneste dreng i familien, som bestod af hans far Rasmus, hans mor Henriette, to storesøstre Henriette og Emma, og lillesøster Thora.

Viggo gik i søndagsskole i Kristuskirken, Københavns største baptistkirke i Baggesensgade 7, et kvarters gang fra Ryesgade. I de ældstes klasse bibelklassen mødte han Ingeborg. De mødtes også til kor i kirken.

Viggo blev døbt som baptist på hans 18års fødselsdag 16.april 1905 i Kristuskirken på Nørrebro.

Ingeborg og Viggo blev gift den 11. december 1908 samme dag som Ingeborgs søster Martha blev gift med hendes Søren. Det skete på Københavns Rådhus.

Både Ingeborg og Viggo, og Martha og Søren var baptister. Viggos forældre - Rasmus og Henriette - og

Ingeborgs forældre - Urban og Ida - var vidner.

Inden jeg fortæller mere om Viggos og Ingeborgs liv sammen, vil jeg fortælle om Ingeborgs aner. Vi begynder med far Urbans aner. Senere følger Idas aner.

Vi skal igen til Fyn. Til den største by på Fyn - Odense.

Min oldefar Hans Urban

Min mors morfar og hans aner

Johansen-familien

Nu er vi kommet til Johansen familien min mormors familie. Takket være mange beretninger og anekdoter fortalt af de gamle i familien, ved vi en del om Johansen familien. Disse historier er sikkert blevet fortalt igen og igen, når familien mødtes til forskellige sammenkomster. At nogle af dem er blevet bedre hen ad vejen og at der er blevet pyntet lidt på, er der nok ingen tvivl om. Noget er blevet dramatiseret.

En del er blevet gengivet i aviser, bladet og tidsskrifter, andre er blevet fortalt til en mikrofon. Og andre er blevet skrevet ned til familiens eget brug.

Min Oldefar Hans Urban blev interviewet til Politiken, da man "opdagede" Hammelvognen 40 år efter den var blevet til.

Hans børn, sønnen Johannes og datteren Julie har også fortalt om vognen. Det samme har både børnebørnene Gudrun og Børge. Edith, endnu et barnebarn, samlede i mange år avisartikler om vognen. Og blandet med beretninger om Hammelvognen kom beretninger om Urban selv.

En dag i 1972 bad min mor sin mor Ingeborg om at fortælle, om sin barndom, sin ungdom og sit liv i øvrigt om "gamle" dage. Og det gjorde hun så til min mors båndoptager, og det blev til en rigtig fin optagelse.

Føromtalte Gudrun og Urbans niece Lydia - kaldet tante "Nytte" - har skrevet deres versioner af, hvordan det var med Johansenfamilien før Hans Urban; om dennes forældre og bedsteforældre. Disse gamle beretninger har været en stor hjælp, når jeg skulle finde faktiske oplysninger i diverse arkiver.

Med disse indledende ord kan vi kaste os ud i beretningen om familien Johansen.

Vi begynder langt væk fra Danmark til Ukraine til byen L'viv.

Johan Malchia og Anne Marvig

Min mors morfars farfar og farmor

Hans Urbans farfar hed Johan. Det første skriftlige vi har om ham er fra Odense fra 1816, og her bliver han kaldt Johan Malchina. Da han døde 1853 hed han Johan Magina.

Men måske hed han slet ikke Johan, men Joan.

Og måske hed han hverken Malchia eller Magina, men Margovitch, eller noget helt andet. Vi kalder ham Johan Malchia.

Johan Malchia blev født omkring 1776, langt fra Danmark i byen Lemburg som i dag hedder L'viv.

Denne smukke gamle by blev grundlagt 1256. Fra 1349-1772 var den polsk, fra 1772-1918 var den underlagt Østrig i det, der blev kaldt kongeriget Galicien. Fra 1918-1991 var byen og Ukraine en del af Sovjetunionen. Under 2. verdenskrig var byen besat af Hitlers Tyskland. Ukraine blev en selvstændig stat i 1991 og i dag er Lemberg eller L'viv en af de vigtigste byer i det vestlige Ukraine. Byen ligger ikke så langt fra grænsen til Polen og den store polske by Krakow. Byen har flere navne: L'viv på ukrainsk, Lemberg på tysk, Lwów på polsk og L'viv på russisk.

Byen har igennem tiderne været en af de vigtigste byer mellem Sortehavet og Østersøen - mellem syd og nord og mellem øst og vest.

Den har været sammensat af flere forskellige befolkningsgrupper. Der var flest polakker, som var romersk-katolske, næststørste gruppe var jøder, og et mindretal af ukrainere, som var græskkatolske. En stor del af de jødiske indbyggere omkom under 2.verdenskrig.

Om Johan var det ene eller det andet ved vi ikke. Han kan godt have været jøde. Johan Marius og Hans Urban Johansen - hans børnebørn - kunne godt ligne jøder på de billeder vi har af dem. De gamle i vores familie Gudrun og Lydia har fortalt, at der var noget fransk over Johan, måske havde han haft en fransk kone.

I følge dem kom han på en eller anden måde ind i kejser Napoleon den 1.s hær.

1812 begyndte Napoleons krig med Rusland, og Johan var med. Felttoget mod Rusland gik fint i starten. Napoleons hær slog den russiske hær flere gange og hæren kom til sidst helt til Moskva. Men så blev det vinter.

Russerne brændte Moskva ned og Napoleons hær sultede. Og så måtte de drage tilbage til Europa. Undervejs blev de overfaldet af russerne.

Som mange andre flygtede Johan fra hæren. Det kalder man at desertere, og straffen, hvis man blev fanget, var døden ved skydning. Johan sprang i en flod, måske var det Donau, han blev opdaget, og der blev skudt efter ham, han blev ramt i øret, men han svømmede videre og nåede over floden. Og så flygtede han videre op igennem Europa og kom til sidst til Danmark.

Gudrun og Lydia mener, at han blev gift og boede i Jylland. Det har jeg ikke kunnet finde dokumentation for. Men kirkebogen fra Sankt Knuds Kirke i Odense beretter om følgende: Den 14.december 1816 blev daglejer Johan Malchia gift med Juliane Dorthe Knudsdatter. Johan har nok enten været romersk eller græsk katolik eller måske jøde. Uanset hvad skulle han konvertere til den protestantiske lutherske kirke.

I november 1817 fik de en søn, der hed Knud Malchia. Han blev døbt i Vor Frue Kirke. I kirkebogen står der at familien boede i Skræppestræde. Den 9. april 1820 døde Johan's kone Juliane Dorthe Knudsdatter, og hun blev begravet fra Vor Frue Kirke.

Johan var nu blevet enkemand med sin lille søn Knud.

Men så mødte han Anne Marvig, og hun blev hans kone året efter den 4. juli 1821. Anne var født i Odense 1783 og her er historie om hende og hendes aner og familie.

Carsten Marvede og Pernille Wilhelmsdatter Min mors morfars farmors farfar og farmor

Anne Marvigs farfar og farmor

Carsten Marvede og **Pernille Wilhelmsdatter** blev gift den 13. oktober 1744 i Vor Frue Kirke i Odense.

Carsten var soldat og musketer.

De boede i Sankt Jørgens Gade, vejen som fører til Nyborg.

5 år senere i 1749 var Kong Frederik den 5. på besøg i byen. Det foregik i karet med en række soldater foran og efter. Foran slottet i Odense blev der arrangeret en stor troppeopstilling. Og da kongen rejste igen var der stor parade foran Vestre Port. Der eksisterer flere tegninger fra kongens besøg i Odense med masser af soldater. Måske var en af disse soldater Carsten. Tegningerne viser også lidt om hvordan byen så ud.

Carsten og Pernille fik flere børn. Mindst 2 af dem døde som små i 1745 og 1746.

I 1750 fik de en søn, som fik navnet Carsten ligesom sin far. (Fra nu af kalder vi sønnen Carsten Marvede junior og hans far Carsten Marvede senior)

Familienavnet var i begyndelsen Marvede, som med tiden blev til Marvig. En landsby på Møn hedder Marvede. Måske var Carsten herfra. (Mit gæt.)

En vejviser fra Odense 1761 meddeler at Carsten var født omkring 1702, men der står ikke noget om, hvor han blev født.

Carsten Marvede (senior) og hans familie boede i en periode i Killerup en landsby lidt sydøst for Odense. (I dag er landsbyen en del af Odense. Nærmest nabo er Syddansk universitet og Bilka).

I 1761 boede de i Sankt Jørgens Gade - ved Piente Dam i det centrale Odense.

Hvornår Pernille døde ved vi ikke, men Carsten Marvede (senior)døde i november 1769. I kirkebogen for Vor Frue sogn står der at han var spillemand og fattig.

Carsten Marvede (Marvig) og Lisbeth Christiansdatter Min mors morfars farmors forældre

Carsten Marvede (junior) blev som nævnt født i 1750. Han blev døbt i Vor Frue kirke den 15. maj samme år. Han kom i lærer som handskemager den 24. juni 1763 og blev svend 5 år senere den 26. juni 1770. Men han var ikke handskemager hele livet.

Den 16. januar 1777 blev Carsten (junior) trolovet med **Lisbeth Christiansdatter** i Sankt Knuds Kirke. De blev gift 13. april samme år og kirke.

Carsten (junior) og Lisbeth fik en række børn. Endnu en der hed Carsten (junior 2), Anne, Frideriche, Peder og Christiane.

Familien boede i Odense, i 1787 i Overgade, 1801 i Sankt Jørgens Gade, 1819 da Lisbeth døde i Overgade. Carsten boede i 1834 på fattiggården.

Som nævnt tidligere var Carsten ikke handskemager hele livet. Ved en folketælling 1787 var Carsten vægter. I 1801 var han daglejer. Og da Lisbeth døde i 1819 står der om Carsten han var afskediget vægter. Det kan være han var blev for gammel til at være vægter. Folketælling 1834 fortæller at Carsten var enkemand og almisselem, altså så fattig at han var afhængig af andre hjælp.

Lisbeth døde den 13. maj 1819 og blev begravet fra Vor Frue Kirke den 17. maj.
Carsten døde den 25. september 1834 og blev begravet den 29. september.

Johan Malchia (Magina) og Anne Marvig **Min mors morfars farfar og farmor**

Anne Marvig blev født i Odense i 1783. Hun blev døbt i Vor Frue Kirke i Odense i februar 1783.

Anne var 38 år og tjenestepige, da hun blev gift i samme kirke den 4. juli 1821 med 45årige enkemand og daglejer Johan Malchia.

Anne fødte året efter, i 1822 den 4. september en søn som ved dåben fik navnet Johan Peder Malchia. Senere blev han kaldt Johan Peder Johansen.
Det var deres eneste barn.

Far Johan Malchia (Magina) var murhåndlanger eller murerarbejdsmand. Familien boede i Skræppestræde i det centrale Odense.

Gudrun og Lydia har fortalt at Johan Malchia (Magina) en dag mødte en meget fornemt fransk officer på havnen i Odense. Var det fortiden som indhentede ham? Han var jo deserteret fra den franske hær. Vi ved det ikke.

Johan Malchia (Magina) døde den 20. juli 1853, 77 år gammel i Odense og blev begravet fra Vor Frue kirke den 23. juli. I kirkebogen står der at han var født i Lemburg, Gallizien.

Anne døde i 1858, 81 år gammel den 28. januar og blev den 2. februar begravet fra Vor Frue.

Johan Peder Johansen **Min mors morfars far og mor**

Johan Peder Malchia Johansen blev født i Odense den 4. september 1822 og døbt i Vor Frue Kirke den 7. september 1822.

Han blev koppevaccineret 12. juli 1823 af læge Buckholz.

Den 2. oktober 1836 blev han konfirmeret i Vor Frue kirke. Hans kundskaber var "udmærket godt", og hans opførelse var "mådeligt godt". Han kom i lære som væver og dette erhverv mestrede han hele sit lange liv.

Han blev gift 1844 med Ane Marie Steen fra Ærø. Så nu skal vi lige en tur til Ærø og høre mere om Ane

Maries aner på denne ø.

Peder Christensen Pilegaard og Cathrine Gribels (og hertugen af Ærø)

Min mors morfars forfædre på Ærø.

Kong Christian den 4. havde en fætter, som var hertug af Ærø. Hertugen - Christian af Gottorp - var ikke gift og måtte heller ikke gifte sig. I alle fald ikke under stand. Men den egentlige årsag var nok, at han i sine unge år havde været medlem af en meget fornem kirkelig orden, med storpolitisk magt i Strassburg. Hvis et medlem af denne orden vil gifte sig, måtte han opgive sit medlemskab af ordenen. Det skridt vovede hertug Christian ikke at tage.

Men han fik en husholderske, der var lidt mere end husholderske. Hun hed **Cathrine Gribels**, født i Lytjenburg i Holsten omkring 1595. Udover at være husholderske for hertug Christian var hun hans "konkubine". En konkubine er en ældre betegnelse, med rødder i romerretten for en (fast) elskerinde eller frille. Hertug Christian og Cathrine Gribels levede som mand og kone under samme tag. De fik et barn sammen, og han sørgede godt for Cathrine og deres fælles barn datteren Sophie Hedvig.

Christian var hertug af Ærø fra 1622-1634. Han var ikke alene hertug af Ærø, han ejede det meste af øen. Alle bondegårde på øen var fæstegårde. Bønderne lejede jorden, og måtte enten levere arbejde, altså hoveri, eller give penge i skat til. Hertugen havde al magt på øen. Der var kun én over hertugen nemlig kongen, altså Christian den 4., hans fætter. Hertug Christian's far - Hans den yngre, var bror til kong Frederik den 2. Og de to Christianers farfar var kong Christian den 3.

Hertug Christian og Cathrine boede på det slottet Gråsten lige udenfor Ærøskøbing. Slottet bestod af 16 bygninger, med blandt andet smedje, kro. Men Hertugens bolig, et tidligere jagtslot var meget beskedent. Der var 3 værelser, en dagligstue (et gemak), en storstue og et kammer. Derfra udgik et forhus, også kaldet det lange hus, som indeholdt køkken og vinkælder samt flere mindre værelser, deriblandt et barnekammer med en seng. Her boede lille Sophie Hedvig. I dagligstuen (gemakket) var der to senge - Hertugens broget malede og Cathrines af hvidt fyrretræ. Storstuen blev brugt til møder om øens ve og vel.

Hertug Christians døde 1633 og straks efter gik arveforhandlingerne i gang. Hertug Christian havde ingen arveberettigede børn. Sofie Hedvig talte ikke med i den sammenhæng. Men både hun og mor Cathrine blev ikke forbigået. Hertugen havde inden sin død foræret Cathrine et stort hus i Ærøskøbing og øen Drejø, hvor hertugen havde holdt kaniner, og der skulle ikke betales skat for disse ejendomme. Huset i Ærøskøbing solgte hun og fik mange penge for det.

Sofie Hedvig blev senere gift med amtsskriver Jonas Weinstorff. Men det er en anden historie.

Efter hertugens død giftede Cathrine sig med hertugens kammertjener **Peder Christensen Pilegaard**, født omkring 1600. Peders far var **Christen Pedersen Pilegaard**, som var fæstebonde i Leby i den nordlige ende af Ærø. Christen blev født omkring 1580 og døde 60 år i 1640.

Peder slog sig ned som købmand i Ærøskøbing, og han og Cathrine levede så vidt vides ganske godt af de mange penge efter hertugen. Desuden fik Peder betroet gode stillinger i Ærø af en af de nye hertuger af Ærø. Stillinger, som sikkert også kastede lidt penge af sig.

Peder og Cathrine fik 3 døtre og 2 sønner. Den ældste af døtrene var Anne Marie. Hende skal vi følge.

Cathrine døde i Ærøskøbing 1652 (56-57 år). Peder giftede sig herefter med Anne, en meget ung kone født 1634, samme år som Cathrine og Peders ældste datter Anne Marie. Vi ved ikke, hvornår de blev gift, men de fik 3 børn.

Peder døde 1674 (73-74 år).

Anne Marie Pedersdatter Pilegaard og Simon Christensen Min mors morfars forfædre på Ærø.

Anne Marie Marie Pedersdatter - den ældste af Cathrine og Peders børn, blev født 1634 i Ærøskøbing. Den 8. juli 1651 blev hun gift med præsten Jørgen Dominicus Lauritzen, som var født 1619 i Sønderborg og søn af hofpræst Dominicus Lorentzen og hustru Agatha Hümkens fra Nordborg. Jørgen blev ordineret som præst i Odense i 1645, og blev sognepræst i Tranderup fra 1650. Anne Marie og Jørgen fik 3 børn sammen. Christian, Agathe og Hans Heinrich
Kun 45 år gammel døde Jørgen 1664.

Den nye præst i Tranderup, **Simon Christensen** giftede sig med præsteenken Anne Marie, han arvede altså embede og enke fra den tidligere præst. Han var præst her fra 1664-1711. Simon blev født omkring 1640. Vi ved ikke hvor, men det har nok været på Sjælland for han blev student fra Fredensborg i 1661.

Fra 1678-1697 fik han også embede som provst. Jobbet som provst medførte, at han skulle sørge for lov og orden i sine sogne. I 1696 udsendte han et "mandat" om, hvordan folk i Tranderup skulle opføre sig:

Provsten Simon Christensen, påbyder for Tranderup, som det før var sket for Rise: at enhver husfader med sine, hver dag skal bede og synge før arbejde og før de går til sengs, bede for øvrigheden og det hele land; helligholde søn- og festdage, og afholde sig fra alt arbejde på disse dage; holde børn og tyende til fattig kirkegang; børn skulle understøtte deres gamle forældre; naboer leve fredeligt med hinanden. Bryllup og trolovelse må ikke højtideligholdes før eller under gudstjenesten, og kirkegangs koner må ikke skænke følget øl, mjød eller brændevin; tiende og afgifter skulle erlægges rigtigt; præstens medhjælpere skulle assistere præsten i at overholde denne forordning.

Anne Marie og Simon fik 3 børn, Mette, Philip, og Cathrine.

Udover at være præst og provst havde Simon andre jern i ilden. 1695-1707 havde han fæstet vandmøllen i Borgnæs.

Anne Marie døde 1685 og blev begravet i Ærøskøbing 11.marts. Simon døde i 1771, 71 år gammel.

Mette Simonsdatter og Johan Jensen Groth Min mors morfars forfædre på Ærø.

Mette Simonsen, Anne Marie og Simons datter, blev født i 1666 i Tranderup.

Mette blev gift med Johan Jensen Groth i 1687 i Tranderup.

Johan Jensen Groth blev født 17.januar 1661 i Assens på Fyn. Han far var **Jens Johansen Groth**, stadskaptajn i Assens, og han mor var **Anna Berthelsen**.

Johan blev uddannet som præst efter studier i København og Kiel. Det fortælles at Johans bror Berthel i

1687 skrev et brev til Jens Bircherod, bispeamanuensis (en ansat) hos biskop Kingo i Odense, hvor han bad ham gøre noget for hans lille bror, som trængte til en stilling.

Omkring 1690 blev Johan først kapellan (hjælpepræst) i Tranderup, hos sin svigerfar Simon og omkring 1687 blev han degn samme sted.

Senere, omkring 1699 fik han embede som degn i Rise sogn. Det var han så i mange år.

Mette og Johan fik 2 sønner Simon 1687 og Jens født 1693, begge født mens Johan var kapellan i Tranderup.

I 1740 da var Johan blevet 74, så sognepræsten i Rise sogn, August Kuhlmann, sig nødsaget til at skrive til biskoppen: "*Embedet (degnes) bliver forsømt, med da degnen nu er gammel, vil han godt afstå kaldet til en anden, der vil give ham noget til ophold*". Johan, den gamle degn fik så en ung student som medhjælper. Johan døde 1747. Mette døde 6. oktober 1746.

Simon Johansen Groth og Riborrig Albertsdatter Sølle Min mors morfars forfædre på Ærø.

Simon Johansen Groth, Mette og Johans ældste søn blev født 28. april 1687 i Tranderup. Han blev født kl. 7 i degneboligen i Tranderup.

Den 21. april 1713 blev han trolovet og senere gift med Riborrig Albertsdatter Sølle i Ærøskøbing. **Riborrig Albertsdatter Sølle** blev født 7. januar 1683 i Ærøskøbing. Hendes forældre var **Albert Hansen Sølle** og **Sophie Bertelsdatter**. Inden hun blev gift med Simon havde hun været gift med en Peiter Gommesen. Der var 2 piger fra dette ægteskab.

Simon var købmand og rådmand i Ærøskøbing. Simon og Riborrig fik 3 børn: Peiter, Mette og Albert.

Riborrig døde i 17. januar 1739 og blev begravet 22. januar i Ærøskøbing.

5. maj 1744 giftede Simon sig med Margrethe Sophie Hansdatter Hjorth fra Stenstrup på Fyn.

Simon døde 1753 66 år gammel. Margrethe døde 1763.

Albert Simonsen Groth og Anne Michelsen Schytt Min mors morfars forfædre på Ærø.

Albert Simonsen var søn af Simon Johansen Groth og Riborrig Albertsdatter Sølle. Han blev født 1725. Kun 14 år gammel døde hans mor Riborrig.

Den 17. december 1755 giftede Albert sig med **Anne Michelsen Schytt**. Anne var datter af **Mickel Jensen** og **Anne Nielsdatter**. Hun blev født i Ærøskøbing i 1733.

Albert var ligesom sin far købmand i Ærøskøbing. Albert og Anne døde begge i 1775 og næsten samtidig, og blev begravet sammen den 9. december 1775. Jeg har undre mig over dette med, at de blev begravet samtidigt. Måske havde de været ude for en ulykke eller en epidemi. Men jeg kan ikke finde noget om det. Det efterlod sig 8 umyndige børn. Blandt andet datteren Anna som var 16 år.

Anna Albertsdatter Groth og Joseph Jensen Steen

Min mors morfars morfars forældre

Anna Albertsdatter Groth blev født den 8. maj 1762 i Ærøskøbing. Hun blev døbt i Ærøskøbing Kirke den 14. maj samme år.

Anna var 16 år da hendes forældre Albert og Anne døde. Fordi Anna og hendes 7 søskende var umyndige, skulle de have en formynder, som skulle sørge for børnene. Det blev først deres farbror Peiter Groth, men da han døde inden skiftet blev afsluttet, blev det i stedet deres fætter - deres fasters søn - Johan Groth Clausen. Anna fik en arv på 2345 mark, men da hun ikke var myndig, blev de ikke udbetalt med det samme.

Hun har nok været et godt parti, da hun blev gift den 29. november 1781 i kirken i Ærøskøbing med enkemand **Joseph Jensen Steen**, født omkring 1753. Han var fisker og sømand. Anna og Joseph fik 6 børn. De to yngste Bodil og Mikkel var tvillinger, født i 1799. Joseph døde på et tidspunkt mellem 1799 og 1803. Ved folketællingen i 1803 var Anna alene med sine 6 børn, som foruden Bodil og Mikkel var Jens, Magdalene, Joseph, Hedewig. Anna er i 1803 jordmoder. Anna døde den 1. oktober 1830 og blev begravet den 11. oktober i Ærøskøbing.

Mikkel Steen

Min mors morfars morfar

Mikkel Steen blev født i 1799 og døbt sammen med sin tvillingsøster Bodil 6. november 1799. Mikkel blev konfirmeret den 3. marts 1815. Hans karakterer var kundskaber mådeligt, opførsel temmelig godt. Han blev gift med Egidia Weber.

Peder Lauritzen Weber og Ellen Catharina Pedersdatter Weber

Min mors morfars mormors forældre

Egidias forældre var **Peder Lauritzen Weber** født omkring 1732 og **Ellen Cathrine Pedersdatter** født omkring 1759. Peder var matros i sine unge dage.

Peder og Ellen blev gift 19. januar 1798 i Ærøskøbing. Det var 2. ægteskab for dem begge. Ellen havde 2 børn fra sit tidligere ægteskab med Bertel Erik Degn: Anna og Sidsel. Sammen fik Peder og Ellen 2 børn Egidia og Bertel.

Peder døde 86 år gammel 1818. Ellen døde 78 år gammel i 1837.

Egidia Weber

Min mors morfars mormor

Egidia Weber Pedersdatter, blev født i 1799, og døbt den 18. januar 1799 i Ærøskøbing kirke. Egidia blev konfirmeret den 5. marts 1815. Hendes kundskaber *godt*, opførsel *meget godt*.

Mikkel Steen og Egidia Weber Pedersdatter

Min mors morfars morfar og mormor

Mikkel og Egidia blev gift i Ærøskøbing Kirke den 11. juni 1824. Han var ungarl og 25 år, hun var 26 år. Mikkel var fisker og sømand.

Mikkel og Egidia fik mindst 2 børn Anne Marie født 1824 og Joseph 1837.

Ved folketælling 1845 levede både Mikkel og Egidia og deres søn Joseph af understøttelse. På det tidspunkt var Anne Marie rejst til Odense og er blevet gift med Johan Peter Malchia /Johan Peter Johansen.

Mikkel døde den 11. juni 1856 og blev begravet i Ærøskøbing den 16. juni 56 år gammel.

Egidia døde den 1. oktober 1882 88 år gammel og blev begravet den 4. oktober i Ærøskøbing.

Anne Marie Steen

Min mor morfars mor

Anne Marie Steen blev født i Ærøskøbing den 5. juli 1824 og døbt samme år den

11. juli i Ærøskøbing Kirke. Hendes forældre var Mikkel Steen og Egidia Weber. Som så mange andre blev Anne Marie vaccineret mod kobber. Det skete den 3. maj 1825.

Hun blev konfirmeret i Ærøskøbing kirke den 3. marts 1839. Hendes kundskaber var *temmelig gode*. Den 5. oktober samme år 1839 rejste hun til Kolding som tjenestepige.

Anne Marie Steen og Johan Peter Johansen

Min mors morfars forældre

Anne Marie og **Johan** blev gift den 4. maj 1844 i Vor Frue Kirke. Johan var væver og 22 år og Anne Marie var 20 år. Snart efter kom der børn i familien. Johan Marius blev født den 28. oktober 1844, Johanne i 1846, Christine i 1848, Hans Urban i 1851, Mathilde i 1854, Frederik i 1856, Laura i 1859.

I 1850 boede familien i Hunderup i udkanten af Odense.

Lydia og Gudrun har fortalt følgende om Johan:

Huset, hvor familien boede var eget af en brændevins-brænder, som havde et værtshus. Med ugelønnen i lommen gik Johan på værtshus. Så drak han sig fuld og bagefter gik han hjem og bankede kone og børn. Men en dag mødte han baptisterne i byen, og han besluttede at ændre sit liv, blive baptist og afholdsmand. Det skete i marts måned 1853, det var vinter, og der var is på åen. Men Johan ville døbes, så man skar hul i isen, og så blev han og Anne Marie døbt og blev baptister. Det skete den 26. marts 1853. Nu holdt Johan op med at komme på værtshuset og han drak ikke mere. En dag mødte han værtshusholdere: "Det er længe siden jeg har set dig i værtshuset. Hvor bliver du af?". "Jeg er blevet baptist og jeg drikker ikke mere." svarede Johan. "Når så du er blev baptist - så kan du godt flytte", sagde værtshusholderen. Så måtte familien flytte.

Så langt ifølge Lydia og Gudrun.

Hunderup hørte under Sankt Knuds sogn. Derfor er Hans Urban og hans to søstre Johanne og Christine alle tre døbt i Sankt Knuds kirke. De boede i Hjulmagerhuset i Hunderup og det kan godt være at der var her

Johan gik på værtshus og at det var her familien blev sat på gaden fordi Johan og Anne Marie var blev baptister og Johan var blev afholdsmænd.

I 1854 blev næste pige født, Mathilde. Hun blev navngivet i Vor Frue kirkes bog. Familien var nu flyttet Skræppestrædet

21, Johan Peters barndomshjem. Her boede de i alle faldt til omkring 1863.

1856 blev familiens næste barn drengen Frederik Karl Christian født. Han boede hele sit liv i Odense blev uddannet smed

og værkfører ligesom Hans Urban. Han var ansat ved de sydfynske jernbaner.

1859 blev Johan Peter og Anne Maries sidste barn Laura født. Men hun døde året efter 1860.

To af de andre døtre døde også meget unge. Johanne født 1844 døde 1863 og Mathilde født 1854 døde i 1863.

Og så i 1863 kom endnu et dødsfald, Johan Peters kone og mor til de mange børn Anne Marie døde 9. april 1863 af lungesot. Anne Marie blev begravet ifølge Vor Frue Kirkebog 16.april 1863.

Hvad der skete med Johan Peter mellem 1863 og 10 år frem ved jeg ikke - endnu.

De 3 drenge Johan Marius, Hans Urban og Fredrik blev som nævnt uddannet håndværkere som væver og smede. Både Johan Marius og Hans Urban rejste til København, mens Fredrik blev i Odense.

Hvad der skete med deres søster Christine ved jeg endnu ikke, men jeg leder fortsat efter informationer om hende. Jeg håber hun fik et langt og lykkeligt liv, men vi får se.

Johan Peter flyttede til Jylland. Hvornår er noget usikkert.

Men i alle fald blev han gift igen. 21.juli 1873 mødte han op på Bjerre Herredsgård, Vejle Amt for at blive borgerligt gift med Clausine Eriksen fra Jordløse på Fyn. De slog sig ned 1873 Hyrup - vielse med Clausine Erichsen - Bjerre Herredsfoged. Det fremgår af journalen fra Herredsfogeden at han boede Hyrup ikke langt fra Juelsminde. 13.september samme år 1873 føder Clausine en søn som får navnet Peter Marius Johansen. Clausine er 42 og Johan Peter 51 og de får ikke flere børn sammen. De slog sig ned i Gramrode i Rårup sogn.

1874 købte Johan Peter matrikel 11F Klejs by/Rårup sogn. Og hvad her en lille kartemølle lige op ad Egelund år. Vandmøller og huset lå lidt øst fra Gramrode gård, som man passere hvis man kører fra Gramrode til Rårup. Johan Peter var en snild mand. Ud over at være dugmager og væver, var han kostemager, biavler, uld-og kartespinner. I 1880er kom jernbanen til Gramrode, som derved blev stationsby. Jernbanen kørte med 3 daglige afgang fra Horsens til Juelsminde. Der er ingen tvivl om at de lettere transportmuligheder fik betydning for byen Gramrode og egnen omkring byen, og sikkert også for Johan Peter og Clausines virksomhed.

Johan Peter blev en gammel mand. Han døde 27.oktober 1910 på adressen Klejs mark i Rårup sogn. Han blev begravet 3.november 1910 på Rårup Kirkegård af baptistpræsten Grarup fra Vejle Baptistmenighed.

Han 2. kone Clausine døde 25.juni 1912 og blev begravet på Rårup kirkegård af baptistpræst Grarup fra Vejle 1.juli.

Johan Peter og Clausines søn Peter Marius blev gift 16.december 1913 hos Bjerre Herredsfoged med Bergtine Mikkelsen.

Peter Marius var i 1911 klædemager, 1913 cigarmager, 1921, 1925 og 1930 elektriker, 1940 elektroinstallatør.

Peter Marius døde 1950 på Hornsyld sygehus - ikke langt fra Gramrode. Han blev begravet af baptistpræst Damkier fra Vejle. Hans kone Bergtine døde i 1958 på plejehjemmet i Hornsyld. Hun blev begravet af baptistpræst Grarup fra Odense.

Peter Marius og Bergtine fik ingen børn.

Det var så den foreløbige beretning om Johan Peter Malchia Johansen og hans familie.

Hans Urban Johansen

Min mors morfar

Hans Urban Johansen blev født den 8. februar 1851 i Odense og blev døbt i Sct. Knuds Kirke den 13. juni 1851.

Urban voksede op i Odense og kom i lære som smed. Han gjorde sig bemærket for sit snilde og *flær* for mekanik. Når man modtog maskiner på smedeværket til reparation var det ofte Urban, som fandt ud af, hvordan man igen fik maskinen til at virke. I denne periode eksperimenterede han også med gasolinmotorer.

Ved en folketælling i 1870 i Odense er han kleinsmedesvend og boede hos sin mester Christen Andersen i Vestergade 88 i mellembygningen. I samme husstand var der 4 lærlinge. Om det også var her han havde stået i lærer må jeg finde ud af en gang. Hans Urban er eneste svend i husstanden.

Da han blev udlært og smedesvend blev der taget et flot billede af ham, smart og selvsikker. Han tog nu på valsen til Tyskland og måske Frankrig. Det var meget lærerigt for ham og han så ting, som ingen i Danmark havde set.

I 1872 fik arbejde hos fabrikant "*Mekanikus, Gas- og Vandmester Albert F. Hammel*" i Adelgade i København. Senere flyttede virksomheden til Sølvgade og endelig i 1884 til Nørrebrogade 38. Her fabrikerede man mange maskiner og var eksperter i gasmotorer.

I København mødte Hans Urban pigen Ida, som var tjenestepige i Borgergade. Hun var skøn og fra Odense, men hun havde boede i København i det meste af sit liv. Hans Urban var forelsket op over begge ører. Mester Hammel morede sig og tilbød assistance som forlover, når de to skulle smedes i *elskøvs lænker*. Og sådan blev det.

13. juni 1875 blev Ida og Urban gift til orgelet toner i Garnisons kirke. Og med mester Hammel som en af de to forlovere. Ida var 23 år og Urban 24.

Unge og forelskede så de ud.

Mere om hvad der fulgte, lidt senere. Vi skal lige høre lidt mere om Idas aner.

Min oldemor Ida Sophie Petrine

min mors mormor og hendes aner

Rasmus Petersen og Elisabeth Andersdatter

Min mors mormors farfar og farmor

Idas farfar **Rasmus Petersen** levede en stor del af sit liv i Odense. Han var tømrer. Han blev født omkring 1782. I 1802 - 20 år gammel - blev han udlagt som far til et uægte barn, et barn født udenfor ægteskab.

Men den 2. november 1820 blev han i Vor Frue Kirke i Odense gift med "daglejer Peter Rasmussens enke **Elisabeth Andersdatter**". Daglejer Peter Rasmussen var død i november 1819 efter 8 års ægteskab med Elisabeth. De havde to børn sammen, Ane og Sofie. Elisabeth blev Idas farmor.

Men inden Elisabeth igen stod brud, nu ved Rasmus' side, havde de to allerede den 5. maj 1820, omkring et ½ år før vielsen, fået sønnen Jens Peter. Senere fik de tre børn mere Giertrud i 1821, Anders i 1823 og Hans Christian i 1824.

Familien boede i Odense på forskellige adresser: Udenfor Sct. Jørgens Port (altså udenfor byporten mod øst), i Påskestræde, og i Kræmmergyden.

Men i 1832, den 18. juni døde Rasmus kun 50 år gammel. Han blev begravet fra Vor Frue Kirke 26. juni. Elisabeth blev igen enke og det var hun så i nogle år. 13. januar 1839 døde også hun.

Hans Knudsen og Maria Nielsdatter

Min mors mormors morfar og mormor

Idas morfar hed **Hans Knudsen**. Han var husmand og røgter på landet. Han blev født i Kølstrup ved Kerteminde omkring 1769 og blev gift med **Maria Nielsdatter** som var fra Odense i Vor Frue sogn, født omkring 1782.

De boede i en lang del af deres liv ved godset Hejsbjerg, hvor Hans arbejdede som røgter. Hejsbjerg var oprindeligt to gårde Lille Hesbjerg og Store Hesbjerg, men i 1822 blev gårdene slået sammen til Hejsbjerg. Ud over daglejer og røgter var Hans også husmand. Familien havde altså deres eget lille sted, som de enten ejede eller lejede.

Hans døde, som en gammel blind mand 80 år den 10. april 1849. Kirkebogen for Ubberud sogn fortæller om hans tragiske død: *"den gamle blinde mand gik under sin hustrus fravær ud i sin have og faldt i et vandhul, hvorfra han druknede og fundet som lig. Amtet tillod 17. april hans begravelse."* Hans blev begravet den 18. april fra Ubberud kirke. Maria døde den 17. marts 1855 og blev begravet den 25. marts samme år også fra Ubberud kirke.

Deres datter **Ane Cathrine Hansdatter**, som senere blev gift med Jens Peter Petersen fra Odense, blev født 23. oktober 1816.

Jens Peter Petersen og Ane Cathrine Hansdatter

Min mor mormors forældre

Jens Peter Petersen Idas far blev, som nævnt født den 5. maj 1820 og han blev døbt den 21. oktober samme år i Vor Frue Kirke i Odense. Han fik navnet Jens Peter Rasmussen. Men da han konfirmeret den 5. oktober 1834 blev han kaldt Jens Peter Petersen. Hvorfor han skiftede navn vides ikke, men måske har det noget at gøre med at hans far Rasmus var død 2 år tidligere, og Petersen hed han resten af livet. Jens Peter blev uddannet som murer.

Ane Cathrine Idas mor, blev som nævnt født i Ubberud ved Hejsbjerg den 23. oktober 1816 og døbt i barndomshjemmet den 25. oktober. Måske var hun skrøbelig, så man ville skynde sig at døbe hende. Ane blev konfirmeret i 1830, men vi kender ikke datoen. Den er ikke nævnt i kirkebogen. Til gengæld står der at hun blev koppevaccineret 6. august 1818 af læge Wrangel. Så kom hun ud at tjene. Blandt andet hos en gårdmand Jørgen Jørgensen, som gav hende et godt skudsmål (en anbefaling), da hun skulle begynde nyt arbejde på herregården Christiansdal ved Dalum lidt nord for Odense. Her var hun kokkepige. Der var en mængde ansatte på herregården. Ved folketællingen 1834 er nævnt 47 beboere på Herregården medregnet herskabet, som bestod af Kammerherre Peter Ulrik Frederik Bonzen og andre fine folk blandt andet en kammerjunker (kammerherrens søn), en greve og major af cavalleriet, en lærerinde, to kammerjomfruer, 4 stuepiger, en bryggerpige, en husholderske, en husholdningslærer, en hønsekone, en bryggerpige, foruden kuske, staldkarle, gartnere, tjenere, og mange flere. Og så var der kokkepigen - vores Ane Cathrine.

Ane Cathrine kom senere i tjeneste i Odense inden hun den 7. november 1839 vendte hun hjem til Ubberud. Nok fordi hun ventede sig. Den 14. januar 1840 fødte hun en lille pige, som fik navnet Hansine. Hvem hendes far var ved vi ikke rigtigt. Allerede i april samme år må Ane Cathrine tage tilbage til Odense i en ny tjeneste.

Så var det hun mødte Jens Peter.

Jens Peter og Ane Cathrine blev gift den 2. november - Allehelgens dag - 1842 i Vor Frue Kirke i Odense. Kirkebogen fortæller, at murersvend Jens Peter Petersen 22 år blev gift med pigen Anne Cathrine Hansen. Deres adresse var her i sognet.

I december samme år - 1842 - fik de en lille dreng, men han døde kort efter fødslen. Både ved den lejlighed og da næste barn datteren Ludovica blev døbt i 1844, fortalte kirkebogen, at Jens var murersvend, og at familien boede udenfor Nørreport.

3 år senere i 1845 var der folketælling. Her står der at Jens var hørspinder, og boede i Asylgade i Odense. Af samme folketælling fremgår det, at de har to børn, to døtre, Hansine på 6 år, Anne Cathrines datter fra Ubberud, og deres fælles datter Ludovica født i Odense 1844.

Ludovica hed egentlig: Adelheide Elvira Ludovica Fransiska og blev født 14. juni 1844 og døbt i Sankt Hans Kirke i Odense 15. september 1844. Ludovica eller *Vicca*, kom til at spille en vigtig rolle i min mormors liv, men det vender vi tilbage til senere.

Da Ida blev født 11. februar 1852, boede familie på Nørreboe i Odense. Far Jens var *spinder ved Klædefabriquer Brandts Fabrik* - også kendt som Brandts Klædefabrik.

Så er der et stort hul i vores fortælling om familie Petersen. Men vi ved de flyttede til København omkring 1856, da Ida var 4 år. Mange år senere står der i en folketælling i København (1885), at Ida kom til

København som 4årig (altså 1856), fra Slagelse.

I 1866 da Ida blev konfirmeret i Sankt Pauls Kirke boede familien i Borbjerggade 120.

Og så ved vi, som tidligere nævnt at Ida var tyende tjeneste i 1869 og 1870 i Borbjerggade 48 1.sal.

Jens Peter og Anne Cathrine døde begge på Almindelig Hospital i København og så kaldet De gamles By på Nørrebro. Jens Peter døde 23.juni 1896 76 år gammel. Han blev begravet fra Christuskapellet - nu Kristuskirken- baptistkirken i Baggesensgade 7, Nørrebro den 29.juni af Marius Larsen kirkens præst. Ane Cathrine døde 24.november 1895 og blev begravet af Marius Larsen fra Christuskapellet den 29.november.

Men nu vender vi tilbage til Ida.

Ida Sophie Petrine **Min mors mormor**

Pigen fra Fyn **Ida Sophie Petrine Petersen**, som Hans Urban sværmede for blev født den 11.februar 1852 i Odense i Sct. Hans sogn og døbt 4.juli samme år i Sct. Hans Kirke, Odense. Som nævnt kom Ida 4 år gammel til København via Slagelse. Hvordan vidste Urban, at hun var fra Fyn? Han må have spurgt hende, for hun talte sikkert københavnsk.

Den 25.maj 1866 blev hun konfirmeret i Sankt Pauls kirke. I 1869-1870 boede hun i Borbjerggade 48 som tjenestepige på 1.sal hos snedkermester Henrik Sofus Hansen fra Slagelse, hans kone Charlotte Frederikke, og to små piger Dagmar på 3 og Hilda som var under 1 år.

I 1875 blev hun gift med Hans Urban Johansen.

Min oldeforældre Hans Urban og Ida Sophie Petrine **Min mors morfar og mormor**

Hans Urban og Ida Sophie Petrine blev gift den 13. juni 1875 i Garnisons Kirke i København og Hans Urbans arbejdsgiver fabrikant A.F.Hammel var en af forloverne.

I begyndelse boede familien i Fredericia-gade. Her blev deres første barn, Ida Mathilde Christine Nathalie født den 19. august 1875, men hun døde kort tid efter.

I 1877 blev Ane Mathilde Christine Nathalie født og døbt i Garnisons kirke den 2. april.

Omkring 1879 flyttede de til Sølvgade og her blev først Laura født i 1879, senere i 1880 blev Johannes født og i 1882 kom Otto til.

I 1884 flyttede Hammel sin fabrik til Nørrebrogade 38. Hammel opførte et baghus til værkstedet, og på 2.sal flyttede Hans Urban og Ida Sophie og deres 4 børn, Anna, Laura, Johannes og Otto ind i en 2værelses lejlighed.

Samme år, som de flyttede til Nørrebrogade (1884) blev næste barn Peter født. I 1886 blev Martha Eurike Christine 1886 født, men hun døde kort efter fødslen. En ulykke kommer sjældent alene, drengen Otto døde 4 år gammel samme år 1886.

Men så kom i 1887 Martha Eurike Marie i 1887. Bemærk at hun fik næsten de samme navn som pigen der døde kort efter fødslen i 1886.

Den 2. januar 1890 blev min mormor Ingeborg født. I 1892 blev Julie født og til allersidst kom Villy i 1896.

Hans Urban og Ida Sophie fik i alt de 11 børn, men de 3 døde som små, Ida i 1875, Otto og Martha Eurike Christine i 1886.

De 8 andre blev voksne og fik en hel del børn.

Både Hans Urban og Ida blev baptister 19.juni 1881 døbt i Kristuskapellet, Baggesensgade 7 Nørrebro. Hans Urban blev valgt ind i menighedsrådet og var kasserer fra menigheden fra 1.oktober 1892 til 16.februar 1914. Her gik han under navnet *broder U.Johansen*. Min mormor har fortalt, at hendes far og hans storebroder Johan fulgte ad til kirke. Johan og hans kone Ludevica var også baptister. Urban og Johan havde begge langt skæg og bar selvfølgelig hat, Johan måske kalot, Urban med bowler. De kunne godt ligne to gamle jøder. To vejrbidte seje gutter.

Som tidligere nævnt var Urban en travl mand. Hvis han ikke var på værkstedet, kunne man finde ham i Kristuskirken, i Baggesensgade 7. Men indimellem var han til stede i hjemmet. Min mormor har fortalt, at han inden søndagsskolen søndag eftermiddag forberedte sine børn på dagens tekst. Han læste dagens tekst for dem og han lærte dem nogle sange. Til påske gik han tur med børnene til Langelinie. Så kunne han samtidig tilse Gefionspringvandet, som han var ansvarlig for. Det skulle meget gerne springe.

Om sommeren gik turen til Frederiksberg Have med hele familien.

Min moster Clara har fortalt, at da min anden moster Tove blev født 1920 kom Urban forbi Ryesgade for at ønske familien tillykke. Han tog barnet til sig og sagde: "Gud velsigne dig min pige".

Hammelvognen og maskinfabrikken

Omkring 1887 eller 1888 byggede Urban et køretøj for sin mester fabrikant Hammel. Hvordan ideen opstod ved man ikke med sikkerhed.

I 1885 gjorde to herrer i Tyskland Daimler og Benz' forsøg med selvkørende vogne.

Da Fabrikant Hammel og hans værkfører Urban læste om det fik de en idé. "*Kan du lave sådan en til mig*" sagde Hammel. "*Ja det kan jeg da godt*", sagde Urban. Og så gik han i gang.

Sådan tror jeg det skete. Men der går også historier i vores familien om at Urban så biler i Tyskland, da han var på "*valsen*", men det var allerede omkring 1870, længe før Daimler og Benz.

Hammelvognen havde 4 hjul, kørte med en hastighed af 7 kilometer i timen og kørte på benzin. Urban hentede sin mester i Hammelvognen og kørte ham fra hans sommerbolig i Skovshoved til fabrikken på Nørrebrogade 38.

I 1901 overtog Urban Hammels fabrik. Hammel døde i 1903 og i 1908 flyttede fabrikken til Frederik den 7.s gade og familien flyttede med. Men Hammelvognen eller *Ofelia*, som den også kaldtes, blev stående i mange år på adressen Nørrebrogade 38. Først i 1926 fik offentligheden viden om Hammelvognens eksistens, da Urban blev interviewet til dagbladet Politiken. Her fortalte han om vognen, som han ellers ikke havde skænket mange tanker i en del år. Blandt andet fortalte han, at han på sin vej med vognen mødte Kong Christian den 9. til hest. For ikke at gøre hesten forskrækket drejede han ud til siden af vejen, men desværre for langt ud, så vognen havnede i grøften. Hvordan den kom op igen, melder historien ikke noget om. Men hjem kom den. Den var dog så medtaget, at han måtte skifte forgaflerne ud. Der blev taget

et billede af Urban på vognen, men det er før forgaflerne blev skiftet. Derfor ser vognen lidt anderledes ud i dag, hvor man kan se den på Teknisk Museum i Helsingør. Min mor har fortalt, at når familien samledes i hjemmet på Frederiks den 7.s gade, fik børnene lov at lege på Hammelvognen.

I 1954 deltog Hammelvognen i et veteranbilløb i England fra London til Brighton. Den kom i mål længe efter de øvrige biler til stor jubel for tilskuerne. For at blive klar til løbet måtte et større renoveringsarbejde i gang på et værksted på Frederiksberg. Som sagt står Hammelvognen nu på Teknisk Museum i Helsingør. I 2006 holdt vi en familiedag på Teknisk Museum hvor direktøren fortalte om bilen og viste os hvordan den blev startet, og det lykkedes for ham at starte den. Vi fik også taget en del billeder af os på bukken.

Urban gjorde mange andre snilde opfindelser.

Drejbænke, blandet andet en der kunne dreje kugler. Han skal også have lavet stilladser med særlig sikkerhedsanordning, så de var sikre at færdes på for arbejderne.

Han konstruerede vinduesrammer til Amerika-båden Frederik den Ottende, feltkøkkener til hæren og de kendte blikdåser med lågløfter til Vibe-Hastrups skocremer.

Det fortælles om Urban, at Ellehammer kontaktede ham, om han ville være med i eksperimenterne med flyvemaskiner. Men Urban takkede nej. Han foretrak at blive ved jorden og overlade luften til fuglene og Vorherre.

På billederne af familien ser Ida en del mere alvorlig ud end de øvrige. Håret sad stramt og hun virker ret så stram. Det var hun efter sigende også. Men at få taget et fotografi var i sin tid en alvorlig sag. Man skulle sidde stille og det var almindeligt at se alvorlig ud. Dog har vi et enkelt billede, hvor både hun og Urban folder sig ud. Dejligt befriende billede hvor både hun og Urban morer sig.

Hun var helt sikkert den der holdt skik på hjemmet. Det var hendes domæne. Dog fortalte min mormor om at når de var på skovtur til Frederiksberg have, var det Ida der lavede kaffe på en transportabel kaffemaskine, sikkert en Urban opfindelse, og måske Danmarks første af slagsen.

Urban var i fuld vigør til det sidste. Urban døde den 25. maj 1931 i sit hjem i Fr.7 s gade København N - Nørrebro, 80 år gammel og begravet på Assistens Kirkegård 30.maj.

Ida døde samme år som sin mand Urban, 4 måneder efter, den 25. september 1931 i hendes søn Villys hjem på Fordresgårdsvej København N.V. - Grøndalsvænge - og hun blev begravet på Assistent Kirkegård den 27. september.

Min mormor Olga Johanne Ingeborg

Min mormor fulde navn var **Olga Johanne Ingeborg Johansen**. Men til dagligt hed hun blot Ingeborg. Min morfar kaldte hende *Borg*.

Ingeborg blev født på 2.sal i baghuset Nørrebrogade 38 i København den 2. januar 1890.

Der var ikke meget plads i den 2værelses lejlighed. De havde kun seks stole, så når børnene kunne nå bordkanten måtte de stå op og spise. Der var ikke stole nok til alle.

De havde også et par loftskamre, hvor de store børn sov, Ingeborg og hendes lillesøster Julie i de ene og deres brødre Johannes og Peter i det andet.

En sommeraften hvor de var kommet alt for tidligt i seng fandt pigerne på at smide smedekul ned i gården. Når folk gik forbi, undrede de sig over, hvordan det kunne regne med kul. Og deres mor kunne ikke forstå, hvordan sengetøjet var blevet så sort.

En nat fandt Julie og Ingeborg på at knipse på væggen ind til Johannes og Peter, som sprang ud af deres senge og kastede sig ud i en jagt efter en formodet indbrudstyv. På den tid huserede "*det borende X*" en berygtet indbrudstyv i byen. De to drenge tænkte at det nok var ham der var på spil. De fangede ham ikke, og lidt efter knipsede pigerne igen på væggen og drengene gik igen i aktion efter tyven, som de aldrig fandt.

Nørrebrogade 38 ligger mellem Elmegade og Fælledvej. Dengang var Nørrebrogade stenbelagt, der var to rækker fliser som fortov. Ikke langt fra hjemmet lå Fælled. Det var ved Tagensvej, hvor nu Rigshospitalet ligger. Fælled var indhegnet, og der gik køer og heste. Der var to søer, som de kaldte Holger Danske Briller. Her legede børnene røver og soldater. De havde kæppe med, og de legede, at der lå fjender nede i grøfterne.

Ingeborg så mange ting på sin vej igennem byen. Blandt andet så hun, hvordan man skar isen fri på søerne og opbevarede dem efterfølgende i frysehuse.

Når det blev snevejr så hun fattiglemmerne fra Ladegården blive sat til at feje sne.

Indimellem var det ildebrand. Så kom hestesprøjten med fire heste for vognen. Hjulene slog gnister ved mødet med stenbroen. Men når det var rigtig galt, så kom dampsprøjten og alle ungerne fulgte med bagefter. Ved Nørrebros runddel lå der en stor tømmerplads og den brændte engang. Ingeborg så at stablerne af brænde faldt sammen.

Ingeborg så også sporvogne ved Frederiksberg runddel, hvor der var en drejeskive. Sporvognen kørte ikke længere end dertil hvorefter den drejede og vente tilbage.

Far Urban var en travl mand, men indimellem blev der tid til udflugter. Til påske fik de gerne nye sømandshuer med voksduk ovenpå. Et år fik Ingeborg overtalt sin far til de fik røde huer. De fik ellers altid blå huer, men det år blev de røde. De var meget stolte af deres røde huer det år. Så gik far Urban tur med børnene til Langelinie for at tjekke Gefionspringvandet, som han havde opsyn med. På tilbagevejen købte far Urban nogle store kaffebrød i et ismejeri. Brødene kaldte dem slagsværd.

Til pinse var de gerne på familieskov tur til Frederiksberg Have. Det var ofte sammen med andre familier fra Baptistmenigheden, blandt andet familierne Baggesen og Troelsen. Der blev pakket madkurv, og så spadserede de af sted med kurven imellem sig. Det var en stor kurv med to lemme på, der kunne lukke sammen. Når de kom til Falkoner Alleen, passerede de et jernstøberi med de to store løver udenfor; så vidste de at de havde gået halvvejen til deres bestemmelsessted. De gik igennem Frederiksberg have og ud til Roskildevej til Borups Have eller til en af de andre haver i Pile Alle med lysthuse. Her spiste de og mor Ida bryggede kaffe på en maskine, måske en Urban opfindelse. Her var det også muligt at lege, gynge og gå på *ligevægtsbom*. På hjemturen gik de atter igennem Frederiksberg Have. Nu legede de to mand frem for en enke "*og sådan noget andet pjat*", som Ingeborg mange år efter udtrykte det. Nogle gange trak det ud og det blev mørkt, mens de var i de små haver. Så blev der belyst med petroleumslampe og så hyggede man sig, men det var mørkt, når de gik hjem, for gadelygterne blev slukket af lygtetænderne klokken ti, og så det var om at komme hjem inden.

Der var også søndagsskoleskovturne, som gik til Grøndalshuset ved Charlottenlund. De kørte med tog, som afgik fra jernbanestationen ved Åboulevarden.

Ingeborg og hendes søskende gik i søndagsskole i Kristuskirken. Om søndagen efter middagsmad og opvask samledes familien i stuen, og far Urban læste dagens tekst igennem inden de skulle i søndagsskole, som foregik lige før aftengudstjenesten. Urban lærte dem også nogle små sange. På den måde var det godt forberedte til søndagsskolen.

Når det gik hedt til derhjemme hos mor Ida, søgte Ingeborg hen til sin onkel Johan og tante Vica i Læssøegade. Onkel var hendes farbror og hans kone hed rigtigt Ludovica og var Ingeborgs moster. Her havde Ingeborg sit ene fristed. Onkel blev også kaldt bedsteonkel. Han var synlig i gadebilledet, når han med sin jødekalot gik til gudstjeneste i Kristuskirken sammen med far Urban.

Ingeborg havde også et andet fristed. Det var hos pastor Helgostad i Kristuskirken. Ingeborg gik i byen for præstens kone. Hun var norsk og Ingeborg havde lidt svært ved at forstå hende. En dag blev hun sendt i byen efter brød til kaffebord for 1 krone. Hun kom hjem med almindeligt kaffebrød, gammel brød, pyntet og ikke særlig fint. Det var ikke lige fruene havde forestillet sig. Ingeborg faldt ligesom til ro her hos præstens; som hun selv udtrykte det "*der var en særlig ro når præsten sad og arbejdede – en særlig ånd.*"

For Ingeborg begyndte dagen tidligt om morgenen. Kvant over fem (kl. 05.15) blev hun sendt hen til bageren for at købe brød, "*for 10 øre brød fra dagen før*". Når hun og hendes søskende havde fødselsdag, fik de dog en halv sukkerkringle.

Fra syv til tolv, havde hun *en plads*, et arbejde hun skulle passe. Hun var sjældent hjemme før klokken var hen ad halv ét. Så sagde de andre i familie, "*når, nu flyver Ingeborg med en kartoffel i munden*". Det var den middagsmad hun fik, før hun skulle i skole.

Skolen lå på Nørre Alle og her var hun fra midt på dagen til klokken seks aften.

Efter skole havde Ingeborg job hos en dame, der boede på fjerde sal i ejendommen. Damen pudsede sølvtøj og pressede handsker og disse ting skulle tilbage til kunderne. Det var Ingeborgs job. Når hun så kom hjem, efter at have været byen rundt med sølvtøj og handsker, stod hende aftensmad klar. Det var en "*rundtenom*" fedtemad og en "*rundtenom*" sukkermad og en kop vand. Og så var det "*færdig med dig og op i seng*".

Da hun blev fjorten år, var barndomstiden forbi. Hun gik ud af skolen og kom i huset. Først hos en familie i Store Kongensgade; senere hos en familie på Jakob Danefærvej.

I søndagsskolen kom hun i Bibelklassen - den ældste klasse i søndagsskole.

Den 19. februar 1905 blev Ingeborg døbt i Kristuskirken af pastor Helgostad.

Hun gik til møde i ungdomsforeningen sammen med de andre på hendes alder.

De hyggede sig, sang en masse, og om sommeren drog de ud til Hostrups Have på Frederiksberg.

Ingeborg kom også med i kirkens sangkor, som øvede en gang om ugen og skulle synge, når der var store møder i kirken. De skulle møde op i hvide bluser.

Om onsdagen gik med til bønnemøde, men i begyndelsen mest for at komme sammen med de andre unge.

Ingeborg fik aldrig nogen uddannelse, hvilket ikke var ualmindeligt hos arbejderbørn.

Min morfar og mormor Viggo og Ingeborg og deres familie

Få uger før Ingeborg fyldte 19 år blev hun gift med Viggo, som var lidt ældre, 21 år. De blev gift på Københavns Rådhus den 11. december 1908, samme dag som hendes storesøster Martha blev gift.

Ingeborg og Viggo fik lejlighed i Helgesensgade 14, 4.sal til højre. Senere flyttede familien til Ryesgade 47, samme ejendom som Viggos forældre.

Allerede i marts 1909 få måneder efter brylluppet blev deres første barn Clara født. Så skulle der også sørges for babytøj og barnevogn. Clara var født lidt for tidligt og var et lille skvat, sagde Ingeborg. Hun kunne hverken tåle det ene eller det andet. Men hun fik Nesle børnemælk og det kostede en 3-4 kroner for en dåse.

Ingeborg havde ansvaret for den lille families hjem herunder økonomien. Viggo tjente pengene, Ingeborg skulle have det til at løbe rundt økonomisk. Da de skulle giftes, fik Viggo et tilbud af sin mester: "*Vil du have 2 kroner mere om ugen eller vil du have en bryllupsgave?*" - ja så ville han da hellere have de 2 kroner mere om ugen og det varede kun i 14 dage, så var der ikke mere arbejde og så var de "*til rotterne*". Men netop rotterne gav dem mad på bordet; de fangede rotterne og fik 10 øre, på politistationen for hver rotte de fangede. Rotten skulle bringes derned hel, og når de havde fanget 10 rotter, var der en hel krone; så fik de mad den dag. De fik kartofler, lidt kaffe, fløde - pris 3 øre - og havregryn, som heller ikke kostede så meget.

Mælken kostede 11 øre potten dengang. Det blev til pandekager af vand og mel.

Viggos forældre var flinke til at hjælpe selvom de heller ikke havde for meget.

Viggos arbejde som glarmestersvend var sæsonbestemt. Fra april frem til sommer var der arbejde, og igen hen på efteråret frem til jul også lidt. Når han var arbejdsløs, fik han understøttelse. Det var 7 kroner om ugen, en tredjedel af en normal ugeløn.

En lørdag aften havde Ingeborg ingen mad i huset. Så tog hun sin vielsesring og sætte den i pant hos "Onkel" på lånekontoret. Så var der penge til det, hun manglede i huset blandt andet mel. Da hun kom ind hos Melhandleren opdagede han, at hun græd og spurgte: "Hvad er der i vejen, der er vel ikke noget i vejen med barnet". Så måtte Ingeborg fortælle. Melhandlere sagde: "Det må De aldrig gøre mere. De skal bare komme herover, hvis de mangler noget. Vi finder ud af det med pengene senere".

Da Viggo kom hjem, hentede han ringen igen.

Ingeborg havde fået meget pænt udstyr, som hendes søster Laura og hendes mand Jørgen havde hjulpet hende med. Blandt andet fire dynebetræk. To af disse blev pantsat.

Men da de blev ikke fornyet ja så blev de solgt. Så måtte familien nøjes med to dynebetræk i lange tider.

På et tidspunkt fik Ingeborg arbejde med at vaske trapper i en fin ejendom i Malmøgade. Clara blev imens passet hos "bedste" Viggos forældre.

Senere begyndte Ingeborg også at arbejde hos sin onkel Johan på fabrikken "Storken" på Frederikssundsvej. Hun tog sporvognen, linje 5, til Brønshøj torv og gik resten af vejen. På fabrikken vævede man klude. Der var en "storkerede" på skorstenen, men den var kunstig storkerede.

En dag blev Clara sendt i byen med et brev der skulle i brevkassen. Hun kunne ikke nå op til brevsprækken, så hun fik nogen til at løfte sig derop. Brevet indeholdt en ansøgning om arbejde som glarmestersvend hos Allan Christensen & Co på Christianshavn. Viggo fik jobbet, som han beholdt til blev pensioneret 50 år efter. Fra 1912 til 1962.

I 1911 fik Clara en lillebror Arvid, og i 1913 endnu en Helmuth. I 1918 hærgede en frygtelig sygdom landet, den spanske syge i 1918. Helmuth fik sygdommen og døde.

I 1916 fik familien endnu en pige, Grethe, min mor og i 1920 en pige mere Tove.

En dag i 1918 blev Viggo overtalt af en kollega til at melde sig ind i haveforeningen i Grøndals Vænge og få en kolonihave med et lille hus på grunden. Dengang arbejdede man også lørdag, så turene til kolonihaven forgik om søndagen. Ingeborg syntes det var besværligt. Børnene skulle først i søndags-skole og der skulle koges kartofler og laves et eller andet de kunne varme i kolonihaven. Men af sted gik det med barnevogn, mad og hvad de ellers skulle bruge derude. Børnene elskede at komme derud; til fuglefløjt og en masser frisk luft til lungerne.

I begyndelsen af 20-erne byggede de deres eget hus i Brønshøj ikke langt fra Grøndalsvænge. Stedet var Bellisvej 10. De skilte sig af med kolonihaven, men inde det skete gravede de træerne op fra kolonihaven og

flyttede dem over i haven på Bellisvej. Det var midt om vinteren, og det var ikke så let endda.

De flyttede fra Ryesgade til Bellisvej i 1924. I det nye hus var plads til dem alle sammen. Min mor har fortalt, at de løb rundt i huset og jubede over den meget plads de var.

Her på Bellisvej boede Ingeborg og Viggo lige til Viggo døde i slutningen af 60-erne.

I 1926 fik familien endnu en dreng Jørgen.

Ingeborg og Viggo sang i mange år i koret i Kristuskirken. Ingeborg sopran, Viggo bas. Thora og Clara sang også i koret, men de var begge alter. Når jeg var med mine forældre og søstre i Kristuskirken til julefest mødte vi mormor og morfar, og de så ud til at more sig rigtigt meget. De var meget stolte af mig, da jeg ved en sådan lejlighed skulle synge sammen med børnekoret fra Mørkhøj.

Viggo var jævnligt til gudstjeneste søndag formiddag i Kristuskirken. Han havde sin faste plads i kirken. Her satte han sig og sagde til sig selv: "når lille Vorherre, hvad vil du så fortælle mig i dag?"

Viggo arbejdede som butiksmontør, var specialist i opsætning af butiksruder, glasdiske og døre, montre og vitriner blandt andet på Strøget i København, fra Kongens Nytorv og helt ud til Vesterbro Passage. Han monterede den "usynlige rude" i en forretning på Strøget.

Ruden buede så det så ud som om den var usynlig. Viggo blev flittigt sendt på opgaver i udlandet. Han fik et specialkursus i Frankfurt am Main, hvor han lærte at lime ruder sammen. Jobbet som glarmester førte han til Rom, New York, og Athen. Berlingske Tidende kaldte ham "Verdensglarmesteren". Det var i avisen med flot billede 26.dec. 1962, side 22.

Men ud over Viggos rejser til New York, Rom og Athen blev det kun til en enkel udlandsrejse sammen med Ingeborg. De tog på busrejste til Rhinen. De skulle ned og Lohrelaikippen.

Men de rejste en del i Danmark. Blandt andet besøgte de ind imellem Viggos familie på Fyn. I første omgang blev det Viggos fætter Mads og hans familie, og senere han søn Niels Henrik. De var inviteret med, når der var store fester på familiegården Eskemosegård i Åstrup, mellem Fåborg og Svendborg. De kørte derover i bil sammen med Hans Peters datter Magda, som var gift med Povl.

Magda og Povl tog også Viggo og Ingeborg med på en tur til Himmelbjerget. Magda og Povl boede først på en gård i Farum. Senere flyttede de til Annisse.

Viggo og Ingeborg fejrede guldbryllup i 1958. Det var en stor fest. Der var rigtig mange med til festen. Selvfølgelig deres børn, svigerbørn og børnebørn, men også Ingeborgs niece Gudrun og hendes søn Otto, samt Ingeborgs søster Julie og hendes mand Wilhelm og Magda og Povl fra Annisse.

Hver lørdag formiddag blev Viggo sendt i byen af Ingeborg. Han købte selvfølge alt det der stod på sedlen fra Ingeborg, og som de skulle bruge i husholdningen. Og så købte han altid to poser flæskesvære. Den ene pose tømte han på vejen hjem, indholdet af den anden blev spist til frokost.

Viggo tyggede skrå, som blev opbevaret i en lille sølvboks. Jeg syntes de lignede lakrids og min morfar sagde, at jeg da gerne måtte få en fra boksen. Men "lakridsen" blev hurtigt spyttet ud igen.

Viggo holdt også af en god cigar og ligesom skråerne havde han en pæn samling liggende i en anden sølvboks. Min mormor røg cerutter, og deres stue var stærkt tilrøget. Til at tage noget af røgen havde de en ozonlampe. Det var "Uglepetter" en lille ugle i porcelæn og glasøjne. "Uglepetter" stod på toppen af skænken i stuen. Den havde hul i ryggen til en lille beholder med ozon væske og en væge, som blev antændt. Ozonlampen lugtede også, men neutraliserede lugten af cigar- og cerutrøg til en vis grad.

Jeg besøgte ind imellem min mormor og morfar om eftermiddagen efter skoletid. Jeg synes det var hyggeligt at sidde i den fine stue og kikke i deres billedbibel eller studere deres Verdenshistorien i mange bind. Jeg arvede disse bind, men måtte opgive at have dem indendørs i vores hjem. Hver en side var tilrøget. "Uglepetter" har jeg også arvet, men vi har sat en elektrisk pære i hullet i stedet for ozonbeholderen.

Som nævnt tidligere arbejdede Viggo hos Allan Christensen & Co til 1962. Da var Viggo 75 år. Berlingske Tidende bragte et interview med ham den 2. juledag 1962. Her fortalte han om sit arbejde gennem 50 år. Han blev kaldt "Verdens-glarmester".

Han var fortsat frisk, rask og rørigt, men det var ikke lykken for ham at gå hjem. Jo om sommeren gik det meget godt. Så var han i haven. Han elskede sine æbletræer – hans stolthed. Haven var meget velholdt. Men vinteren var tortur for ham.

Viggo døde i 1967 den 23. marts 1967. Han blev begravet fra Kristuskirken den 29. marts til Brønshøj Kirkegård, hvor han blev begravet. Jeg var med til begravelsen, og var med til at bære kisten. Lige bag ved kisten gik min mormor sammen med min mor og mine mostre, Clara og Tove. Tænk jer de talte sammen om min morfar Viggo store glæde ved mad, især hønsesalat. Det lettede på sorgen.

Efter begravelsen mødtes familie og venner på Bellisvej. Det var første gang i mit liv, at jeg var med til "mindestund" efter en begravelse.

Det var på ingen måde kedeligt. Faktisk ret så muntert. Helt i min morfar Viggo ånd.

Efter min morfar Viggos død flyttede min mormor Ingeborg til Linde Alle i Vanløse i en 2værelses lejlighed. Hun var med til Lisbeth og mit bryllup og var en meget livlig dame. Hun deltog altid i vores fødselsdage og var med min mor på Bornholm det år min far døde. Og så blev hun oldemor indtil flere gange. Jakob og Julie, vores børn kaldte hende Oldemor i Vanløse. Hendes sidste jul holdt hun i vores hjem. Hun fik mandelgaven. Det havde hun aldrig fået tidligere, sagde hun.

Ingeborg døde på Bispebjerg hospital den 28. juni 1977, 87 år gammel. Hun blev begravet fra Kristuskirken til Brønshøj Kirkegård den 5. juli 1977. Efter begravelsen mødtes familie og venner på Bellahøj Kro. Johannes Nørregaard, som tidligere havde været hendes præst, holdt en mindetale, hvor han blandt andet fortalte om Ingeborgs far Urban, som han havde kendt fra sin første tid i Kristuskirken.

Viggo og Ingeborg oplevede at have 4 regenter Christian den 9., Frederik den 8., Christian den 10., Frederik den 9. Ingeborg fik én regent mere end Viggo, nemlig Margrethe den 2. fra 1972.

Danmark blev i deres tid styret af en masse statsministre, I.C. Christensen, Zahle, Scavenius, Stauning, Krag, Baunsgaard og Anker Jørgensen.

Da de gik i skole, var Sønderjylland stadigvæk en del af Tyskland. De oplevede at Sønderjylland kom tilbage

til Danmark igen.

I 1915 fik Ingeborg stemmeret sammen de øvrige kvinder i landet.

De levede under to verdenskrige og under besættelsen af Danmark.

De fik 10 børnebørn: Aage, Inge, Svend, Anni, Hanna, Jette, Birgit, Torben, Kirsten og Maybritt.
Og en række oldebørn.

De lukkede deres trætte øjne efter et langt lykkeligt liv.

Min mor Grethe's barndom og ungdom

Min mor hed **Grethe Ida Ruth Henriette Nielsen**. Ida efter sin mormor og Henriette efter sin farmor. Efternavnet var Nielsen fra Niels Henriksen, hendes oldefar fra Åstrup på Fyn.

Hun blev født i Ryesgade 47 i en af Københavns mest befolkede gader. Familien boede i en 2værelses lejlighed på 3. sal. Da min mor blev født, var der ældre børn i familie, Clara, Arvid og Helmuth. Helmuth døde af difteri i 1918. Da min mor var 4 år i 1920, fik hun en lillesøster Tove og i 1926 - da hun var 10 - fik hun en lillebror Jørgen.

Som jeg tidligere har nævnt, havde familien en kolonihave.

Min mor har beskrevet deres senge: en slags hængekøjer - to lange træpinde lavet som et kryds og med sækkelærred i mellem. Her boede familien hver søndag og hele sommeren. Min mor har fortalt, hvor skønt det var at vågne op om morgenen og se lige ud i haven i stedet for en 3. sal i en stenørken, som Ryesgade var.

I 1924 flyttede familien til Bellisvej 10 i Brønshøj. Kolonihaven og den 2værelses lejlighed på 3. sal blev skiftet ud med et stort hus med kælder, stue og første sal. Flytningen skete med hestevogn og min mor sad foran med "Piphans" deres fugl i bur, ved siden af kusken, som var stor og tyk. Da de kom ud til huset, løb de rundt og blev væk for hinanden. Min mor, Clara og Tove flyttede på 1.sal i det ene værelse. Min morfar kaldte deres værelse for "Jomfruburet". Min mors farmor Henriette "Bedste" og min mors faster Thora eller "Baba" boede i de 2 andre værelser på 1.sal. Arvid og senere Jørgen boede sammen med min mormor og morfar i stuen.

I 1922 begyndte min mor i skolen. Det var de første år i Ryesgade skole. Senere da familien var flyttet til Brønshøj i 1924, begyndte hun i Grøndalsvænget skole. I 8.klasse flyttede min mor skole til Frederikssundsvejens skole. Hun måtte gå til skolen, men en dreng, som var lidt varm på hende, forærede hende sin sporvognsbillet. Så løb han selv ved siden af sporvognen, mens min mor blev behageligt transporteret med de offentlige.

Efter 8.klasse gik min mor ud af skolen. Hun ville gerne have fortsat, men det kom ikke på tale. Hun ville gerne have været lærerinde, men i stedet kom hun i lære som bogbinderske eller bogbinderjomfru hos onkel Marius Toldam. Det var en 1årig uddannelse. Hun lærte at false, samle og hæfte.

Min mor og resten af familien gik i søndagsskole hver søndag i baptistkirken i Baggesensgade - Kristuskirken. Den 12.maj 1932 blev hun døbt i Kristuskirken.

I begyndelsen af 1930-erne var min mor med til at stifte Danmarks første pigespejderkreds for baptisterne. De fik navnet DBP K1 (Danske baptisters pigespejder-korps kreds 1). Hun gik op i det med liv for sjæl, og brugte meget tid på spejderarbejde. Så meget at min mormor foreslog, at min mor nok hellere måtte flytte sin seng med ned i kirken, for hun var jo mere i kirken end hjemme. Min mor var den højeste blandt spejderne, så hun fik til opgave at indvi den første fane for DBP, hun svingede fanen højt og flot, så højt at den ramte loftet i den lille sal i kirken og efterlod en "flot" skramme. Men det gjorde ikke noget, for det så

festligt ud. Min mor deltog i det første førerstævne og deltog i en masse sommerlejre både ved Vesterhavet og på Bornholm.

Min mor kom også meget i Ungdoms-foreningen i kirken og kom også i Baptisternes Ungdomshjem, som lå Østersøgade.

Her var det hun mødte min far Harry.

De blev forlovet 18. april. Det kan man se på min mors forlovelsesring. Året er desværre forsvundet, slidt af. Så om det var i 1936 eller 1937 ved vi ikke.

Det endte som tidligere nævnt med at de blev gift 16. oktober 1937.

Først på Rådhuset - på en omstigningsbillet med linje 2 - og senere i Kristuskirken. Præsten der viede dem, var Johannes Nørgaard. Hvordan de kom fra Bellisvej til Baggensengade og retur den dag ved jeg ikke. Sporvogn igen eller hestevogn eller bil? Et godt spørgsmål!!

Min mor og far

Harry og Grethe og vores familie

Efter brylluppet den 16. oktober 1937 holdt min mor op med at arbejde. Mine forældres første hjem var en lejlighed på Astrupvej i Brønshøj, og denne lejlighed var også min søster Inges første hjem. Inge blev født på Brønshøj Fødeklínik ved Brønshøj Torv den 12. juli 1939.

Det var her i Brønshøj min mor og far og Inge oplevede 9. april 1940, hvor Danmark besat af Hitlers Tyskland.

I 1941 flyttede den lille familie på Amager til Købnerkirken i Shetlandsgade, Amager Baptiskirke, hvor min mor og far blev ansat som kirkebetjente i den kun to år gamle kirke. Det var spændende, men også hårdt. Kirkens præst Frederik Bredahl Petersen var noget af en iværksætter. Han begyndte sin tjeneste som præst på Amager i 1932 med at arbejde hen imod opførelsen af en ny kirke, i stedet for den bygning, der havde været menighedens samlingssted i mange år, Salems Kapel. Den nye kirke, Købnerkirken, blev indviet 27. oktober 1939 på 100 års dagen for dåben af de første baptister i Danmark.

Købnerkirken er en stor kirke med et flot orgel, og den gang var der børnehave i krypten. Når der ikke var børnehave, blev krypten brugt til andre ting. Lørdag eftermiddag blev vist film for børnene i kvarteret, et af byens fattigste og min mor var med til at køre filmen. En gang gik det galt; filmen løb af spolen og lagde sig i en pæn bunke på gulvet. Men det lagde børnene ikke mærke til. De hujede og skreg af latter over "Ungerne", som var den tids hit for børn. Det var selvfølgelig stumfilm. Bagefter var der et kæmpe arbejde med at få kørt filmen over på spolen igen. Børge Berntsen som var hjælpepræst i Købnerkirken hjalp hende.

Når der var luftalarm - det var jo under krigen - skulle krypten bruges af kvarterets beboere som beskyttelsesrum. Her var min mor vidne til, hvor forarmede folk var.

Der var ofte fester i krypten, hvor min mor og far stod for opstilling af borde, stole og kaffebrygning.

Ofte var der aftenmøder i kirken og Bredahl Petersen gik ikke i vejen for at invitere alle mødedeltagerne til

kaffe hos kirkebetjenten efter mødet. Så måtte min mor stå model til det. Man sagde ikke præsten imod.

Rengøring af kirkesal og krypt hørte også til arbejdet som kirkebetjent. Mens min mor vaskede gulv i kirken, kørte Inge op og ned ad gulvet på trehjulet cykel.

Min far arbejdede dengang som vægter, i vagtselskabet Sicuritas. Ofte skulle han tidligt op, og min mor måtte tage "vagten", når der blev holdt aftenmøder.

I 1943 flyttede familien fra Købnerkirken tilbage til Brønshøj. Deres nye adresse blev Sandbygårdsvej. Min mor betegnede lejligheden som et sort hul. Det var kort før Anni blev født.

Min far har fortalt om en hårrejsende episode en nat som vægter. Det må have været efter at det danske politi blev interneret af tyskerne den 19. september 1944, og hvor der herefter var nærmest lovløse tilstande i landet. Han skulle bevogte et lager. Han fik udleveret en pistol til at skræmme tyveknægtede væk med. Min far måtte gøre opmærksom på, at han ikke kunne betjene den og i øvrigt var han våben- og militærnægter. Han var hunderød. Hvis der kom tyveknægter, hvad skulle han så gøre. Han besluttede at han i så fald ville strække hænderne i vejret og lade pistolen ligge. Heldigvis skete der ikke noget.

Den aften befrielsen kom, den 4. maj 1945 samledes familien, min mors søskende og deres familie hos mormor og morfar på Bellisvej.

Senere i 1945 flyttede min familie til Mørkhøj, Rybjerg Alle i en mellemstor bungalow med 3½ værelse. Først hed huset nr. 83, senere blev det til nummer 25. Det var igen et kirkebetjentjob, men huset var jo noget mindre end den store kirke på Amager. Til gengæld var det en stor have omkring, som skulle holdes. Huset blev købt i jubilæumsåret - for baptisterne i Danmark - 1939, og det skulle bruges til søndagsskole, spejdere og ind imellem diverse møder. Mine forældre var med i starten 1939, sammen med Thorbjørn Lund, men da de fik job i Købnerkirken, måtte de lægge, der kræfter der.

Men fra 1945 til 1959 var de kirkebetjentpar i Mørkhøj Søndagsskole. Begge var søndagsskole-lærere, begge var gode til at fortælle bibelshistorie.

Min mor var også spejderfører for lærkerne - de mindste pigespejdere. Hun arrangerede blandt andet sommerlejre til gartner Møller i Ballerup (Smørum) og til Reersø ved Storebælt. Det sidstnævnte var noget af en rejse med tog fra Husum til Slagelse og herfra i åben lastbil til lejren.

Det havde også juniorarbejde på et tidspunkt, en slags spejdere blot uden uniform. Noget som tiltalte min far, som ikke var meget for uniformer.

Juniorarbejdet var også en slags børneklub.

Min far fik efterhånden arbejde som snedker. Blandt andet var han med, da man opførte de første højhuset på Bellahøj i Brønshøj. De blev kaldt skyskrabere" og gik helt til 9.sal. Han arbejdede i snedkerfirmaet Hansen og Møller. En dag kom en lille kattekilling forbi værkstedet. Den fik min far lov at tage med hjem til os. Selvom Hansen var baptist fra Frederiksberg, afholdt han sig ikke fra at fyre min far en dag i midten af 50'erne. Min far fik dog arbejde igen. Blandt andet hos en snedker i Thorsgade, Nørrebro, hvor han var i mange år. Han havde en god kollega, som hed Aksel, og en lærling som blev kaldt "Promille" for han var

ikke ret stor.

Transporten frem og tilbage på arbejdet foregik i begyndelsen på cykel. Men i en periode havde min far købt en brugt motorcykel, en Harley Davidson med sidevogn. Den blev også kaldt "kør ud og gå hjem". Harleyen blev i 1947 skiftet ud med en barnevogn til mig.

Omkring 1960 købte begge mine forældre knallert, en NSUQuickly til min far og en Velo Solex til min mor. I midten af 1960'erne tog min far kørekort til bil. Det gjorde jeg også, og vi var fælles om købt en Ford Anglia årgang 1958. Han havde bilen og dagen, jeg om aftenen.

Min far havde fra sin ungdom dårlige nyrer. Han dannede sten og var ofte syg. Et nyrestensanfald er meget smertefuldt. Han var ofte indlagt på hospitalet. Mens vi boede i Mørkhøj, var det Gentofte Amtsygehus. Da vi senere flyttede til Herlev, var det Glostrup Amtsygehus. Hans sygdom var også medvirkende årsag til nogle fyringer. Under sygdom og arbejdsløshed var det småt med pengene.

Min mor havde forskellige småjobs i Mørkhøj. Hun syede kitler for en skrædder i Vanløse. Derfor blev der anskaffet en elektrisk symaskine. Hun passede også børn en overgang - sort dagpleje kalder man det nu om dage. Senere fik hun arbejde på en småkagefabrik på Frederikssundsvej i Husum. Fabrikken brændte kan jeg huske.

I slutningen af 1950-erne vendte min mor tilbage til Toldams Bogbinderi, som først lå i Ny Kongens gade, senere flyttede det til Lergravsvej på Amager. Min mor beherskede en af de allerstørste falsemaskiner. Der var flere maskiner i samme rum, og der var en frygtelig støj, så hun fik sikkert en høreskade. Men det var en god arbejdsplads, godt sammenhold.

Min mor arbejdede der indtil slutningen af 1960'erne, hvor hun stoppede i forbindelse med min fars sygdom.

Mens vi boede i Mørkhøj, fik min mor et lidt specielt job. Hun skulle passe en lille pige hvis amerikanske forældre skulle på studieophold forskellige steder i Europa. Pigen hed Karen. For mig var det som at få en lillesøster og vi elskede hende. Hun var med i familiens liv. Hendes forældre afleverede en masse smart amerikansk tøj til pigen og med babymos fra USA. Karen fik dog også dansk mad. Hun var hos os i nogle måneder måske ½ år. En dag kom fremmedpolitiet forbi. De skulle hører mere om, hvem pigen var. Kort tid efter dukkede Karens forældre op for at hente hende. Karens mor blev noget forfærdet, da hun så sin lille baby, rund og velnæret af god dansk mad. Vi græd vist alle sammen den dag, hun blev hentet. Karens far tog et billede af os, som vi fik med det samme. Det var første gang vi så et polaroid-foto.

Ud over søndagsskole og spejder opstod der andre aktiviteter i huset på Rybjerg Alle. Nogle gange om året var der aftenmøder. Om sommeren stillede vi stole op på græsplænen og hornorkesteret fra Kristuskirken spillede, så det kunne høres viden om.

En aften fik vi besøg af en missionærsygeplejerske fra Rwanda-Burundi. Hun hed Esther Brandt Johansen og var søster til en af lærerne fra vores søndagsskolen. Hun havde et slangeskin med, og jeg fik lov at holde i den ene ende. Slangen havde været 4-5 meter lang.

I midten af 1950'erne dannede kredsen i Mørkhøj et strengekor. Primus motor var Erna og Cay-Aage Gjerø som var flyttet ind i et de nye sociale boliger i Mørkhøj, ikke så langt fra søndagsskolen. Hele min familie sang og spillede med i koret, Inge på mandolin, min mor på guitar.

Cay-Aage var bornholmer og en god ven af min far. Han var i øvrigt min første søndags-skolelærer, da jeg rykkede op i mellemklassen. Jeg havde min far i yngsteklassen, hvor han var lærer.

I samme periode opstod der behov for noget ungdomsarbejde. Der blev dannet en lille gruppe unge mennesker, og med mine forældre som ledere. Det var Quiz-holdet, som skulle dyste med andre lignende grupper ved "Ungdom for Kristus" møderne i København. Quizen gik ud på at citere bibelvers. Spørgsmålet lød måske Johannes 3. kapitel, vers 16. Den der mente at kunne citere vers udenad skulle op at stå. Den der kom først op at stå, fik lov at svare.

Der kom efterhånden nye lærer til søndagsskolen, nye spejderførere, og sammen med de øvrige initiativer, quizhold, ungdomsarbejde, strengekor og senere børnekor blev der dannet en god gruppe mennesker, som blev til Mørkhøj-kredsen.

Samtidig fik Kristuskirken menighed mod til at realisere en gammel drøm: en kirke i området Mørkhøj/Brønshøj/Herlev.

I 1957 købte man en grund på Herlev Hovedgade 42. Huset på grunden blev revet ned og man gik i gang med kirkebyggeriet. Primus motor for dette var muremester Povl Kristiansen, også en søndagsskolelærer fra Mørkhøj.

I april 1959 blev kirken indviet og vi - min familie og jeg flyttede med. Mine forældre gik i gang med job nr. 3 som kirkebetjente.

Jeg fik mit eget værelse, som egentlig var et pulterkammer, mens Inge og Anni fik det værelse, som var beregnet til benyttelse af præsten, som dog valgte ikke at bruge det. Så de havde værelset for sig selv.

Mens vi boede i Korskirken blev Inge gift med Ole fra Ålborg. Det var den 10. februar 1962 og brylluppet blev holdt i Korskirken, både vielsen i kirkesalen og festen i krypten. De fik så lejlighed i Rødovre.

Kirkens præst var Børge Bech og da først kirken var bygget, kom der gang i spejder-arbejdet, endnu et kor - Kirkekoret, og der blev dannet en Ungdomsforening. Der blev holdt gudstjeneste søndag formiddag eller aften.

Og der flyttede unge familier til Herlev Kredsen, som den nu blev kaldt.

I 1963 besluttede kredsen at danne en selvstændig menighed og kalde en ny præst, som blev Per Nørgaard, søn af Johannes Nørgaard som viede min mor og far. Den nye menighed blev stiftet 2. juni 1963.

Men på det tidspunkt var vi flyttet igen. Det blev kun til 3 år med mine forældre som kirkebetjente i Korskirken. Igen var det min fars kræfter, som gjorde udspillet, og så skuffelse over tingenes tilstand. Specielt havde mine forældre visse kampe med spejderne, der i følge mine forældre tog sig for mange friheder.

I efteråret 1962 flyttede vi til Bellisvej 10, min mormor og morfars hus i Brønshøj, men mors barndomshjem. Her var det mine forældre holdt deres sølvbryllup.

Vi boede på 1. sal og mens min mormor og morfar boede i stueetagen. Det var 3 værelser og min far gik i gang med at ændre det ene af værelserne til Anni og mig. Skunken blev revet ned for at få mere plads, og der blev rejst en skillevæg midt i værelset. På den måde fik Anni og jeg hver et værelse. Det lå i luften at mine forældre skulle overtage huset, men det gik desværre i vasken. Det varede ikke så mange år, så flyttede familien Lund igen.

Denne gang til Høje Gladsaxe 25, 13.sal. Det var i foråret 1965. Huslejen var høj, men udsigten var formidabel: mod syd så vi hele København og helt ned forbi Køge, mod vest kunne vi se Roskilde Domkirke og Korskirken. Min far elskede udsigten og han anskaffede sig en kikkert.

Nu fik Anni og jeg vores helt egne værelser. Kort tid efter vi var flyttet ind fik vi meddelelse om stor huslejestigning. Anni som havde job på Københavns Rådhus, tilbød at betale mere i huslejen. Så gik det bedre.

Så en dag kom der et hold unge mennesker fra Zürich i Schweiz til Korskirken. Anni som var formand for ungdomsforeningen dengang, skulle sørge for, at de fik et godt ophold, mens de var her. Min far og mor og jeg hjalp til og det var smadder-hygge. De schweiziske piger skulle overnatte i Korskirkens krypt, mens drengene fik Spejderhytten på engen, det der nu er Motorring 3. Da schweizerne ankom var de alle hjemme hos os, og de skulle alle i bad. Min mor diskede op med håndklæder i massevis. Desuden dejlig mad. I løbet af ugen sørgede min mor og far for morgenmad, mens Anni var guide for gruppen på ture rundt i København.

En dag stødte mine forældre på nogle tyske campister 3 unge mænd fra Augsburg i Sydtykland. De boede i telt overfor Høje Gladsaxe. Min far havde lært lidt tysk på Teknisk Skole i Rønne, og det kom ham nu til gode. De besøgte os nogle somre i årene efter.

Min fars sygdom blev forværret. Han var flere gange på hospital. Han blev fyret fra sit arbejde, og han søgte invalidepension. Man forsøgte at sende ham i revalidering, men at bygge kasser var ikke noget for en bygningsnedker. Han fik omsider invalidepension. Min mor fik betalt sygeorlov til at passe ham. Så var det min mor tog kørekort så hun også kunne køre bil, og det blev hun ganske god til. Sammen var de på ferie til Bornholm og nød at kunne køre rundt på øen. Det havde ellers foregået først i bus senere på knallert. Men bil var jo dejligt.

Min far døde den 16.juni 1971 i Høje Gladsaxe. Den 21.juni blev han begravet fra Korskirken til Gladsaxe Kirkegård af vores præst Per Nørgaard. Ved begravelsen deltog min far søster Lilly og hendes mand Robert. Desuden min farbror Christian. Og det blev ikke sidste gang han var i Gladsaxe.

Min mor havde alderen til at få enkepension, og hun genoptog derfor ikke sit arbejde hos Toldam. Hun havde et par jobs med rengøring. Men en dag droppede hun helt at arbejde og kastede sig i stedet for over en række fritidsaktiviteter, blomsterbinding, folkedans, porcelænsmaling, og hun fik en kolonihave på Mørkhøjvej.

Hun søgte og fik en mindre lejlighed i nr. 21, 11.sal. Der var 1½ værelse, som var hendes hjem til hun døde. Min mor var frisk og rask - tilsyneladende. Men hun havde dog dårligt hjerte og fik indopereret en pacemaker.

Men det afholdt hende ikke fra et aktivt seniorliv. Som nævnt var min mor og far meget aktive, i først Mørkhøj og senere i Korskirken. Min mor havde været søndagsskolelærer, lærkefører og efter min fars død kastede hun sig ud i nye opgaver. Hun var med til at stifte Frokostklubben i Korskirken, for de der har tid og lyst til at møde over en madpakke en mandag om måneden. Ud over mandagsmøderne blev det også til nogle spændende udflugter blandt andet til vores sommerhus i Grevinge. Frokostklubben eksisterer den dag i dag.

Min mor var den perfekte barnepige for sine seks børnebørn. Hun fandt altid tid til at være sammen med dem. Da Lisbeth og jeg var i London 1977 passede hun Jakob og Julie i en hel uge. Højt elsket var hun af alle

og det var festligt, når hun deltog i alle vores fødselsdag og fester.

Nogen tid efter at min far døde begyndte min mor at komme sammen med min farbror Christian. Han boede på Bornholm, men han var også i lange perioder på besøg hos min mor i Høje Gladsaxe. Han døde i 1978.

I 1994 fik min mor en ny kæreste og en gammel bekendt, Vidorf Vestergaard fra Hvalsø. Vidorf og Anna var nogle af mine forældre rigtig gode venner. De lærte hinanden at kende under krigen, og da er kom generalstrejke i 43 og 44 flygtede min familie, Anni, Inge, min mor og far til Hvalsø. Senere var vores familie tit på besøg på deres lille gård "Jerndal" i Hvalsø. Så døde Anna, og Vidorf var alene. Lige så alene som min mor. Da han tog på pensionisthøjskole i Rebild i 1994, mødte han min mor, igen. Og de blev kærester.

I dagene før min mor døde talte hun i telefon med os alle. Og den sidste dag min mor levede, lørdag den 17. december besøgte hun Vidorf i Hvalsø. Om aftenen var hun til en bibeltime i Gentofte, hos Alice og Birger Jonassen fra menigheden. Efter mødet blev hun kørt hjem af Lillian og Ove Klarholt. Hun vinkede til dem, drejede om hjørnet til elevatoren, og faldt om, død af et hjertestop. Hendes naboer fandt hende, men da var hun død. Hun mærkede intet, døde uden smerter. Smerten ved hendes pludselige døde ramte os alle. Men hun fik egentlig en smuk død. Hun døde uden lidelser, aktiv til det sidste. Som hun havde ønsket det.

Vi var i sommerhuset den nat hun døde. Klokkeren 01.30 om natten fik meddelelsen fra politiet. Det var før vi fik mobiltelefon. Betjentene fortalte, at min mor var fundet i opgangen til sin lejlighed, og var bragt til Herlev sygehus. Vores datter Julie var tilkaldt. Vi skulle ringe til sygehuset. Det gjorde vi så snart vi fik fat i en telefon og fik så at vide at mor var død. Så kørte vi - Jakob, Sara, Lisbeth og jeg til sygehuset og mødte Julie og vores præst Finn Basnov, som Julie havde fået fat i. Oh det var hårdt, men kun for os.

Min mor døde altså omkring klokken 23.30 den 17. december 1994, dog officielt først 18. december ved ankomsten til hospitalet. Hun blev bisat den 21. december fra Korskirken til Gladsaxe Kirkegård af vores præst Finn Basnov. Efter bisættelsen havde vi en god mindestund. Mange var mødt op fra menigheden og familien.

Min mors og fars havde oplevet store ting i Danmark. Op og nedture, langsom hen imod den moderne velfærdsstat, som vi har i dag. De havde 2 konger, Christian den 10. og Frederik den 9. Min mor desuden en dronning Margrethe den 2. Og en række regeringer af forskellig "farve". Fattigdom i begyndelsen, mere velstand til slut. Og så fik de os.

Tak for det.

Epilog

Om nogle linjer afslutter jeg historien om "Mig og mine aner", og det gør jeg med et sidste punktum. Men historien er dermed ikke slut, den fortsætter. Jeg bliver jo ved med at forske i min slægt, vores slægt. Og forhåbentligt - ja, næsten helt sikkert - dukker der nye ting frem om anerne og deres familier. Så kan det være jeg skriver videre på historien om mine aner.

I vores hjem står de to rokokofigurer fra Ryesgade fortsat. De har været i familien i omkring 100 år. Min mor har haft dem, min mormor og morfar havde dem, og min morfars forældre, min oldeforældre Henriette og Rasmus fik dem af deres logerende - en ældre dame - i stedet for huslejen, som hun ikke havde pengene til.

Hvor de ellers har været ved vi ikke. Vi har end ikke et navn på den ældre dame - den logende.

Figurerne står bomstille, frosset fast midt i deres optræden, den fine herre med violinen og damen midt i et dansetrin. De toner herren frembringer med sin violin har ingen nogensinde hørt, og damen har længe løftet foden på vej til næste trin i sin dans.

Spillede og dansede de mon en menuet af Mozart lige den dag de blev fanget af porcelænsmageren, som skabte dem og holdt dem fast i deres bevægelser?

Den gang for 100 år siden betød de tag over hovedet for en ældre dame en måned mere. Oldemor Henriette og oldefar Rasmus fra Ryesgade ville måske helst have haft pengene, men de tog imod gaven i stedet for huslejen. De kunne have solgt figurerne, men gjorde det ikke. Skulle de omsættes til penge i dag, blev det nok ikke til en måneds husleje. Men de er meget mere værd for mig. I flere generationer er de blev beundret og mange har tørret støv af deres kinder, tøj og pande. De er en hilsen fra de gamle til os i dag.

Litteraturliste og øvrige kilder

Bøger:

- Stamtavle over familien Kofoed A & B Samlet og udgivet 1886-1887 af Julius Bidstrup. Rosenkilde og Bagger, København 1976
- På sporet af de første Kofoed'er. Jørn Klindt. Eget forlag. 1979.
- Danmarks Herregårde. Niels Peter Stilling. Fyn og Langeland. Gyldendal 2015.
s. 76 Nakkebølle, s. 141 Kelstrup, s.327 Holstedhus, 381 Torpegård, s.379 Dalum Kloster/Christiansdal
- Dansk Veteranbil klub 1954-2004 50 år. Jubilæumsskrift for Dansk Veteranbilklub. 2004. Redaktion: O.E.Riisager s.31. Hammel og Johansen
- Holbergtidens Odense. En perspektivtegning og vejviser fra 1761. redigeret af Finn Grandt-Nielsen, udgivet af OAB-Tryk a/s, Odense, 1988
- Hertugen af Ærø. Erik Kromann Erik Kroman, "Hertug Christian af Sønderborg-Ærø", s. 291-302 i Festskrift til Johan Hvidtfeldt, 1978. ISBN 87-7497-058-5.
- Danmarkshistorien. Palle Lauring, bind 8+9. Gyldendal . Udgivet hhv. 1967+1970.
- Gyldendals leksikon. Gyldendal. 2002
- Bogen om Bornholm. Richard Nielsen og Thorvald Sørensen, m.fl. Danskernes Forlag Åbenrå, 1957.
- Bilhistorisk Tidskrift 89/1987 - Medlemsblad for Dansk Veteralbilkub.
- Småbøger og blade om Hammelvognen. Bl.a. Motor.

Avisartikler:

- Lviv. Danmarks EM-by er rig på dramatisk historie. Avisartikel i Politiken 8.maj 2012, Debat s. 8 . Søren Riishøj, lektor i Statskundskab, Syddansk Universitet.
- Verdensglarmesteren. Om Viggo Kristian Eichen Nelsen. Af Harald Stubman, BT, 26.december 1962.
- Nekrolog for Hans Urban Johansen. Johannes Nørgaard i Baptisternes ugeblad, nr. 23, side 183 og nr. 24, side 189, 1931.
- Nekrolog for Hans Urban Johansen. Politiken 1926
- Avisklip om Hammelvognen - samlet af Edith Olesen før 2006.
- Om Hammelvognen og Hans Urban Johansen. Gudrun Andersen fortæller. Politiken.

Private kilder:

- Om Johan Magina og Johan Peter Johansen. Brev fra Gudrun Andersen. 10.oktober 1966. Aastræde 13, Tåstrup. (afskrift fra original håndskrevet brev - med tilladelse af Edith Olesen, død 2006)
- Om Johan Magina og Johan Peter Johansen. Brev fra Lydia Johansen. Udateret. (afskrift fra original håndskrevet brev - med tilladelse af Edith Olesen, død 2006)
- Om Johan Magina og Johan Peter Johansen. Brev til Lydia Johansen fra Christian ?? 12.september 1966, Annes, Iowa. (afskrift fra original håndskrevet brev - med tilladelse af Edith Olesen, død 2006)
- Mine mange liv som kirkebetjent. Manuskript til foredrag. Grethe Lund før 1994.

Lyd og video:

- Ingeborg Eichen Nielsen fortæller. Lydoptagelse ved Grethe Lund. 9.februar 1977, Søborg eller Vanløse.
- Martin Lund fortæller. Lydoptagelse ved Arnold Andersen. ca. 1960 Bornholm Baptistmenighed
- Clara Mortensen fortæller. Lydoptagelse ved Torben Lund. Før 2003 København NV.
- Grethe Lund fortæller. Videoptagelsen ved Julie Hallum og Torben Lund. Før 1994 Søborg.

- Private film om Familierne Eichen, Mortensen, Lund m.fl. Smalfilm 9,5mm af Charles Mortensen. Mellem ca. 1950-1970.

Hjemmesider:

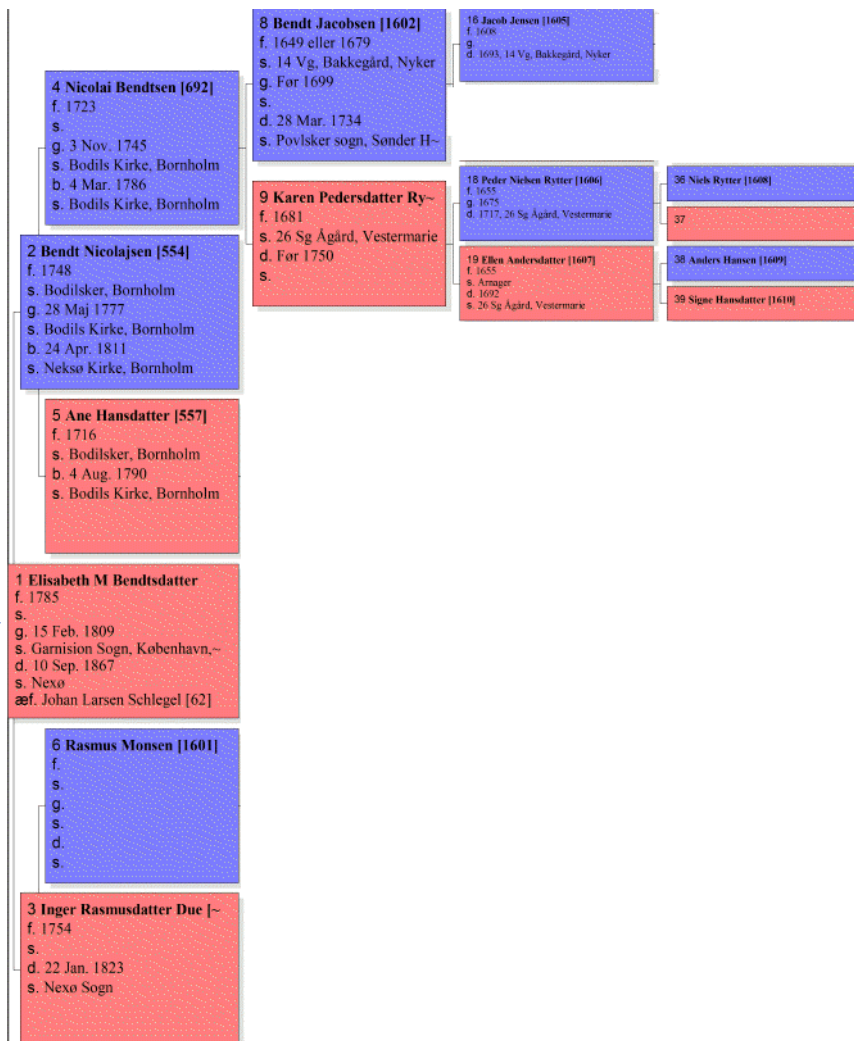
- www.tl-lund.dk. Hjemmeside for min slægtsforskning.
- www.tekniskmuseum.dk. Om Hammelvognen.
- www.arkivalieronline.dk . søg i arkivalier i Statens arkiver. Kirkebøger, folketællinger, lægdruller, mm.
- www.starbas.net . Søg i arkivalier i Københavns stadsarkiv.
- www.odense.dk. Søg i arkivalier for Odense
- www.dda.dda.dk. Søg en række forskellige kilder. Bl.a. folketæller og kirkebøger.
- www.politietsregisterblade.dk. København 1890-1923.
- www.kirkebog.dk. Søg kirkebøger for Bornholm før 1814.
- www.bslf.dk. Hjemmeside for Bornholm Slægt- og Lokalhistoriske Forening
- www.slaegtodata.dk. Hjemmeside for DIS-Danmark. Et forum for databehandling i slægts-, personal- og lokalhistorie
- www.ibaros.dk Hjemmeside for Bent Andersen (BSLF)

Anetavler – Harry og Grethe

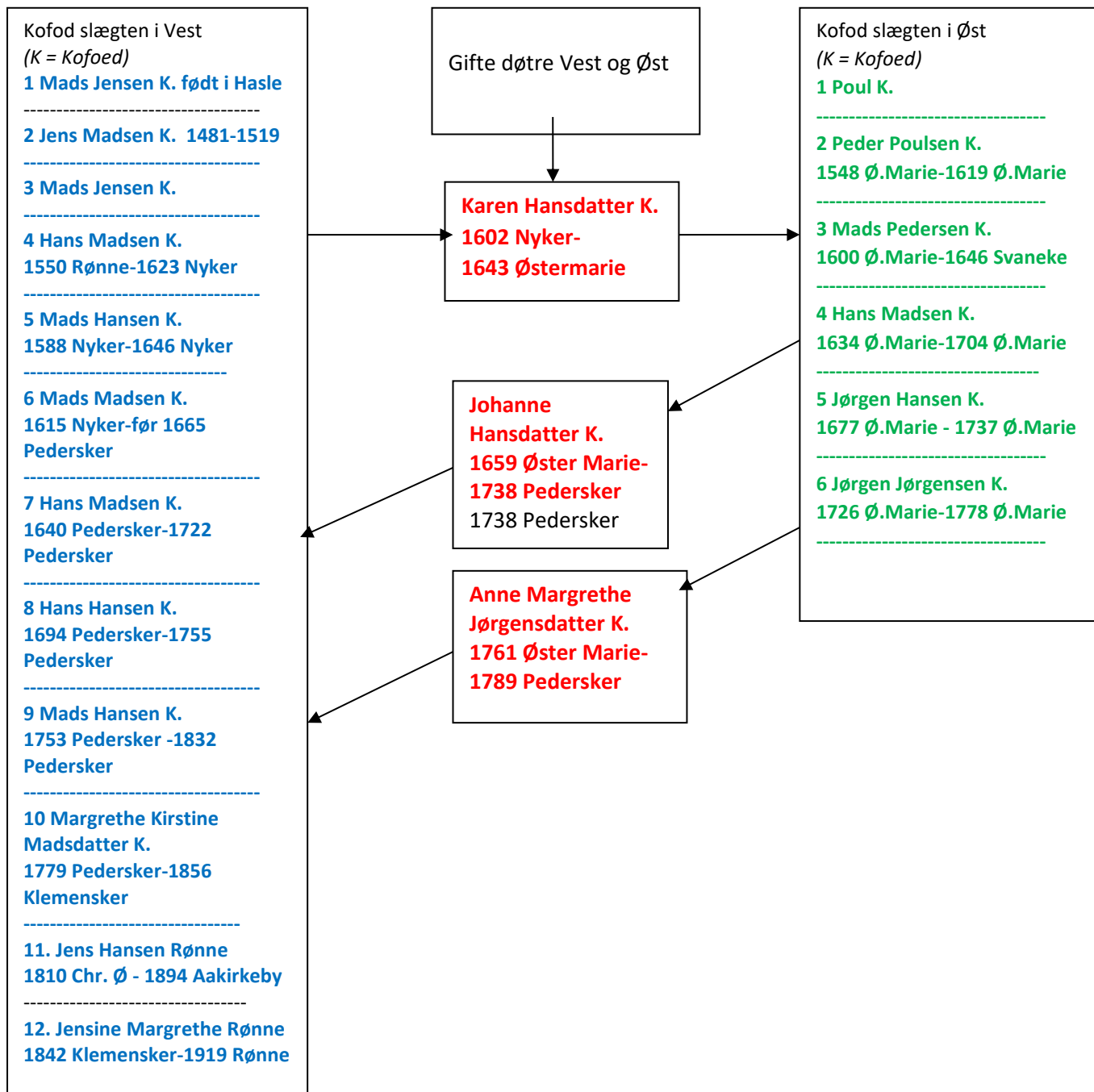
Anetavle Harry Lund – fortsætter næste side

Slægtstavle Harry Lund – fortsat fra forrige side (Bendtslægten fra Bodilsker m.m)

Anetavle for Harry Lund – fortsat (Kofodslægterne i vest og øst)

Anetavle for Grethe Lund født Nielsen – fortsætter næste side

					Side 1
		8 Niels Henriksen [46] f. 3 Feb. 1793 s. Trunderup, Kværndrup- g. 24 Nov. 1827 s. Kværndrup Kirke, Sund- d. 24 Feb. 1872 s. Eskemosegaard, Aastru-	16 Henrich Tange Hansen [57] f. 21 Maj 1753, Sønder Nærø, Fyn g. 11 Mar. 1791, Kværndrup Kirke, Sund- d. 7 Apr. 1829, Kværndrup Sogn, Sund-	32 Hans Pedersen [1615] forts. 2	
4 Rasmus Nielsen [40] f. 23 Jan. 1841 s. Aastrup Sogn, Sallinge- g. 24 Jun. 1883 s. Sankt Johannes, Sokkel- d. 24 Nov. 1921 s. Fredens Sogn, Ryesgad-			17 Sara Nielsdatter [522] f. 1765 s. Kværndrup Sogn, Sunds Herred, Svend- d. 10 Apr. 1800 s. Kværndrup Sogn, Sunds Herred, Svend-	33 Marie Hansdatter [1616]	
2 Viggo Kristian Eichen Niel- f. 15 Apr. 1887 s. Sankt Johannes, Sokkelund, ~ g. 11 Dec. 1908 s. Københavns Rådhus d. 23 Mar. 1967 s. Blegdams Hospital, Køben-		9 Sara Nielsdatter [47] f. 10 Apr. 1803 s. Kværndrup Sogn, Sund- d. 10 Maj 1849 s. Aastrup Sogn, Sallinge-	18 Niels Nielsen [523] f. Omkr. 1771 g. d.	34 Niels Jensen Tange [530] forts. 3	
			19 Karen Knudsdatter [524] f. Omkr. 1781 s. d. s.	35 Sara Pedersdatter [531]	
5 Henriette J G Eichen f. 4 Mar. 1853 s. Roskilde d. 1 Mar. 1937 s. Grøndal Sogn, Bispebjæ-		10 Christian F Eichen f. 1 Okt. 1826 s. g. 13 Apr. 1852 s. Roskilde Domkirke d. 14 Sep. 1891 s. Kalkbrænderivej 34, K-	20 Christian Samsø Eichen [545] f. 1803, Marielyst, Kronborg Amt g. 10 Mar. 1822, Frederiksberg Kirke d.	36	
			21 Kirstine Marie Christine Busch [546] f. 1802 s. d. For 1845 s.	37	
1 Grethe Ruth Henriette Niels- f. 6 Feb. 1916 s. Fredens, Sokkelund, Københ- g. 16 Okt. 1937 s. Kbh.Rådhus Og Kristuskirken- d. 18 Dec. 1994 s. Gladsaxe, Sokkelund, Køben- æf. Harry Peter Lund [5]		11 Mette Marie Nielsdat- f. 8 Okt. 1828 s. Sankt Jørgensbjerg sogn- d. 1 Dec. 1888 s. Kalkbrænderivej 34, K-	22 Niels Jensen [1017] f. 1804 g. 2 Jul. 1824, Sankt Jørgens sogn d. 8 Jan. 1834, Sankt Jørgens sogn	38	
			23 Inger Sørensdatter [1016] f. Omkr. 1805 s. d. s.	39	
6 Hans Urban Johansen f. 8 Apr. 1851 s. Sankt Knuds, Odense, ~ g. 13 Jun. 1875 s. Garnisons Kirke, Købe- d. 25 Maj 1931 s. Simeons, Sokkelund, K-		12 Johan Peder M Joha- f. 4 Sep. 1822 s. Vor Frue, Odense, Ode- g. 4 Maj 1844 s. Vor Frue, Odense, Ode- d. 27 Okt. 1910 s. Klejs Mark, Raarup Sogn	24 Johan Matchia [1235] f. Omkr. 1736, Lemberg, Galzien, (Nu Lv- g. 4 Jul. 1821, Vor Frue Kirke, Odense, ~ d. 20 Jul. 1853, Vor Frue, Odense, Ode-	40 Christen Samsø [1613] forts. 4	
			25 Anne Marie Marvig [1246] f. 1783 s. Vor Frue, Odense, Odense, Denmark d. 28 Jan. 1858 s. Vor Frue Kirke, Odense, Odense, De-	41	
3 Olga Johanne I Johansen f. 2 Jan. 1890 s. Sankt Johannes, Sokkelund, ~ d. 28 Jun. 1977 s. Nazaret, Sokkelund, Køben-		13 Anne Marie Steen [119] f. 5 Jul. 1824 s. Ærøskøbing Sogn, Æro- d. 9 Apr. 1863 s. Vor Frue, Odense, Ode-	26 Michel Jensen Steen [1238] f. 1799, Ærøskøbing g. 11 Jun. 1824, Ærøskøbing d. 11 Jun. 1856, Ærøskøbing	42	
			27 Egidia Weber [1239] f. 1799 s. Ærøskøbing d. 1 Okt. 1882 s. Ærøskøbing	43	
7 Ida Sofie Petrine Peter- f. 11 Feb. 1852 s. Sankt Hans, Odense, O- d. 22 Sep. 1931 s. Grøndals Sogn, Sokkel-		14 Jens Petersen født Ras- f. 3 Maj 1820 s. Vor Frue, Odense, Ode- g. 2 Nov. 1842 s. Vor Frue, Odense, Ode- d. 23 Jun. 1896 s. Almindelig hospital, K-	28 Rasmus Petersen [1851] f. 1782 g. 21 Okt. 1820, Vor Frue, Odense, Ode- d. 18 Jun. 1832, Vor Frue, Odense, Ode-	44	
			29 Elisabeth Andersen [1852] f. 1787 s. d. 13 Jan. 1839 s. Vor Frue, Odense, Odense, Denmark	45	
		15 Ane Cathrine Hansda- f. 23 Okt. 1816 s. Ubberud, Odense, Ode- d. 24 Nov. 1895 s. Almindelig hospital, K-	30 Hans Knudsen [1849] f. 1769, Købstad sogn (ved Kerteminde) g. d. 10 Apr. 1849, Ubberud, Odense Amt	46	
			31 Maria Nielsdatter [1850] f. 1782 s. Vor Frue, Odense, Odense, Denmark d. 17 Mar. 1855 s. Ubberud, Odense Amt	47	
				48	
				49	
				50 Carsten Marvede [1249] forts. 5	
				51 Elisabeth Christiansdatter [1250]	
				52 Joseph Jensen Steen [1241]	
				53 Anna Albrechtsdatter Groth [1242] 6	
				54 Peder Lauritzen Weber [1244]	
				55 Ellen Catharina Petersdatter Weber 7	
				56	
				57	
				58	
				59	
				60	
				61	
				62	
				63	

Udskrift fra Legacy den 11 Apr. 2020

Anetavle for Grethe Lund født Nielsen (Anna A. Groth - Ærøslægten)

Slut